

ОСНОВНА ШКОЛА "ИВО ЛОЛА РИБАР" С О М Б О Р ул. Моношторска бр.6 а,
Тел/факс 025/412-371, 025/430-880

e-mail : ilrsombor@sbb.rs

www.ilrsombor.edu.rs

КРИТЕРИЈУМИ, НАЧИНИ И ПОСТУПЦИ ОЦЕЊИВАЊА 1– 8.РАЗРЕДА ПРВИ ЦИКЛУС (1–4. РАЗРЕДА)

ПРВИ РАЗРЕД

У првом разреду основног образовања и васпитања, у току школске године, ученик се оцењује описном оценом из обавезних предмета, изборних предмета и владања. У оквиру предмета, у првом разреду, у току школске године, описном оценом изражава се напредовање у остваривању прописаних исхода. Оцена се односи на степен остварености исхода (самостално, уз мању помоћ наставника и уз већу помоћ наставника) уз препоруку за даље напредовање и смернице за начин рада. Закључна оцена из обавезног предмета за ученика првог разреда је описна и исказује се као напредовање ученика у остваривању исхода, ангажовање и препорука.

Успех ученика из изборних програма и то: верска настава и грађанско васпитање, оцењује се описно и то: истиче се, добар, задовољава.

Програми наставе и учења засновани су на општим циљевима и исходима образовања и васпитања и потребама и могућностима ученика првог разреда. Усмерени су на процес и исходе учења, а не на саме садржаје који сада имају другачију функцију и значај. Садржаји више нису циљ сами по себи, већ су у функцији остваривања исхода који су дефинисани као функционално знање ученика тако да показују шта ће ученик бити у стању да учини, предузме, изведе, обави захваљујући знањима, ставовима и вештинама које је градио и развијао током једне године учења конкретног предмета. Овако конципирани програми подразумевају да оствареност исхода води ка развијању компетенција, и то како општих и специфичних предметних, тако и кључних.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1 или ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода уз прилагођавање начина и поступка оцењивања (према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“ број 34/2019, 59/2020 и 81/2020)).

Ученици се у току школске године оцењују на следеће начине:

- Писменим проверама (тестови, диктати, контролне вежбе и писмене вежбе - српски језик, математика и свет око нас)

- Усменом провером
- Ангажовањем и односом према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)

Критеријум оцењивања на писменим проверама:

86% - 100% : **Браво! Само настави тако!**

Ученик самостално остварује исходе на средњем и у већој мери на напредном нивоу.

66% - 85% : **Веома добро! Настави да вежбаш.**

Ученик самостално остварује исходе на основном и средњем нивоу.

51% - 65% : **На добром си путу! Више вежбај.**

Ученик је остварио исход на основном и на средњем нивоу уз мању помоћ учитеља.

36% - 50% : **Уложи више труда!**

Ученик је остварио исход на основном нивоу уз већу помоћ учитеља.

0 – 35 % : **Пробуди се, време је за учење!**

Ученик није остварио исход на основном нивоу или га је остварио делимично уз помоћ учитеља.

СРПСКИ ЈЕЗИК

Учеников успех на усменим проверама знања из српског језика вреднује се на следећи начин:

Напредовање: **самостално**

Ученик на постављено питање одговара самостално, и показује висок ниво познавања градива, одговара на потпитања наставника без помоћи наставника и самостално повезује знања уводећи и појмове и појаве које се тичу других предмета, или на начин који показује висок степен развијености међупредметних компетенција. Успешно решава

задатке на свим нивоима постигнућа (почев од препознавања градива до примене наученог на новим примерима). Успешно актуализује своја знања и повезује их са стварним примерима из живота.

Напредовање: уз мању помоћ

Ученик самостално одговара на питања, уз минималну помоћ и погрешке, добро познаје појмове који се тичу градива, не лута по теми постављаног питања, самостално одговара на потпитања која даје наставник, или уз малу помоћ наставника. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа, уз малу помоћ наставника, показује занимање и труди се.

Напредовање: уз већу помоћ

Ученик може набројати, именовати или уз помоћ наставника дефинисати само основне појмове, стално га треба подсећати и усмеравати у одговорима наводити на тачна решења и уз помоћ наставника је у стању да реши задатке основног нивоа. Отежано повезује дате чињенице и често греша у примени знања.

Предвиђени исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице
2. влада основном техником читања и писања ћириличног текста
3. разуме оно што прочита
4. активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита
5. препозна песму, причу и драмски текст
6. одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом
7. уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина
8. изрази своје мишљење о понашању ликова у књижевном делу
9. препозна загонетку и разуме њено значење

10. препозна басну и разуме њено значење
11. разликује слово, реч и реченицу
12. правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају
13. правилно употреби велико слово
14. учтиво учествује у вођеном и слободном разговору
15. обликује усмену поруку служећи се одговарајућим речима
16. усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима
17. усмено описује ствари из непосредног окружења
18. бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору
19. напамет говори краће књижевне текстове
20. учествује у сценском извођењу текста
21. пажљиво и културно слуша саговорнике
22. слуша, разуме и парафразира поруку
23. слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања
24. примењује основна правописна правила
25. пише читко и уредно
26. писмено одговара на постављена питања
27. спаја више реченица у краћу целину
28. пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила
29. гласно чита, правилно и са разумевањем
30. тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног
31. пронађе информације експлицитно изнете у тексту.

МАТЕМАТИКА

Усмене провере знања кроз разговор и свакодневне активности.

Учеников успех на усменим проверама знања из математике вреднује се на следећи начин:

Напредовање: самостално

Ученик при одговарању показује напредни ниво знања из математике, односно у потпуности савлада задатке и самостално реши сваки од њих.

Напредовање: уз мању помоћ

Ученик при одговарању показује делимично знање напредног нивоа из математике, у којима се од ученика захтева да покажу да су разумели појмове и непосредно примене основна правила.

Напредовање: уз већу помоћ

Ученик при одговарању покаже основни ниво знања из математике, односно савлада најједноставније задатке .

Предвиђени исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло
2. упореди предмете и бића по величини
3. уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине
4. именује геометријска тела и фигуре
5. групише предмете и бића са заједничким својством
6. сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика

7. разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију
8. црта праву линију и дуж помоћу лењира
9. броји унапред и уназад и са прескоком
10. прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој
11. користи редне бројеве
12. разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника
13. користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика
14. сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак
15. сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице
16. растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања
17. реши текстуални задатак са једном операцијом
18. разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност
19. уочи правило и одреди следећи члан започетог низа
20. прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле
21. измери дужину задатом, нестандартном јединицом мере
22. преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства.

СВЕТ ОКО НАС

Учеников успех на усменим проверама знања из предмета свет око нас вреднује се на следећи начин:

Напредовање: **самостално**

- У великој мери логички повезује чињенице у свету око нас;
- У великој мери показује способност примене стечених знања у животним ситуацијама;
- Чита графичке приказе и тумачи их;
- Решава поједине захтеве и у знатној мери критички расуђује;

- Припрема се за учешће у пројектима и различитим облицима рада;
- Води редовно запис са часа и допуњује га илустрацијама.

Напредовање: уз мању помоћ

- У знатној мери логички повезује чињенице у свету око нас;
- У довољној мери показује способност примене стечених знања у животним ситуацијама;
- Чита графичке приказе;
- У већој мери решава поједине захтеве;
- Узима учешће у пројектима и различитим облицима рада;
- Води редовно и уредно запис у свесци.

Напредовање: уз већу помоћ

- У мањој мери логички повезује чињенице у свету око нас;
- Знања која је остварио су на репродуктивном нивоу уз минималну примену;
- Именује и препознаје друштвене и природне појаве;
- Води запис у свесци, илуструје (представља цртежом);
- Показује мањи степен активности и ангажовања;
- Води редовно и уредно запис у свесци.

Предвиђени исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге
2. правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет
3. се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи

4. придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши
5. сарађује са вршњацима у заједничким активностима
6. одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља
7. чува своју, школску и имовину других
8. прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар
9. својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења
10. примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице
11. снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичних објеката
12. одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра
13. посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно - непровидно, храпаво- глатко
14. учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене
15. разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења
16. препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера
17. препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина
18. идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа
19. уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа
20. препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу
21. препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења
22. штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места
23. се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу
24. повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Оцењивање из обавезног предмета физичко и здравствено васпитање, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.

Оцењивање ученика се врши на следеће начине:

Напредовање: **самостално**

- Правилно и самостално изводи све активности;
- Вешто, сигурно и самостално користи справе и реквизите;
- Зна и поштује правила игре;
- Усвојене здравствено-хигијенске навике и примењује знања из области здравља;
- Примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања;
- Одржава личну и колективну хигијену.

Напредовање: **уз мању помоћ**

- Поштује правила игре;
- Ради уз помоћ наставника и труди се да правилно користи реквизите, изводи вежбе, користисправе;
- Показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује;
- Усвојене здравствено-хигијенске навике;
- Примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања;
- Одржава личну и колективну хигијену.

Напредовање: уз већу помоћ

- Редовно доноси опрему;
- Показује минимум интересовања за физичко-здравствену културу;
- Препознаје справе;
- Планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова и ресурса;
- Примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања;
- Одржава личну и колективну хигијену.

Предвиђени исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. Примењује једноставне двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања)
2. правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања
3. комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу
4. одржава равнотежу у различитим кретањима
5. разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело
6. примењује правилну технику дисања приликом вежбања
7. изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу
8. игра дечји и народни плес
9. користи основну терминологију вежбања
10. поштује правила понашања у просторима за вежбање
11. поштује мере безбедности током вежбања
12. одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање
13. поштује правила игре
14. навија фер и бодри учеснике у игри
15. прихвата сопствену победу и пораз
16. уредно одлаже ставри пре и након вежбања

17. наведе делове свога тела и препозна њихову улогу
18. уочи промену у расту код себе и других
19. уочи разлику између здравог и болесног стања
20. примењује здравствено-хигијенске мере, пре, у току и након вежбања
21. одржава личну хигијену
22. учествује у одржавању простора у коме борави
23. схвата значај коришћења воћа у исхрани
24. правилно се понаша за столом.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Оцењивање из обавезног предмета музичка култура, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.

Оцењивање ученика се врши на следеће начине:

Напредовање: **самостално**

- Зна текстове тражених песама и самостално пева песме по слуху;
- Уме да свира по слуху;
- Самостално износи своје мишљење о слушаном делу;
- Препозна музички почетак и крај;
- Препознаје композицију коју је раније слушао;
- Учествује у школским приредбама;
- Самостално креира покрет;
- Активан је на часу и има жељу да напредује;
- Самостално ликовно изражава музички доживљај.

Напредовање: уз мању помоћ

- Пева песме по слуху и сопственом избору, уз мању помоћ наставника;
- Препознаје музичке инструменте у одређеним композицијама и разликује народну и уметничку музику;
- Препознаје различит темпо, динамику и понавља већ осмишљен покрет;
- Активан је на часу и има жељу да напредује;
- Ликовно изражава музички доживљај уз помоћ наставника.

Напредовање: уз већу помоћ

- Пева песме по слуху по сопственом избору, уз већу помоћ наставника;
- Препознаје музичке инструменте и разликује народну и уметничку музику;
- Ликовно изражава музички доживљај уз помоћ наставника;
- Понавља већ осмишљен покрет уз већу помоћ.

Предвиђени исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна
2. разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе
3. препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу
4. повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са карактером дела
5. поштује договорена правила понашања при слушању музике
6. користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука
7. изговара у ритму уз покрет бројалице

8. пева по слуху песме различитог садржаја и расположења
9. пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре
10. примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању
11. свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма
12. повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом
13. објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења
14. учествује у школском приредбама и манифестацијама
15. направи дечје ритмичке инструменте
16. ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на краћи задати текст
17. изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Оцењивање из обавезног предмета ликовна култура, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.

Процењује се:

- Ангажовање ученика у настави
- редовно доноси прибор, показује заинтересованост за рад иучествује у групном раду;
- Напредовање у односу на претходни период;
- Одабир материјала и коришћење у раду;
- Комбинује различите материјале и технике;
- Самостално, креативно и маштовито ликовно изражавање;
- Израђује ликовне радове у складу са задатом темом;

- Учествује у процесу сценског стваралаштва;
- Естетско процењивање свог и туђег рада;
- Учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће и окружењу.

Напредовање: самостално

Напредовање: уз мању помоћ

Напредовање: уз већу помоћ

Предвиђени исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор
2. пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења
3. одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни
4. црта на различитим подлогама и форматима папира
5. користи материјал и прибор у складу са инструкцијама
6. обликује једноставне фигуре од меког материјала
7. одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала
8. преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад
9. изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања
10. преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену
11. изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука
12. повеже одабрану установу културе са њеном наменом
13. поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет је развијање дигиталне компетенције ученика ради њиховог оспособљавања за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развој алгоритамског начина размишљања.

Оцењивање ученика се врши на следеће начине:

Напредовање: **самостално**

- Препознаје, именује и користи дигиталне уређаје;
- Самостално наводи предности коришћења дигиталних уређаја;
- Упознат је и придржава се основних правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље;
- Упознат је и придржава се основних правила за безбедно коришћење дигиталних уређаја; -Уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га самостално поправи;
- Доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.

Напредовање: **уз мању помоћ**

- Препознаје и именује дигиталне уређаје;
- Уз мању помоћ наводи предности коришћења дигиталних уређаја;
- Упознат је и придржава се основних правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље;
- Упознат је и придржава се основних правила за безбедно коришћење дигиталних уређаја; -Уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи уз помоћ наставника.

Напредовање: **уз већу помоћ**

- Препознаје и именује дигиталне уређаје уз помоћ наставника;
- Уз већу помоћ наводи предности коришћења дигиталних уређаја;
- Упознат је са основним правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље, уз помоћ наставника;
- Упознат је и придржава се основних правила за безбедно коришћење дигиталних уређаја, уз помоћ наставника;
- Уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свогрешења.

Предвиђени исходи

По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:

1. препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих
2. наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова
3. упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја
4. упореди начине креативног изражавања са дигиталним уређајима и без њих
5. користи дигиталне уџбенике за учење (самостално и/или уз помоћ наставника)
6. упореди дигитални и папирни уџбеник
7. упореди традиционалне видове комуникације са комуникацијом посредством дигиталних уређаја
8. наведе неке од карактеристика „пааметног“ дигиталног уређаја
9. наведе на који начин дигитални уређаји могу да допринесу упознавању културне баштине
10. наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здравље
11. наведе неке од здравствених ризика везаних за прекомерно или неправилно коришћење дигиталних уређаја
12. доведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине;
13. наброји основне податке о личности
14. објасни зашто саопштавање података о личности представља ризично понашање при комуникацији помоћу дигиталних уређаја

15. именује особе или институције којима се треба обратити за помоћ у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин
16. наведе основне препоруке за руковање дигиталним уређајем на одговоран начин (примена мера физичке заштите) и објасни зашто је важно примењивати их
17. анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже кораке за његово спровођење
18. протумачи симболе познатог/договореног значења и спроведе поступак описан њима
19. уочи и исправи грешку у симболима израженом упутству (алгоритму), провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи (самостално или сараднички)
20. доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја.

ВЛАДАЊЕ

Владање се оцењује описно у току и на крају полугодишта.

Закључна оцена из владања ученика јесте: примерно, врло добро, добро, задовољавајуће и незадовољавајуће, и не утиче на општи успех ученика.

Описна оцена из владања ученика утврђује се на основу учениковог односа према школским обавезама и сопственим правима и обавезама, нарочито понашања према другим ученицима, запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварује образовно-васпитни рад, изреченој васпитној или васпитно-дисциплинској мери, школској имовини и имовини других лица, заштити и очувању животне средине.

Оцена садржи и васпитну препоруку.

Опис односа према школским обавезама и сопственим правима и обавезама јесте:

- 1) у потпуности извршава обавезе у школи;
- 2) углавном извршава обавезе у школи;
- 3) делимично извршава обавезе у школи;
- 4) углавном не извршава обавезе;
- 5) не извршава обавезе у школи.

Опис понашања према другим ученицима, запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварује образовно-васпитни рад, школској имовини и имовини других лица, изреченој васпитној или васпитно-дисциплинској мери, заштити и очувању животне средине јесте:

- 1) представља позитиван пример другима својим односом;
- 2) има најчешће коректан однос;
- 3) понекад се непримерено односи;
- 4) често има непримерен однос;
- 5) најчешће има непримерен однос.

ДРУГИ РАЗРЕД

У другом разреду основног образовања и васпитања, у току школске године, ученик се оцењује бројчаном оценом на скали од 1 (недовољан) до 5 (одличан) .

У успех ученика улазе сви предмети, као и оцена из дигиталног света и владања.

Успех ученика из изборних програма и то: верска настава и грађанско васпитање оцењује се описно и то:

- истиче се,
- добар,
- задовољава.

СРПСКИ ЈЕЗИК

Наставни предмет обухвата следеће области:

Књижевност (читање и тумачење текста,књижевни појмови)

- Језик (граматика, правопис)

- Језичка култура (основни облици језичког и писменог изражавања, усмена и писмена вежбања)

Елементи оцењивања из предмета српски језик:

- Усвојеност наставних садржаја
- Примена знања
- Активност ученика

У току школске године ученик може добити оцену на основу:

- Писмених провера знања- контролне вежбе
- Усменог испитивања
- Активности на часу
- Домаћих радова

1) Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- од 85%-до 100% одличан (5)
- од 70%-до 85% врло добар (4)
- Од 55%-70% добар (3)

- од 40%-55% довољан (2)
- испод 40% недовољан (1)

Наравно, скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 10%.

Писмене провере знања евидентирају се бројчано и улазе у евиденцију (дневник и педагошку свеску).

Петнаестоминутне вежбе могу се дати ученицима без најаве, али оцена не улази у дневник. Може се евидентирати у педагошку свеску.

2) Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора, читања непознатог текста, рецитовања песмице и самосталног причања на задату тему.

Контролне вежбе се реализују по утврђеном плану .

Уколико више од 50% ученика добије незадовољавајућу оцену на писменој провери, провера се понавља.

Саставни део бројчане оцене је и ангажовање ученика као што су одговоран однос према раду, редован рад домаћих задатака, доношење потребног материјала, прибора или опреме, активно учествовање у настави, сарадња са другима, исказана мотивација и интересовање за учење и напредовање.

Ученик и родитељ имају право увида у писани рад као и на образложење оцене.

Ученици који раде по индивидуалном образовном плану оцењују се бројчано у складу са њиховим напредовањем и постигнућима задатим планом.

Оцена одличан (5) – ученик савладава градиво из граматике, влада претходно пређеним градивом и примењује научено. Познаје и примењује граматичка и правописна правила, активно учествује на часу током часова анализе текста, самостално изводи закључке. Ученик течно чита и негује читалачке навике. Самостално, на часу пише писани рад на задату тему. Показује иницијативу током наставе, понаша се другарски, помаже другим ученицима и пријатељски се односи према другарима, редовно израђује домаће задатке и показује иницијативу и креативност у решавању задатака. Може успешно да ради у различитим групама и врстама задатака.

Оцена врло добар (4) - у великој мери ученик је способан да функционално усвоји појмове - анализира, класификује, повезује, примени те изведе закључак. Сналази се у различитим облицима рада и показује велику самосталност.

Оцена добар (3) – ученик разуме појмове и чињенице, успоставља везе, може самостално да објасни и наведе књижевно-теоријске и граматичке појмове и термине. Задатке обавља делимично уз помоћ наставника.

Оцена довољан (2) – ученик влада основним појмовима може уз помоћ наставника да објасни њихове везе и значај, уз наставникову подршку је активан на часовима.

Оцена недовољан (1) – ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује. Домаће задатке не израђује на време и није активан на часу.

Ученици добијају и оцену из лектире, која се обрађује 2-3 часа месечно. Рад на лектири је понекад организован као групни рад или рад у пару.

МАТЕМАТИКА

Наставни предмет обухвата следеће области:

- Природни бројеви до 100
- Геометријска тела и фигуре
- Мерење и мере

Елементи оцењивања из предмета математика:

- Усвојеност наставних садржаја
- Примена знања
- Активност ученика

У току школске године ученик може добити оцену на основу:

- Писмених провера знања- контролне вежбе
- Усменог испитивања
- Активности на часу
- Домаћих радова

1) Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- од 85%-до 100% одличан (5)
- од 70%-до 85% врло добар (4)
- Од 55%-70% добар (3)
- од 40%-55% довољан (2)
- испод 40% недовољан (1)

Наравно, скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 10%.

Контролне вежбе се реализују по утврђеном плану.

Уколико више од 50% ученика добије незадовољавајућу оцену на писменој провери, провера се понавља.

Саставни део бројчане оцене је и ангажовање ученика као што су одговоран однос према раду, активно учествовање у настави, сарадња са другима, исказана мотивација и интересовање за учење и напредовање.

Ученик и родитељ имају право увида у писани рад као и на образложење оцене.

Ученици који раде по индивидуалном образовном плану оцењују се бројчано у складу са њиховим напредовањем и постигнућима задатим планом.

Оцена одличан (5) – ученик савладава градиво из математике, влада претходно пређеним градивом и примењује научено. Познаје и примењује правила у математици,

активно учествује на часу током обраде новог градива, самостално изводи закључке. Ученик уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака, зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени, уме да примени различите јединице мере. Показује иницијативу током наставе, понаша се другарски, помаже другим ученицима и пријатељски се односи према другарима, редовно израђује домаће задатке и показује иницијативу и креативност у решавању задатака. Може успешно да ради у различитим групама и врстама задатака. Показује вољу и жељу да разуме и уради додатне задатке.

Оцена врло добар (4) - ученик је способан да у већој мери функционално усвоји појмове - анализира, класификује, повезује, примени те изведе закључак. Сналази се у различитим облицима рада. Самостално решава текстуалне задатке са једном рачунском операцијом.

Оцена добар (3) – ученик разуме појмове и чињенице, успоставља везе, може самостално да објасни и наведе математичке појмове и термине. Задатке обавља делимично уз помоћ наставника. Самостално решава рачунске и једноставне текстуалне задатке.

Оцена довољан (2) – ученик влада основним појмовима може уз помоћ наставника да објасни њихове везе и значај. Решава рачунске задатке са једном рачунском операцијом. Показује мањи степен активности и ангажовања. Знања која је остварио су на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене.

Оцена недовољан (1) – ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује. Не изводи закључке који се заснивају на подацима. Критички не расуђује. Не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

СВЕТ ОКО НАС

Наставни предмет обухвата следеће области:

- Други и ја
- Култура живљења
- Кретање и оријентација у времену
- Разноврсност природе
- Човек ствара

Елементи оцењивања из предмета свет око нас:

- Усвојеност наставних садржаја
- Примена знања
- Активност ученика

У току школске године ученик може добити оцену на основу:

- Писмених провера знања- контролне вежбе
- Усменог испитивања
- Активности на часу
- Домаћих радова

- Писмене провере знања евидентирају се бројчано и улазе у евиденцију (дневник и педагошку свеску).
- Усмене провере знања се евидентирају бројчано и улазе у евиденцију (дневник и педагошку свеску).

1) Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- од 85%-до 100% одличан (5)
- од 70%-до 85% врло добар (4)
- Од 55%-70% добар (3)
- од 40%-55% довољан (2)
- испод 40% недовољан (1)

Наравно, скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 10%.

2) Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора у току понављања научених садржаја, на часовима провере или утврђивања садржаја и самосталног усменог риказа урађеног пројекта на задату тему.

Оцена одличан (5) – ученик савладава градиво из света око нас, влада претходно пређеним градивом и примењује научено. Активно учествује на часу током обраде новог градива, износи своје мишљење, самостално изводи закључке. Ученик уме да примени научено градиво кроз разне активности, способан је да се сналази у простору и времену. Препознаје научено у свом окружењу и примењује стечена знања у новим ситуацијама. Показује иницијативу током наставе, понаша се другарски, помаже другим ученицима и пријатељски се односи према другарима, редовно израђује домаће задатке и показује иницијативу и креативност у решавању задатака. Може успешно да ради у различитим групама и врстама задатака.

Оцена врло добар (4) - ученик је способан да у већој мери функционално усвоји појмове, анализира, класификује, повезује, примени, те изведе закључак. Сналази се у различитим облицима рада.

Оцена добар (3) – ученик у довољној мери разуме појмове и чињенице, успоставља везе, може самостално да објасни и наведе појмове и термине из предмета Свет око нас. Задатке обавља уз мању помоћ наставника.

Оцена довољан (2) – ученик влада основним појмовима, може уз помоћ наставника да објасни њихове везе и значај, уз наставникову подршку је активан на часовима. Показује мањи степен активности и ангажовања. Знања која је остварио су на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене.

Оцена недовољан (1) – ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује. Не изводи закључке који се заснивају на подацима. Критички не расуђује.

Не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Наставни предмет обухвата следеће области:

1. Знање и разумевање
2. Слушање музике
3. Музичко извођење
4. Музичко стваралаштво

Елементи оцењивања из предмета музичка култура:

- Усвојеност наставних садржаја
- Примена знања
- Активност ученика

У току школске године ученик може добити оцену на основу:

- Усвојености извођења музике
- Усвојености музичке писмености
- Усменог испитивања
- Активности на часу
- Оцене за све области се евидентирају бројчано и улазе у евиденцију (дневник и педагошку свеску).

Критеријум бројчаног оцењивања:

Недовољан : Нема основног знања градива, не уме да свира ни на ритмичким ни на мелодијским инструментима, не зна да отпева ниједну песму која је обрађена на часу, изостаје активности на часу, нема жељу за радом и напретком.

- Довољан успех: познавање основна музичких и ритмичких фраза;
- Дobar успех: познавање основних музичке теорије;
- Врло добар успех: разумевање музичког дела и делимично извођење композиција мелодијски и ритмички;
- Одличан успех: разумевање музичког дела и извођење композиција мелодијски и ритмички; стварање музике.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Садржај предмета подељен је на:

1. КРЕТАЊЕ ОБЛИКА У ПРОСТОРУ
2. ДЕЈСТВО СВЕТЛОСТИ НА КАРАКТЕР ОБЛИКА (СВЕТЛОСТ)

3. ЈЕДНОБОЛНА КОМПОЗИЦИЈА УПОТРЕБНИХ ПРЕДМЕТА (КЛУАЖ)
4. ПРЕОБЛИКОВАЊЕ МАТЕРИЈАЛА ИЛИ ПРЕДМЕТА ЊИХОВИМ СПАЈАЊЕМ (ВЕЗИВАЊЕ)
5. ЗНАЦИ И СИМБОЛИ
6. ЗАМИШЉАЊА
7. КОНТРАСТ
8. ИНДИВИДУАЛНО КОРИШЋЕЊЕ РАЗЛИЧИТИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА РАД (ПАКОВАЊЕ)
9. ЛЕПО ПИСАЊЕ СА КАЛИГРАФИЈОМ
10. АМБИЈЕНТ – СЦЕНСКИ ПРОСТОР

Специфичност наставног процеса и учења у ликовној култури огледа се у повезаности садржаја свих области, као и у испреплетаности компоненти учења.

Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева. Праћење напредовања ученика обавља се sukcesивно, током целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине: медији, материјали и технике визуелних уметности, елементи, принципи и садржаји визуелних уметности, улога, развој и разлићитост визуелних уметности, однос према раду.

2.

Приликом оцењивања води се рачуна о следећим елементима:

- цртање према теми
- естетика ликовног изражаја (усклађивање боја)
- одговарајућа геометријска и просторна целина (одговарајућа величина детаља на цртежу и приказивање друге димензије)

Оцена подразумева оцену за рад и оцену за однос према раду. Оцена за однос према раду подразумева редовно доношење прибора за рад (блок, прибор за сликање, цртање или други материјал у складу са најављеном темом).

Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника.

Бројчано оцењивање успеха ученика из предмета обавља се на основу следећих критеријума:

Оцену одличан (5) има ученик који остварује изузетан напредак у савладавању програма предмета, у потпуности самостално испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредном нивоу, уз веома висок степен ангажовања.

Оцену врло добар (4) има ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета у потпуности, самостално, испуњава захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредном нивоу, уз висок степен ангажовања.

Оцену добар (3) има ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета у потпуности, самостално испуњава захтеве који су утврђени на основном и већем делу на средњем нивоу, уз ангажовање ученика.

Оцену довољан (2) има ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета, уз помоћ наставника и минимално ангажовање ученика.

Оцену недовољан (1) има ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњава захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа и не доноси прибор за рад .

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Наставни предмет обухвата следеће области:

- Ходање и трчање
- Скакање и прескакање
- Бацање и хватање
- Вишење и упори пењања
- Вежбе на тлу
- Вежбе равнотеже
- Вежбе реквизитима
- Ритмички плесови и народни плесови

Оценом се изражава:

- 1) оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;
- 2) ангажовање ученика у настави;
- 3) напредовање у односу на претходни период;
- 4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчане оцене су:

одличан (5), врлодобар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1). Ученику се не може умањити оцена из предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

Оцењивање моторичких знања, умења и навика врши се на основу минималних образовних задатака и образовних стандарда за крај обавезног образовања .

Праћење и оцењивање

- Усвојеност здравствено-хигијенских навика прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене, а такође и на основу

усвојености и примене знања из области здравља.

- Степен савладаности моторичких знања и умења спроводи се на основу минималних програмских захтева, који је утврђен на крају навођења програмских садржаја.
- Однос према раду вреднује се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ваншколским активностима. Минимални образовни захтеви
- Оцењивање степена савладаности моторичких знања и умења спроводи се према утврђеним минималним образовним стандардима.

Оцену одличан (5) добија ученик који је у стању да: влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; влада моторичким вештинама тако што комбинује, реорганизује склопове покрета и прилагођава их специфичним захтевима и ситуацијама тако да дела ефикасно; самостално извршава сложене радне задатке поштујући стандардизовану процедуру, захтеве безбедности и очувања околине, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама; доприноси групном раду, иницира и организује поделу задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продуката у задатом временском оквиру; континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења и развоја, уважава препоруке за напредовање и реализује их; зна правила здраве исхране, брине о свом здрављу.

Оцену врло добар (4) добија ученик који је у стању да: влада моторичким вештинама које захтевају сложеније склопове покрета, брзину и висок степен координације; самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине; планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује, брине о здрављу и држању тела, брине о личној хигијени.

Оцену добар (3) добија ученик који је у стању да: изводи основне моторичке вештинама угледајући се на модел (уз демонстрацију); самостално извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине; извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја; показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује, самостално одржава личну хигијену, зна шта је све потребно да би био здрав.

Оцену довољан (2) добија ученик који је у стању да: познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума; усвојио је одговарајућу терминологију; влада основним моторичким вештинама и реализује их уз подршку; уз

инструкције извршава рутинске радне задатке према стандардизованој процедури, користећи прибор и алате у складу са захтевима безбедности и очувања здравља и околине; извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја; повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење, самостално одржава личну хигијену, зна важност здраве исхране.

Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Ученици 2. разреда се из предмета **Дигитални свет** оцењују на основу:

усменог одговора
практичног рада
активности на часу

Оцену одличан (5) добија ученик који самостално користи дигиталне уџбенике за учење, самостално користи школску платформу за онлајн учење; креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално) користећи одговарајућу апликацију; својим речима објасни појам покретне слике; креира елементе покретне слике; креира једноставан графички дигитални материјал; анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику.

Оцену врло добар (4) добија ученик који користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/ законског заступника); креира, чува и поново уређује дигиталну слику (уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију; својим речима објасни појам покретне слике; креира елементе покретне слике; реагује на одговарајући начин уколико дође у додир са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; самостално састави јаку лозинку лаку за памћење; својим речима објасни појам алгоритам: уочи и исправи грешку у једноставном програму;

Оцену добар (3) добија ученик који уме да упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе; разликује дигиталну од обичне слике и зна да објасни разлику између њих; репродукује појам покретне слике; уз помоћ наставника креира елементе дигиталне слике; својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо на интернет; разуме важност правилног и одговорног руковања дигиталним уређајима;

Оцену довољан (2) добија ученик који зна разлику између папирног и дигиталног уџбеника, уме да опише својим речима шта се све налази у дигиталном уџбенику; зна како настаје дигитална слика, али је креира уз велику асистенцију наставника; репродукује појмове из уџбеника, не уме да их објасни својим речима; разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу;

Оцену недовољан (1) добија ученик који не учествује у раду на часу, не уме да покрене дигитални уџбеник, не уме ни својим речима да објасни разлику између папирног и дигиталног уџбеника.

ВЛАДАЊЕ ученика ученика од другог разреда оцењује се бројчано и у току и на крају полугодишта.

Закључна оцена из владања на крају првог и другог полугодишта јесте:

Примерно (5)

Врло добро (4)

Добро (3)

Задовољавајуће (2)

Незадовољавајуће (1)

Свака од наведених оцена утиче на успех ученика.

Појединачна бројчана оцена из владања у току полугодишта утврђује се на основу следећих критеријума:

- **Оцена примерно (5)** добија ученик који је остварио следеће услове:
 - Истиче се у извршавању школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада и испуњава их у потпуности и правовремено.
 - Поштује правила понашања и мере безбедности
 - Представља позитиван пример за угледање, истиче се у развоју и неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој Популацији.
 - Своје ставове брани аргументовано водећи рачуна о осећањима других и усвојеним правилима понашања.
 - Својим понашањем и иницијативама које покреће, промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу.
 - С поштовањем и уважавањем се односи према запосленима у школи и у другим организацијама.
 - Поштује школску имовину и имовину других
 - Има активан однос према очувању и заштити животне средине.
- **Оцену врло добар (4)** добија ученик који је остварио следеће услове:
 - Углавном извршава и испуњава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада.
 - Углавном поштује правила понашања и мере безбедности
 - Има коректан однос према другим ученицима
 - Прихвата и примењује правила у неговању атмосфере другарства и конструктивно решавања конфликта у вршњачкој популацији.
 - Бранећи своје ставове мање води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других.
 - својим понашањем и иницијативама подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу.
 - Има коректан однос према запосленима у школи и у другим организацијама.
 - Преузима одговорност за своје поступке и коригује своје понашање након опомене или изречене васпитне мере.
 - Има коректан однос према школској имовини и имовини других.
 - Чува животну средину.

- **Оцену добар (3)** добија ученик који је остварио следеће услове:
 - Повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на извршавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада.
 - Делимично поштује правила понашања и мере безбедности.
 - Повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према ученицима.
 - Повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији.
 - Бранећи своје ставове не води довољно рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других.
 - Својим понашањем и иницијативама повремено подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу.
 - Нема коректан однос према запосленима у школи и у другим организацијама.
 - Прихвата одговорност за своје понашање и коригује га у појачаном васпитном раду, али понавља поступке за које је већ упозорен.
 - Повремено показује немар према животној средини.

- **Оцену задовољавајуће (2)** добија ученик који је остварио следеће услове:
 - Учестало га је потребно опомињати на извршавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада.
 - Минимално поштује правила понашања и мере безбедности.
 - Учестало га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према ученицима , при чему углавном изостаје корекција понашања
 - Учестало га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему углавном изостаје корекција понашања,
 - Бранећи своје ставове не води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других.
 - Својим понашањем и иницијативама ретко подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу:
 - Не поштује и не уважава запослене у школи и у другим организацијама
 - Тешко прихвата одговорност за своје понашање и понавља понашања за која му је изречена васпитна и /или васпитно-дисциплинска мера.
 - Не чува школску имовину и имовину других
 - Показује немар према очувању животне средине

- **Оцену незадовољавајуће (1)** добија ученик који је остварио следеће услове:
 - И поред опомена и појачаног васпитног рада не извршава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада.
 - Не поштује правила понашања и не придржава се мера безбедности.
 - И поред опомена учестало крши правила коректног понашања према ученицима, при чему изостаје корекција понашања.

- И порд опомена учестало крши правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему изостаје корекција понашања.
- Не поштује личност других ученика и према њима се понаша нетолерантно, угрожавајући и повређујући права и осећања других.
- Својим понашањем и иницијативама не подржава и не промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу.
- Угрожава и повређује права запослених у школи и у другим организацијама.
- Не прихвата одговорност за своје понашање и не поправља своје понашање након појачаног васпитног рада.
- Показује деструктивно понашање према школској имовини и имовини других
- Показује деструктивно понашање према животној средини.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

У трећем разреду основног образовања и васпитања, у току школске године, обавезни предмети се оцењују бројчаном оценом на скали од 1 (недовољан) до 5 (одличан) и описном оценом верске наставе/грађанског васпитања (истиче се, добар, задовољава). Владање ученика оцењује се оценом од 1(недовољан), 2(довољан), 3 (добар), 4 (врло добар) до 5 (примерно).

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1 или ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода уз прилагођавање начина и поступка оцењивања (према Правилнику о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“ број 34/2019, 59/2020 и 81/2020)).

Општи критеријуми за оцењивање

Иницијално процењивање

На почетку школске године наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, модула или теме, која су од значаја за обавезни предмет.

Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Контролни и писмени задаци и вежбе

Писмени, контролни задаци и вежбе су провера савладаности предвиђеног градива након обрађене наставне области/теме и подразумевају учеников самостални рад. Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по добијању, са образложењем. Образложење оцене садржи препоруку које активности ученик треба да предузме у даљем раду.

Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- од 90%-до 100% одличан (5)
 - од 70%-до 89% врло добар (4)
 - од 50%-69% добар (3)
 - од 40%-49% довољан (2)
 - испод 39% недовољан (1)
- (скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 10%) Оцена

из писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута се не уписују у дневник.

Оцена из писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута евидентира се у педагошкој документацији наставника ради праћења постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта.

Резултати писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута могу се узети у обзир приликом утврђивања закључне оцене ученика, а у најбољем интересу ученика.

Оцена из писмене провере постигнућа уписује се у дневник у року од осам радних дана од дана провере, у противном писмена провера се поништава.

Закључна оцена за успех из обавезног предмета не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50; 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49; 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49; 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Усмене провере: Учеников успех на усменим проверама знања вреднује се на следећи начин, а у складу са Правилницима о оцењивању у основној школи:

Одличан (5)

ученик на постављено питање одговара самостално, и показује висок ниво познавања градива, одговара на потпитања наставника без помоћи наставника и самостално повезује знања уводећи и појмове и појаве које се тичу других предмета, или на начин који показује висок степен развијености међупредметног повезивања. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа (почев од препознавања градива до примене наученог на новим примерима). Успешно актуализује своја знања и повезује их са стварним примерима из живота.

Врлодобар (4)

Ученик самостално одговара на питања, уз минималну помоћ и погрешке, добро познаје појмове који се тичу градива, не лута по теми постављаног питања, самостално одговара на потпитања која даје наставник, или уз малу помоћ наставника. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа, уз малу помоћ наставника.

Добар (3)

Ученик познаје градиво, уме да препозна појмове који се тичу градива и да их репродукује, уз помоћ наставника уме да одговори на потпитања, али често греша. Не открива узрочно-последичне везе и не може самостално закључивати о њима. Одговара на питања основног нивоа и задатке које је наставник већ давао на часу. Показује занимање и труди се, упркос свему.

Довољан (2)

Ученик може набројати, именовати или уз помоћ наставника дефинисати само основне појмове, стално га треба подсећати и усмеравати у одговорима наводити на тачна решења и уз помоћ наставника је у стању да реши задатке основног нивоа. Отежано повезује дате чињенице и често греша у примени знања, лута у говору и не проналази праву реч.

Недовољан (1)

Ученик није савладао основне појмове које садржи тема коју одговара, не показује интересовање да уз помоћ наставника пронађе одговоре, одговара са „не знам“, не жели усмено да одговара кад на њега дође ред или када га наставник позове да одговара.

Групни рад

Оцена за рад у групи иста је за све ученике у групи, осим уколико наставник не процењује индивидуални ниво ангажовања сваког члана групе.

Знање стечено групним радом проверава се **индивидуално** и важи за **целу тему**, а не само за посебне радне задатке групе, и може се уписати у дневник рада.

ВИСОК НИВО АНГАЖОВАНОСТИ – одговара оценама 4 или 5

- Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.
- Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.
- Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.

СРЕДЊИ НИВО АНГАЖОВАНОСТИ – одговара оценама 3 или 4

- Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.
- Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.
- Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак али кад га добије ради по њему. Повремено има активности које не доприносе решавању задатка.

НИЗАК НИВО АНГАЖОВАНОСТИ – одговара оценама 2 или 3

- Ученик повремено има сукобе у којима напада особе а не проблем, своје обавезе извршава ретко и делимично.
- Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко суделује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на тему.
- Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.

НЕЗАДОВОЉАВАЈУЋИ НИВО АНГАЖОВАЊА – одговара оцени 1

- Ученик омета рад групе, доприноси неконструктивним сукобима и не извршава своје обавезе. - Ученик ништа не зна о теми и нема интересовање да сазна. Не учествује у размени идеја. Никад не поставља питања која се односе на тему.
- Ученик омета решавање задатка.

Евиденција о успеху ученика

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима и понашању ученика у прописаној евиденцији.

ОБАВЕШТАВАЊЕ О ОЦЕЊИВАЊУ- Наставник усмено за време часа јавно саопштава добијену оцену.

Ангажовање на часу и однос према раду

Ограничено се труди

- Приводи крају само неколико задатака;
- Потребно је дете стално подесћати на започети задатак, ретко мотивисано;
- Заборавља задатке, не довршава их, нетачно ради или са закашњењем.

Недоследно се труди

- Мотивисано је да заврши већину задатака иако неки нису потпуно урађени;
- С времена на време треба га подсетити да заврши задатак;
- Понекад слуша са пажњом, учествује у дискусијама и активностима, сарађује у групном раду.

Довољно се труди

- Углавном је мотивисано и ради задатке;
- Завршава задатке на време;
- Најчешће слуша са пажњом, учествује у дискусијама и активностима одељења, сарађује у групном раду.

Изражено се труди

- Лично мотивисано;

- Са вољом завршава задатке;
- Често тражи изазове у учењу;
- Скоро увек слуша са пажњом, учествује у дискусијама и активностима одељења, сарађује у групном раду.

Изузетно се труди

- Самоуверено и самостално ради;
- Тражи изазове у учењу;
- Задатке завршава са ентузијазмом;
- Слуша са пажњом;
- Здушно учествује у дискусијама/активностима;
- Доприноси корисним разменама током групног рада.
- Преузима одговорност за сопствени развој.

Домаћи задаци

Наставник води евиденцију о домаћим задацима и индивидуалним задацима које је дао ученику. Уколико ученик није донео домаћи задатак на час (није донео свеску, радну свеску, презентацију, плакат, пано или нешто друго), сматра се да га није урадио.

Уколико наставник утврди да је домаћи задатак писао неко други, или је преписан, сматра се да га ученик није урадио. Уколико ученик покаже на следећем часу уредно написан домаћи задатак, наставник то бележи у своју педагошку свеску, али се не брише минус или друга ознака да је задатак неизвршен, уколико ученик заиста није поправио свој однос према домаћим задацима.

Стална активност на месечном нивоу и квалитетна и редовна израда домаћих задатака може се оценити оценом одличан (5).

СРПСКИ ЈЕЗИК

У току школске године из Српског језика ће се оцењивати:

- Усмени облици провервања;
- Контролни задаци/вежбе (из граматике, правописа, књижевности);
- Домаћи задаци;
- Активности и ангажовање на часу, однос према раду, учешће у различитим облицима групног рада.

НАСТАВНА ТЕМА: КЊИЖЕВНОСТ

Одличан (5)

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да парафразира и опише свој доживљај као и да процени основни тон певања, приповедања или драмске радње и уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разлику између бајке, басне, песме, кратке усмене форме, епика, лирика и уме самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре-без именовања, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, ономатопеја, епитет, контраст и хиперболу). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту (песник, преповедач и писац; десетерац). Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни ликови, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно последично низање мотива; облици казивања: наратија, описивање, дијалог и монолог; дидаскалије и реплика). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења. Редовно чита школску лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Врло добар (4)

Ученик уме да чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и готово (у потпуности) самостално уме да парафразира и опише свој доживљај као и да одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње и готово (у потпуности) уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира готово све елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, време и место радње). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разлику између бајке, басне, песме, кратке усмене форме, епика, лирика и уме самостално да их пронађе у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, ономатопеја, епитет, контраст и хиперболу). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и углавном их препознаје у тексту. Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, углавном самостално повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни ликови, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива; облици казивања: наратија, описивање, дијалог и монолог; дидаскалије и реплика). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, углавном је самосталан и долази до решења. Редовно чита школску лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, често чита више од оног што је задато и често се служи осталим изворима знања.

Добар (3)

Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и делимично уме да парафразира и опише свој доживљај као и да уз помоћ наставника одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Уз помоћ наставника уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај одређује неке елементе композиције. Зна карактеристике народне

и ауторске књижевности и зна разлику између бајке, басне, песме, кратке усмене форме, епика, лирика. Препознаје стилске фигуре-без именовања, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту. Делимично усваја књижевне термине и појмове и понекад учествује у интерпретацији. У већини случајева чита школску лектуру и понекад учествује у интерпретацији. На часовима је понекад активан и ретко користи додатне изворе знања.

Довољан (2)

Ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и понекад делимично уме да опише свој доживљај и да уз помоћ наставника понекад одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције. Разликује народну од ауторске књижевности. Препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ. У већини случајева не чита школску лектуру и ретко учествује у интерпретацији. На часовима је ретко активан.

Недовољан (1)

Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевно теоријска знања а због лошег читања не разуме текст. Не чита школску лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.

НАСТАВНА ТЕМА: ЈЕЗИК (ГРАМАТИКА И ПРАВОПИС)

Оцена:

Одличан (5)

Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме потпуно самостално да примени стечена знања и да повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима. Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – тачка, упитник, узвичник, запета, наводници; растављање речи на крају реда; писање речце ли и не и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 2 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Врло добар (4)

Ученик у готово потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања и да углавном без грешке повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима. Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови; растављање речи на крају реда; писање речца ли и не и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 4 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Добар(3)

Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике, памти их и репродукује али не учи редовно па греши у примени стечених знања као и у повезивању граматичких

појмова обрађених у претходним разредима са новим. Делимично зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови; растављање речи на крају реда; писање речце ли и не и делимично их примењује у писаним радовима. Делимично успешно пише по диктату (до 6 грешака) и уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа). Правилно изговара гласове и понекад грешки у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Довољан (2) Ученик ретко уме дефинише наставне садржаје из граматике, делимично их памти и репродукује али ретко учи па не уме примени стечена знања (разликује категорије рода, броја, понекад препознаје основне реченичне чланове; уз помоћ разликује глаголска времена). Прави веће правописне и граматичке грешке. Потребна је стална помоћ наставника. Углавном правилно изговара гласове и углавном грешки у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Недовољан (1) Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника.

НАСТАВНА ТЕМА: ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА (УСМЕНО И ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ)

Одличан (5)

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно користи различите облике усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује, показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити. Самостално проналази тражене информације у тексту. Уме да драматизује краћи текст. Потпуно успешно гради деминутиве и аугментативе.

Врло добар (4)

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно користи различите облике усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује, показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. Успешно и углавном самостално саставља вест, обавештење и кратак извештај. Уме да драматизује краћи текст. Успешно гради деминутиве и аугментативе.

Добар (3)

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом, користи различите облике усменог изражавања, препричава и описује уз помоћ наставника у

свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани, композицијски утемељени. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту. Уз помоћ наставника драматизује краћи текст, гради деминутиве и аугментативе.

Довољан (2)

Ретко ко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих павописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту. Уз помоћ наставника саставља обавештење, и даје пример за деминутиве и аугментативе.

Недовољан (1)

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује павописну и граматичку норму. Тешко се изражава а техника читања не задовољава.

Шта се оцењује на писменим и домаћим задацима (састав, есеј, прича, песма и остали облици писаног изражавања)

РУКОПИС:

колико је читак и правилан

да ли ученица/ученик меша писма (ћирилицу и латиницу)

да ли ученица/ученик меша писана и штампана слова

УРЕДНОСТ (ЕСТЕТСКИ ИЗГЛЕД ЗАДАТКА):

Општа уредност и прегледност рада

да ли ученица/ученик премешта реченице, помера маргине

ФОРМА:

да ли ученица/ученик уме да обликује нове мисаоне целине (пасусе)

да ли су нове мисаоне целине међусобно складно повезане

САДРЖАЈ:

у којој мери написано одговара тзв. тежишту теме

колико је написани садржај богат/сиромашан

да ли је композиција складна (увод, разрада, закључак)

да ли у раду постоје материјалне грешке (књижевни род или врста, имена јунака, место радње, време радње и сл.)

ПРАВОПИС:

писање великог и малог слова

састављено и растављено писање (посебно речца НЕ и ЛИ)

интерпункција

глаголски облици (посебно глаголски прилог садашњи)

СТИЛИЗАЦИЈА:

да ли у раду има понављања

да ли у раду постоје жаргонизми

богат/сиромашан речник

да ли су реченице правилне (пре свега, ред речи у реченици)

ОЦЕНА ПИСАНИХ САСТАВА

Све писане провере знања треба писати писаним словима читко и уредно.

ОЦЕНА 5

- Издајени су битни елементи;
- Елементи су сложени у логичну, јасну и прегледну композицију, видљиве су релације међу елементима;
- Изнети су јасни и аргументовани закључци;
- Поткрепљивање примерима је јасно и довољно;
- Коришћена су различита, адекватна средства представљања.

ОЦЕНА 4

- Издајена је већина битних елемената;
- Елементи су сложени у композицију, али нису видљиве релације међу елементима; - Изнети су углавном јасни и аргументовани закључци;
- Поткрепљивање примерима је углавном јасно и довољно;
- Коришћена су адекватна средства представљања.

ОЦЕНА 3

- Издајени су неки битни елементи;
- Композиција није јасна и потпуна, изостају релације међу елементима;
- Изнети су углавном јасни и аргументовани закључци;
- Поткрепљивање примерима је недовољно или нејасно;
- Средства представљања нису јасно и тачно коришћена.

ОЦЕНА 2

- Издајени су само основни елементи;
- Композиција је нејасна и непотпуна, изостају релације међу елементима;
- Нису изнети закључци;
- Није поткрепљено примерима;
- Средства представљања нису коришћена.

МАТЕМАТИКА

У току школске године из Математике ће се оцењивати:

- Усмени облици проверавања;
- Контролни задаци/вежбе (после сваке теме/области);
- Домаћи задаци;
- Активности и ангажовање на часу, однос према раду, учешће у различитим облицима групног рада.

НАСТАВНА ТЕМА : СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА

Оценом Недовољан (1) оцењује се ученик који ни уз помоћ наставника не може тачно да:

- Прочита и запише дати број до хиљаду;
- Сабира и одузима бројеве до хиљаду;
- Множи и дели бројеве прве хиљаде;
- Запише бројевни израз са једном операцијом на основу текста задатка;
- Не прихвата помоћ наставника;
- Не ради домаће задатке;

Оценом Довољан (2) оцењује се ученик који је усвојио основна знања према програму предмета;

- Уз помоћ наставника; - чита и записује бројеве до хиљаду;
- Сабира и одузима бројеве до хиљаду;
- Множи и дели без остатка једноставне примере;
- На основу текста може да запише израз са једном рачунском операцијом;
- Решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде;
- Уз помоћ наставника може да прочита и запише разломак и да израчуна

Оценом добар (3) оцењује се ученик који јеу целини усвојио основна знања и половину проширених

- Самостално чита, пише, сабира и одузима бројеве до хиљаду;
- Зна да одреди паран, непаран број, претходник, следбеник;
- Рачуна вредност израза са највише две операције;
- Уме да решава једначине;

- Уме да препозна разломак када је графички приказан на фигури подењеног на делове;
- Зна да израчуна задати део разломка

Оценом врло добар (4) оцењује се ученик који је усвојио знања из основног нивоа и више од половине средњег и напредног нивоа;

- Разуме декадни бројевни систем и уме да одреди десетицу, стотину, хиљаду најближу датом броју;
- Зна својства операција сабирања и уме да их примени;
- Самостално рачуна вредност израза са више операција и сложеније текстуалне задатке;
- Зна да одреди решења неједначине са једном операцијом;

Оценом одличан (5) оцењује се ученик који је у потпуности је савладао градиво;

- Самостално израчунава вредност израза са више операција поштујући приоритет и сложеније задатке датеу текстуалној форми;
- Зна својства сабирања и одузимања и уме да их примени;
- Примењује својства природних бројева у решавању проблемских задатака;
- Решава сложене једначине и неједначине са једном операцијом;
- Уме да израчуна део неке целине и користи то у задацима;

НАСТАВНА ТЕМА : МЕРЕЊЕ И МЕРЕ

Оценом Недовољан (1) оцењује се ученик који:

- Знања која је остварио нису на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене.

Оценом Довољан (2) оцењује се ученик који:

- Усвојио је већину садржаја из основног нивоа.
- Уз помоћ наставника рачуна са новцем у једноставним ситуацијама,
- Зна коју јединицу мере да употреби за мерење дужине, времена, масе и запремине
- Самостално или уз помоћ наставника чита једноставне табеле;
- Труд се и прихвата помоћ наставника;

Оценом Добар (3) оцењује се ученик који је :

- Савладао је градиво из основног нивоа и већину из средњег нивоа.
- Самостално и уз помоћ наставника уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна новцем у сложенијим ситуацијама;

- Зна јединице мере за време и уме да претвара веће у мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама;
- Зна јединице мере за запремину течности и масу и уз помоћ наставника претвара веће јединице у мање;
- Уз помоћ може да користи податке приказане табеларно ;
- У мањој мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- Самостално ради једноставне задатке и показује делимичан степен активности;
- Уз помоћ наставника логички повезује чињенице;
- Ради домаће задатке;

Оценом Врло добар (4) оцењује се ученик који је :

- У великој мери показује способност логичког повезивања чињеница и примене знања;
- Савладао је градиво из средњег нивоа и више од половине из напредног;
- Самостално претвара јединице за време, масу и запремину течности, пореди временске интервале;
- Самостално или уз мању помоћ наставника уме графички да представи дате податке;
- Решава поједине проблеме нанивоу стваракачког мишљења и изводи закључке ;
- Испољава активност и упорност на већини часова и уз мању помоћ наставника примењује знања;
- Редовно ради домаће задатке;

Оценом Одличан (5) оцењује се ученик који је :

- У целини усвојио знања;
- Логички повезује градиво и самостално изводи закључке;
- Уме да користи податке приказане табеларно или графички у решавању задатака и уме графички да представи дате податке;
- Зна јединице мере за време и пореди временске интервале у сложенијим ситуацијама;
- Самостално претвара јединице за мерење масе и запремине течности и примењује стечена знања у новим ситуацијама;
- Показује велику самосталност уз висок степен ангажовања;

НАСТАВНЕ ТЕМЕ: ГЕОМЕТРИЈА: ОБИМ ПРАВОУГАОНИКА КВАДРАТА И ТРОУГЛА, ЦРТАЊЕ КРУГА И КРУЖНИЦЕ

Оценом Недовољан (1) оцењује се ученик који:

- Ни уз помоћ наставника не може тачно да израчуна обим правоугаоника, квадрата и троугла

Оценом Довољан (2) оцењује се ученик који:

- Зна образац за израчунавање обима правоугаоника, квадрата и троугла
- Уз помоћ наставника примењује формуле
- Уз помоћ наставника црта задати круг-кружницу

Оценом Добар (3) оцењује се ученик који је :

- Рачуна обим правоугаоника, квадрата и тругла када су подаци дати у истим мерним јединицама
- Самостално користи шестар и црта задати круг и кружницу.

Оценом Врло добар (4) оцењује се ученик који :

- Решава текстуалне задатаке где се тражи израчунавање обима правоугаоника, квадрата и тругла
- Уме да израчуна обим сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама

Оценом Одличан (5) оцењује се ученик који :

- Решава сложеније текстуалне задатаке где се тражи израчунавање обима правоугаоника, квадрата и троугла;
- Уме да израчуна обим сложених фигура у равни када су подаци дати у различитим мерним јединицама

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

од 85%-до 100% одличан (5)
од 70%-до 85% врло добар (4)
од 55%-70% добар (3)
од 40%-55% довољан (2)
испод 40% недовољан (1)

(скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 10%)

Ученици 3.разреда се из предмета Природа и друштво оцењују на три начина:

- 1) писмено
- 2) усмено
- 3) ангажовањем и односом према раду на настави (активност на часу, израда домаћих задатака, ангажовање у пројектима, рад у пару, тимски рад, сарадња у групи, припремљеност за час, уредност...)

Наставне теме:

Природа, човек друштво

Недовољан (1)

- Ученик, ни уз помоћ наставника није усвојио садржаје из основног нивоа.
- Присећа се или препознаје садржаје који су учени.

- Не показује никакво интересовање за праћење наставе.
- Не ради домаће задатке;
- Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања;
- Не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање;
- Не прихвата помоћ наставника;
- Не ради домаће задатке;

Довољан (2)

- Усвојио је већину знања из основног нивоа.
- Уз помоћ наставника или самостално ученик зна да:
 - наведе одреднице државе Србије (територија, главни град, симболи, становништво);
- репродукује знања уз наставникову помоћ; --прихвата помоћ и савете
- нередовно ради домаће задатке;
- Усвојио је основна знања према програму предмета;
- Прави разлику између природе и производа људског рада;
- Зна шта чини живу, а шта неживу природу и да је човек део живе природе;
- Зна основне разлике у полу, шта је потребно за очување здравља и шта штети здрављу;
- Разликују повољно од неповољног деловања човека на очување природе;
- Уз помоћ наставника уме да класификује жива бића на царства;
- Ученик се труди и прихвата помоћ и савете наставника и ради домаће задатке;

Добар (3)

- У целини усвојио основна знања и већину знања из средњег нивоа;
- Ученик:
 - Препознаје и именује облике рељефа и површинских вода
 - зна да одреди Географски положај и основне одреднице државе Србије;
- Уз помоћ наставника може да наведе одлике рељефа и вода у Србији и одреди стране света на географској карти;
- Учествоје у прављењу панорама;
- Репродукује знања и уз помоћ наставника схвата значење научених садржаја и објашњења;
- Ради домаће задатке;
- У целини усвојио основна знања и половину проширених знања;
- Разуме повезаност живе и неживе природе на примерима;
- Зна основне разлике између живих бића и улогу основних делова живих бића;
- Класификује жива бића према задатом критеријуму;
- разуме утицај одређених фактора који утичу на очување здравља;
- Редовно ради домаће задатке;

Врло добар (4)

- Ученик:
- препознаје и именује основне облике рељефа и површинских вода у свом месту и околини;
- самостално описује одлике рељефа , вода, насеља;
- разуме повезаност природно –географских фактора и делатности људи;
- уме да пронађе основне информације на географској карти Србије;
- Самостално репродукује знања и разуме научено;
- Уз помоћ наставника практично примењује знања, анализира постојеће чињенице и изводи закључке;
- Активно учествује у раду, изради панорама редовно ради домаће задатке;
- Усвојио је знања из основног нивоа и више од половине средњег и напредног нивоа;
- Разуме и описује повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима;
- Самостално групише жива бића у животним заједницама и зна да наброји типичне представнике;
- Описује како одређени фактори(хигијена , спорт, исхрана, дуван алкохол) утичу на здравље;
- Активно учествује у раду и редовно ради домаће задатке;

Одличан (5)

- У потпуности је савладао градиво за дату област.
- Самостално описује: одлике рељефа и вода у држави Србији;
- повезаност природно – географских фактора и делатности људи;
- Ученик уме да: чита географску карту, примењује знања о странама света и значењу картографских знакова;
- Логички повезује знања и самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- Показује способност примене знања у новим ситуацијама;
Показује самосталност и висок степен активности;
- У потпуности је савладао градиво;
- Разуме и самостално описује повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима;
- Самостално групише и жива бића у животним заједницама и описује најважније карактеристике сваке;
- Зна мере заштите живе природе ;
- Описује поступке заочување и унапређење људског здравља;
- Знају и примењују знања о односу према другима;
Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- Показује способност примене знања у новим ситуацијама;
Показује самосталност и висок степен активности;

Наставна тема: Материјали

Недовољан (1)

-Знања која је остварио у основном нивоу нису на нивоу препознавања и не показује способност репродукције.

Довољан (2)

Уз помоћ наставника; помоћу слике описује материјале и њихове особине;
-препознаје и именује делатности људи и занимања људи везана за одређену делатност;
-Зна који су природни материјали;
Труди се и прихвата помоћ наставника;

Добар (3)

-Самостално или уз помоћ наставника:
-именује природне материјале и њихове особине које утичу на живот и рад људи и природна богатства;
-Уз помоћ наставника описује процес рециклаже дрвета, пластике, стакла и метала;
-Зна да наведе природне материјале;
-именује делатности људи и занимања људи везана за одређену
-У мањој мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
-Самостално ради једноставне задатке и показује делимичан степен активности;
-Уз помоћ наставника логички повезује чињенице;
-Ради домаће задатке;

Врло добар (4)

- У великој мери показује способност логичког повезивања чињеница и примене знања;
-Ученик зна својства воде,ваздуха, земљиштаи да су то смеше јер се састоје из више материјала;
-Самостално именује природне материјале и њихове особине и како утичу на живот и рад људи и природна богатства;
-Разуме повезаност и човековог рада са променама у природи;
-Описује процес рециклаже дрвета, метала, пластике и стакла;
-Разуме повезаност делатности људи и одлика рељефа једног краја;
-Зна како се некада ,а како данас врши понуда и потрошња робе;
-Испоњава активност и упорност на већини часова и уз мању помоћ наставника примењује знања;
Редовно ради домаће задатке;

Одличан (5)

-У целини усвојио знања;
-Логички повезује градиво и самостално изводи закључке;
-Ученик зна сложенија својства воде,ваздуха, земљиштаи да су то смеше јер се састоје из више материјала;
-Самостално: именује и описује природне материјале и њихове особине и како утичу на живот и рад људи и природна богатства;
-описује повезаност и човековог рада са променама у природи;
-описује процес рециклаже дрвета, метала, пластике и стакла;
-Разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници;

-описује повезаност делатности људи и одлика рељефа једног краја и међузависност различитих

Људских делатности;

-Показује велику самосталност уз висок степен ангажовања;

Редовно ради домаће задатке;

Тема: Оријентација у простору и времену

Недовољан (1)

-Знања која је остварио у основном нивоу нису на нивоу препознавања и не показује способност

репродукције и примене.

Довољан (2)

Ученик уз помоћ наставника зна да наведе: главне стране света;

- Зна основне информације о начину живота у прошлости;

-Знања која је остварио су на нивоу репродукције;

-Делимично је заинтересован за рад;

Добар (3)

Ученик зна самостално или уз помоћ наставника да наведе :

-најважније догађаје, појаве и личности из прошлости ;

- Зна основне информације и описује начин живота људи у прошлости;

У мањој мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;

Труди се и укључује у све активности;

Врло добар (4)

Ученик зна самостално да наведе:

-Главне и споредне стране света;

-Зна да се оријентише помоћу географске карте;

- Уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад;

-Учествује у прављењу паноа, писњу реферата;

-Уме да прочита и упише тражене информације у ленти времена;

-Показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове.

-Самосталан је и активно учествује у раду.

Одличан (5)

-Самостално се оријентише помоћу географске карте, а помоћу компаса у природи;

-Разуме и објашњава догађаје на ленти времена;

-Самостално проналази и уписује тражене информације у ленти времена;

-Зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава;

-Активно учествује у прављењу паноа и писању реферата;

-Самостално изводи закључке, логички повезује чињенице, критички расуђује;

-Показује велику самосталност и висок степен ангажовања

Наставна тема: Кретање

Недовољан (1)

Ученик уз помоћ наставника делимично препознаје наставне садржаје из дате области;
Не прихвата помоћ наставника и не показује интересовање за учешће у раду.

Довољан (2)

Ученик уз помоћ наставника зна да наведе:

- Природне облике кретања;
 - Препознаје различите врсте звукова;
 - Уз подстицај изводи једноставне огледе;
 - Прихвата помоћ и сугестије наставника;
- Добар (3)

Ученик уз помоћ наставника зна
да наведе:

- Природне облике кретања;
- Препознаје различите врсте звукова;
- Учествује у извођењу огледа и записује једноставне закључке;
- Ради домаће задатке;

Врло добар (4)

- Уз помоћ наставника објашњава појмове праволинијског и криволинијског кретања , као и појам силе Земљине теже;
- Самостално или уз помоћ наставника изводи једноставне огледе о облицима кретања и простирања звука и записује закључке, анализира чињенице, формулише правила;
- Активан и упоран у савлађивању предвиђених садржаја;

Одличан (5)

- Самостално објашњава појмове праволинијског и криволинијског кретања , као и појам силе Земљине теже;
- Изводи једноставне огледе и записују закључке, анализира чињенице, формулише правила;
- Логички повезују чињенице, критички закључује;
- Показује висок степен активности;

ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Постигнућа ученика у оквиру предмета се вреднују:

1. Формативно:

праћењем активности односно ангажовања ученика на сваком часу,
односа ученика према раду,
степен самосталности у раду,
начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима.

Оценом се изражава:

степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета,

ангажовање ученика у настави,
напредовање у односу на претходни период,
препорука за даље напредовање ученика.

2. Сумативно - кроз савладавање дигиталних вештина и усмене, практичне и писмене провере научног садржаја.

Елементи оцењивања из предмета Дигитални свет:

- усвојеност наставних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

У току школске године ученик може добити оцену на основу:

- практичне примене научених области,
- усвојености различитих области (писменом провером);
- усменог испитивања;
- активности на часу.

Оцене за све области се евидентирају бројчано и улазе у евиденцију.

Уколико више од 50% ученика добије незадовољавајућу оцену на усменој провери, писменој или практичној провери, провера се понавља, након часа на којем ће се још једном утврдити научно градиво.

Ученици који раде по индивидуалном образовном плану оцењују се бројчано у складу са њиховим напредовањем и постигнућима задатим планом.

ДИГИТАЛНО ДРУШТВО

Одличан (5)

Потребно је да ученик у потпуности зна да:

- унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста;
- селекује и измени (обрише, дода) текст;
- именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку;
- допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике;
- именује, сачува и поново отвори графичку датотеку;
- самостално ради у програму за цртање и користи различите алате;
- самостално претражује на интернету дигиталне садржаје.

Врлодобар (4)

Потребно је да ученик зна да:

- унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста;
- селекује и измени (обрише, дода) текст;
- именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку;
- самостално отвара и чува своје радове у програму за обраду слике,
- Самостално или уз помоћ наставника претражује на интернету
- Самостално или уз малу помоћ наставника осмишљава кључне појмове на основу којих на интернету претражује дигиталне садржаје.

Добар (3)

Потребно је да ученик зна да:

- самостално зна да унесе текст, речи и реченице помоћу физичке тастатуре у програму за обраду текста;
- самостално зна да користи алатке у програму за цртање
- поседује знања из дигиталне писмености
- зна да сачува свој документ, именује и да га поново отвори,
- уз подстицај осмишљава различите облике у програму за цртање
- уз помоћ наставника користи претраживач.

Довољан (2)

Потребно је да ученик зна да:

- уз помоћ наставника или самостално куца текст у програму и/или у програму за цртање;
- поседује минимум знања дигиталне писменост;
- уз помоћ наставника чува своје документе на компјутеру и да га поново отвори.

Недовољан (1)

- ученик ни уз помоћ наставника не зна да куца текст у програму за куцање, а ни у програму за цртање;
- не зна да сачува документ у своју фасциклу, не зна да селекује текст, измени или обрише;
- не поседује ни минимум знања из дигиталне писмености;
- не може да искаже самостално своју креативност.

БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА

Одличан (5)

Потребно је да ученик у потпуности зна да:

- реагује благовремео на дигитално насиље.

Врлодобар (4)

Потребно је да ученик:

- уме да препозна шта је дигитално насиље и реагује на одговарајући начин.

Добар (3)

Потребно је да ученик зна да:

- препозна шта је дигитално насиље.

Довољан (2)

Потребно је да ученик:

- уз помоћ учитеља препозна дигитално насиље,

Недовољан (1)

- ни уз помоћ учитеља не препознаје шта је дигитално насиље.

АЛГОРИТАМСКИ НАЧИНИ РАЗМИШЉАЊА

Одличан (5)

Потребно је да ученик у потпуности зна да:

- решава једноставније проблеме у програмима

- уочи и исправи грешку самостално у визуелном програмском језику чије решење може да захтева грађање,
- наводи неке од оператора поређења, мање, веће, једнако и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно/нетачно)
- наводи аритметичке операторе (+,-,* и /)

Врлодобар (4)

- Самостално или уз малу помоћ наставника зна да уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму програму који садржи понављање,
- наводи неке од оператора поређења (мање, веће, једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно/нетачно),
- тачно или уз минималне грешке зна да наведе аритметичке операторе и у конкретном примеру зна да предвиди резултат извршавања.

Добар (3)

Потребно је да ученик зна да:

- уочава грешке у једноставном алгоритму/програму који садржи понављање али не уме да их реши,
- уз већу помоћ наставника зна да наведе аритметичке операторе и у конкретном примеру зна да предвиди резултат извршења.

Довољан (2)

Потребно је да ученик:

- уз помоћ наставника решава алгоритамске једноставне проблеме.

Недовољан (1)

- ни уз помоћ наставника не решава алгоритамске једноставне проблеме.

АНГАЖОВАЊЕ НА ЧАСУ

Одличан (5)

- примељује договорена правила понашања у кабинету или у учионици;
- на време извршава своје обавезе, задатке или пројекте;
- самостално исказује и заступа своје идеје, позитивно делује на друге и даје добар пример;
- учествује у критичком, аргументованом и конструктивном преиспитувању рада групе и доприноси унапређивању рада групе;
- показује висок степен ангажовања и активно учествује у свим активностима;

Врлодобар (4)

- примељује договорена правила понашања у кабинету или у учионици;
- на време извршава своје обавезе, задатке или пројекте;
- показује велику самосталност и ангажовање и учествује у раду.

Добар (3)

- поштује договорена правила понашања у кабинету и у учионици
- показује делимичан степен активности и укључује се у заједничке активности;
- делимично извршава своје обавезе, домаћи и пројекте.

Довољан (2)

- показује мањи степен активности и уз подстицај укључује се у заједничке активности,
- недовољно учествује у заједничким радовима
- касни са извршавањем својих обавеза.

Недовољан (1)

- не поштује правила понашања ни правила безбедности у кабинету и у учионици
- не извршава своје обавезе, не ради домаћи и не учествује у пројектима,
- не показује интересовање за рад и не укључује се у заједничке активности.

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Постигнућа ученика у оквиру предмета се вреднују:

1. Формативно:

- праћењем активности односно ангажовања ученика на сваком часу,
- кроз поседовање и коришћење прибора за рад,
- учествовања на различитим ликовним конкурсима,
- односа ученика према раду,
- степен самосталности у раду,
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима.

Оценом се изражава:

- степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета
- ангажовање ученика у настави и ваннаставним активностима
- напредовање у односу на претходни период
- препорука за даље напредовање ученика.

2. Сумативно – кроз савладавање ликовних вештина.

Елементи оцењивања из предмета Ликовна култура.

Оценом се изражава:

- 2) оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена

развијености компетенција у току савладавања програма предмета;

2) ангажовање ученика у настави;

3) напредовање у односу на претходни период;

4) однос према предмету – редовно доношење прибора за рад (блок, прибор за сликање, цртање или други материјал у складу са најављеном темом)

5) препорука за даље напредовање ученика.

Оцене за све области се евидентирају бројчано и улазе у евиденцију.

Ученици који раде по индивидуалном образовном плану оцењују се бројчано у складу са њиховим напредовањем и постигнућима задатим планом.

Оцењивање из предмета Ликовна култура обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика на наставном процесу.

Одличан (5)

Ученик самостално:

- опажа и описује облике, величине, светлине и боје и положаје облика у простору;
- лако и логички повезује опажене информације;
- Самостално, маштовито и креативно изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту користећи примерене технике и средства ликовног изражавања;
- Самостално преобликује материјале и предмете за рециклажу повезујући дводимензионалне и тродимензионалне облике;
- Зна и примењује знања о композицији;
- Самостално тумачи једноставне знаке и симболе и садржаје уметничких дела;
- Даје предлоге и учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта или радионице;
- Ученик је одговоран и редовно доноси материјал и прибор, поштује инструкције за рад;
- Разговара о значају одабраног уметничког дела, споменика, и разуме њихов значај;
- Разматра, у групи, шта и како је учио;
- Користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад;
- Радови су маштовити, дошени и уредни; -Критички и објективно процењује свој и туђи рад;
- Активно учествује у уређењу панора;
- Показује изузетну самосталност и изузетно висок степен активности и ангажовања;

Врло добар (4)

Ученик самостално:

- опажа облике, величине, светлине и боје,и положаје облика у простору;
- повезује опажене информације;
- Самостално изражава замисли, интересовања, сећања и машту користећи примерене технике и средства ликовног изражавања;
- Самостално или уз мау помоћ наставника преобликује материјале и предмете за рециклажу;
- Разликује дводимензионалне и тродимензионалне облике;
- Тумачи једноставне знаке и симболе и садржаје уметничких дела;
- Учествује у планирању реализацији ликовног пројекта;
- Ученик редовно доноси материјал и прибор за рад и уважава дате инструкције ;
- Уз подстицај разматра, у групи, шта и како је учио;
- Самостално примењује, знања о композицији;
- Користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад;
- Радови су дошени и уредни;
- Критички процењује свој и туђи рад;
- Учествује у уређењу панора у учионици;
- Показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања;

Добар (3)

Ученик самостално или уз подстицај наставника:

- опажа облике, величине, светлине и боје,и положаје облика у простору;
- повезује опажене информације;
- изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама;
- тумачи једноставне знаке и симболе и садржаје појединих уметничких дела;

- учествује у планирању реализацији ликовног пројекта;
- Самостално користи и преобликује амбалажу и предмете за рециклажу;
- Редовно доноси потребан материјал и прибор за рад;
- Уз помоћ наставника примењује, основна знања о композицији и користи одабрана уметничка дела и подстицај за стваралачки рад;
- Учествује у естетској анализи радова;
- Радови су делимично довршени и непотпуни;
- Показује делимичан степен активности ангажовања;

Довољан (2)

Ученик уз стални подстицај наставника:

- опажа облике, величине, светлине и боје,и положаје облика у простору;
- повезује опажене информације;
- изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционални м ликовним техникама;
- користи и преобликује амбалажу и предмете за једнократну употребу;
- тумачи једноставне знаке и симболе; -учествује у реализацији ликовног пројекта;
- Доноси потребан материјал и прибор за рад; -Поштује инструкције за припремање материјала и прибора;
- Има основна знања о композицији;
- Радови су недовршени и неуредни;
- Показује мањи степен активности и ангажовања;

Недовољан (1)

Ученик не доноси потребан прибор и материјал за рад;

- Не прати дата објашњења и инструкције за рад;
- Неприхвата помоћ и сугестије наставника;
- Не показује интересова ње за учешће у активностима нити ангажовање

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Постигнућа ученика у оквиру предмета се вреднују:

1. Формативно:

- праћењем активности односно ангажовања ученика на сваком часу,
- кроз поседовање и коришћење прибора за рад,
- учествовања на такмичењима и конкурсима,
- односа ученика према раду,
- степен самосталности у раду,
- начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима.

Оценом се изражава:

- степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета
- ангажовање ученика у настави и ваннаставним активностима
- напредовање у односу на претходни период
- препорука за даље напредовање ученика.

2. Сумативно – кроз савладавање музичких вештина и усмене провере наученог садржаја.

Елементи оцењивања из предмета Музичка култура:

- усвојеност наставних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

У току школске године ученик може добити оцену на основу:

- извођења научених песама, бројалица...гласом и инструментима;
- усвојености музичке писмености (усменом или писменом провером);
- усменог испитивања;
- музичког диктата;
- активности на часу.

Оцене за све области се евидентирају бројчано и улазе у евиденцију.

Уколико више од 50% ученика добије незадовољавајућу оцену на усменој провери или музичком диктату провера се понавља, након часа на којем ће се још једном утврдити научено градиво.

Ученици који раде по индивидуалном образовном плану оцењују се бројчано у складу са њиховим напредовањем и постигнућима задатим планом.

Оцењивање из предмета **Музичка култура** обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика на наставном процесу.

Тема: ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ

Исходи:

- опише своја осећања у вези са слушањем музике;
- примењује правилан начин држања тела и дисања при певању;
- изговара бројалице у ритму, уз покрет;
- пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења;
- наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе;
- разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима;
- повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима;
- повезује почетне тонове песама–модела и једноставних наменских песама са тонском висином;
- комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет;

- свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу;

Тема: СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ

Исходи:

- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- коментарише своје и туђе извођење музике;
- самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације;
- учествује у школским приредбама и манифестацијама.
- препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу;

Тема: СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ

Исходи:

- поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- коментарише своје и туђе извођење музике;
- самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације;
- учествује у школским приредбама и манифестацијама.
- препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу

Одличан (5)

- Самостално и лепо пева песме различитог садржаја и расположења по слуху, у складу са текстом;
- Самостално изводи песме у складу са нотним текстом;
- Усвојио је знања из основа музичке писмености;
- Самостално записује и чита ноте;
- зна шта је такт, тактица, темпо и динамина, препознаје их у нотном тексту;
- свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице;
- Правилно тактира у 2/4 такту; -Самостално објашњава утиске о слушаном делу;
- Повезује почетне тонове песама- модела иједноставних наменских песама;
- Самостално и правилно осмишљава покрете уз музику;
- Самостално изводи једоставне ритмичке вежбе
- Примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у индивидуалном и групном извођењу;
- Самостално објашњава и процењује доживљај свог и туђег извођења;
- Показује висок степен ангажовања и активно учествује у школским приредбама и манифестацијама.

Врлодобар (4)

- Самостално пева песме различитог садржаја и расположења по слуху, у складу са текстом;
- Самостално или уз помоћ наставника изводи песме у складу са нотним текстом;
- Самостално записује и чита ноте;
- зна шта је такт, тактица, темпо, динамикаи изводи бројалице уз ритмичку пратњу;
- Самостално или уз мању помоћ тактира у 2/4 такту
- Објашњава својим речима утиске о слушаном делу, особине тона,
- Повезује темпо и динамику са инструментима ;

- Самостално осмишљава покрете уз музику;
- Самостално изводи једоставне ритмичке вежбе и осмишљава мелодију на задати текст;
- Примењује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- Објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;
- Показује велику самосталност и ангажовање и учествује у школским приредбама;

Добар (3)

- Самостално изводи песме различитог садржаја и расположења;
- Поседује знања из музичке писмености:
- записује и чита ноте, препознаје такт, тактице, темпо и динамику и изводи једоставне бројалице уз покрет;
- Пажљиво слуша музику и једноставним речима исказује утисак о слушаном делу, разликује поједине музичке инструменте по изражајним могућностима;
- Уз помоћ наставника тактира у 2/4 такту
- Препознаје музичку тему или карактеристичан мотив који се понавља у композицији коју слуша;
- Уз подстицај осмишљава покрете уз музику;
- Уз помоћ наставника изводи једоставне ритмичке вежбе
- Уз подстицај објашњава доживљај свог и туђег извођења;
- Поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;
- Показује делимичан степен активности и укључује се у заједничке активности.

Довољан (2)

- Уз помоћ наставника или самостално изводи песме различитог садржаја и расположења;
- Поседује минимум знања из музичке писмености
- Уз помоћ наставника препознаје и записује ноте и изводи кратке бројалице;
- Слуша музику и уз подстицај исказује утисак о слушаном делу, препознаје поједине музичке инструменте по боји звука;
- Спонтаним покретима изражава свој доживљај музике;
- Показује мањи степен активности и уз подстицај укључује се у заједничке активности.

Недовољан (1)

- Ученик ни уз помоћ наставника не може да отпева песму у складу са текстом;
- Не поседује ни минимум знања из музичке писмености;
- Не може да исказе својим речима утиске о слушаном делу и да осмисли покрете уз музику;
- Не поштује правила понашања током слушања музике;
- Не препознаје и не чита ноте, не зна основне ознаке у музици,
- Не показује интересовање за рад и не укључује се у заједничке активности;

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Циљ наставе и учења Грађанског васпитања је подстицање развоја личности која је одговорна према својим правима и правима других, отворена за договор и сарадњу и спремна да активно учествује у животу школске и локалне заједнице, уважавајући принципе, процедуре и вредности демократског друштва.

ИСХОДИ

По завршеном разреду ученик ће бити у стању да:

- својим понашањем показује да прихвата различитост других;
- препознаје у свом окружењу примеренеједнаког поступања према некој особи или групи на основу неког њиховог личног својства;
- се понаша на начин који уважава сопствене и туђе потребе, права и осећања у свакодневним ситуацијама;
- препознаје примере солидарности у свом окружењу, причама, филмовима;
- укаже вршњацима на особе или групе у свом окружењу којима је потребна помоћ и подршка;
- објасни разлику између саосећања, солидарности и сажалења на датом примеру;
- укаже на упрошћено, поједностављено, генерализовано и најчешће нетачно приказивање некога наприказаним примерима;
- наведе неколико институција у свом окружењу које брину о потребама и правима грађана, посебно деце;
- наведе шта би волео да има у својој локалној заједници што сада недостаје;
- тражи помоћ у ситуацијама кршења својих или туђих права;
- наведе једно удружење грађана у свом окружењу и опише чиме се бави;
- опише на које све начине деца његових/њених година могу да брину о својој локалној заједници;
- пажљиво слуша саговорника, слободно износи мишљење, образлаже идеје, даје предлоге и прихвата да други могу имати другачије мишљење;
- испољава заинтересованост за сарадњу и учешће у групном раду;
- заједно са осталим ученицима учествује у проналажењу особа којима је потребна помоћ, у изради плана и реализацији акције, њеној промоцији и вредновању.

ТЕМЕ:

ЉУДСКА ПРАВА -Сви различити, а сви равноправни ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО -Ја и други у локалној заједници

ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ -Снага узајамне помоћи

ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ -Акција солидарности у локалној заједници

Оцена је описна: истиче се, добар и задовољаваља и не утиче на општи успех ученика.

Оцена истиче се

- активно учествује у групном облику рада;
- прилагођава своје мишљење групи ради изналагања заједничког решења;
- самостално одабира вредности у оквирима дечјих и људских права међусобно их упоређује и придржава их се;
- негује сарадничке односе у оквиру тима;
- спремност на заступање и заштиту својих и туђих права;
- познаје основне поступке мирног решавања сукоба;

- ненасилно решава све проблеме;
- спремност на преузимање јавне одговорности за своје поступке;
- преузима одговорност за очување животне средине у свом непосредном окружењу и подстиче друге да то исто раде.

Оцена добар:

- овладава социјалним сазнањима о себи и другима;
- познаје своја права и придржава их се и у решавању тешких ситуација;
- уочава разлике у функционисању тима и групе;
- саосећа са другима и спремност на пружање помоћи онима који су у невољи;
- разуме друштвену одговорност себе као члана друштва;
- спремност на заступање еколошких ставова.

Оцена задовољава:

- учествује у групном облику рада;
- укључује се у процес одлучивања од заједничког интереса;
- наводи поједина дечја права;
- познаје своја права;
- познаје обележја тимског рада и његове предности;
- уважава различитости поштујући демократичност заједничког решења проблема;
- заинтересованост за заштиту света око себе.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Оценом се изражава:

- 1)оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;
- 2)ангажовање ученика у настави;
- 3)напредовање у односу на претходни период;
- 4) препорука за даље напредовање ученика.

Правила понашања на часу:

- Ученик носи опрему за час (мајица за салу, шорц/тренирка и чисте патике за салу)
- Поштује мере безбедности
- Поштује сва правила понашања ученика прописана од стране школе

1. Однос према раду

2. Физичке способности и усвајање моторичких вештина и спортских дисциплина

(Индивидуални напредак моторичких способности сваког ученика процењује се у односу на претходно проверено стање.Приликом оцењивања неопходно је узети у обзир способности ученика, степен спретности и умешности.Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир његов индивидуални напредак у односу на претходна достигнућа и могућности као и ангажовање ученика у наставном процесу.

3. Физичка и здравствена култура (Користи правила понашања на простору за вежбање како у школи тако и ван ње. Примењује правила игре у складу са етичким правилима. Примењује хигијенске мере пре и после часа)

У циљу сагледавања и анализирања ефеката наставе физичког и здравственог васпитања, наставник ће подједнако, континуирано да прати и вреднује:

- Активност и однос ученика према физичком и здравственом васпитању који обухвата:
- вежбање у адекватној спортској опреми;
- редовно присуствовање на часовима физичког и здравственог васпитања;
- учествовање у ваннаставним и ваншколским активностима и др.
- Приказ једног од усвојених комплекса општеприпремних вежби (вежби обликовања),
- Достигнут ниво постигнућа моторичких знања, умења и навика (напредак у усавршавању технике)

Узимајући у обзир све критеријуме за оцењивање формира се оцена ученика.

Наставне теме:

Моторичке вештине

Физичка и здравствена култура

Недовољан (1)

- Не показује ни минимум интересовања за рад и активности;
- неправилно изводи вежбе обликовања и различите облике кретања;
- не укључује се у игру;
- Не поштује правила понашања на часу и не уважава инструкције наставника;
- Неодговорно се понаша према објектима, справама и реквизитима у простору за вежбање;
- Не примењује здравствено хигијенске мере;

довољан (2)

- Уз сталну помоћ и подстицај наставника:
- изводи вежбе обликовања и различите облике кретања и укључује се у игру на начин који њему одговара;
- поштује правила понашања на часу и уважава инструкције наставника;
- учествује у одржавању простора у коме борави;
- делимично примењује здравствено хигијенске мере;
- препознаје везу вежбања и уноса воде;
- Придржава се правила вежбања и игре;

Добар (3)

- Ученик је радом и активношћу побољшао физичке способности и чији су резултати у спортско-техничким достигнућима у границама минималних захтева;
- Самостално или уз помоћ наставника изводи вежбе обликовања и различите облике природног и изведеног кретања, одржава равнотежу у различитим кретањима,и краће саставе уз музичку пратњу.
- учествује у игри;
- поштује правила понашања на часу и одговорно се односи према справама и реквизитима;
- Примењује здравствено хигијенске мере; и учествује у одржавању простора у коме борави;

- Уз помоћ наставника:
- повезује вежбање са позитивним утицајем на здравље;
- користи основну терминологију вежбања и вреднује успех у вежбању;

Врло добар (4)

- Самостално или уз малу помоћ наставника изводи вежбе обликовања и различите облике природног и изведеног кретања, одржава равнотежу у различитим кретањима, вежбе на тлу, изводи дечји и народни плес и кратке саставе уз музичку пратњу;
- Поседује знања неопходна за разумевање значаја физичког васпитања за здравље;
- Активно учествује у игри и поштује правила игре;
- Примењује здравствено хигијенске-мере и мере безбедности током вежбања;
- Навија и бодри учеснике у игри;
- Користи основну терминологију вежбања;
- Зна значај и препознаје везу вежбања, правилне исхране и уноса воде ;
- Зна да препозна лепоту покрета и да објективно вреднује успех у вежбању;
- Иspoљава активност на већини часова;

Одличан (5)

- Самостално, правилно и спретно изводи вежбе обликовања и различите облике природног и изведеног кретања, одржава равнотежу у различитим кретањима, вежбе на справама и тлу изводи дечји и народни плес и кратке саставе уз музичку пратњу;
- Зна шта је неопходно за здравље и разуме значај физичког васпитања за здравље;
- Активно учествује у игри, зна и поштује правила игре;
- Примењује здравствено хигијенске-мере и мере безбедности током вежбања-Навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа и прихвата победу и пораз као саставни део игре и такмичења;
- Комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу;
- Зна значај и препознаје везу вежбања, правилне исхране и уноса воде;
- Зна да препозна лепоту покрета и да објективно вреднује успех у вежбању;
- Иspoљава висок степен активности на свим часовима;

ОЦЕЊИВАЊЕ ВЛАДАЊА УЧЕНИКА

Владање се оцењује **најмање два пута** у току полугодишта.

Владање ученика првог разреда основног образовања и васпитања оцењује се описно у току и на крају полугодишта.

Закључна оцена из владања на крају првог и другог полугодишта јесте: примерно (5), врло добро (4), добро (3), задовољавајуће (2) и незадовољавајуће (1) и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

Владање ученика на дужем кућном и болничком лечењу, ученика који стиче основно образовање и васпитање код куће и ученика за којег је организована настава на даљину, оцењује се.

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини.

На оцену из владања не утичу оцене из предмета.

Закључну оцену из владања доноси одељенско веће на образложени предлог одељенског старешине.

Ученик, његов родитељ има право да поднесе приговор у складу са Законом.

Школа континуирано прати, анализира, благовремено предузима мере у циљу развијања одговорног понашања ученика и свих учесника у образовно-васпитном процесу.

Појединачна бројчана оцена из владања у току полугодишта утврђује се на основу следећих критеријума:

1) Оцену примерно (5) добија ученик који је остварио следеће услове:

- истиче се у извршавању школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада и испуњава их у потпуности и правовремено;
- поштује правила понашања и мере безбедности;
- представља позитиван пример за угледање, истиче се у развоју и неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
- своје ставове брани аргументовано водећи рачуна о осећањима других и усвојеним правилима понашања;
- својим понашањем и иницијативама које покреће, промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- с поштовањем и уважавањем се односи према запосленима у школи и у другим организацијама;
- поштује школску имовину и имовину других;
- има активан однос према очувању и заштити животне средине.

2) Оцену врло добро (4) добија ученик који је остварио следеће услове:

- углавном извршава и испуњава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада;
- углавном поштује правила понашања и мере безбедности;
- има коректан однос према другим ученицима;
- прихвата и примењује правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;

- бранећи своје ставове мање води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;
- својим понашањем и иницијативама подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- има коректан однос према запосленима у школи и у другим организацијама;
- преузима одговорност за своје поступке и коригује своје понашање након опомене или изречене васпитне мере;
- има коректан однос према школској имовини и имовини других;
- чува животну средину.

3) Оцену добар (3) добија ученик који је остварио следеће услове:

- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на извршавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада;
- делимично поштује правила понашања и мере безбедности;
- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према ученицима;
- повремено постоје ситуације када га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији;
- бранећи своје ставове не води довољно рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;
- својим понашањем и иницијативама повремено подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- нема увек коректан однос према запосленима у школи и у другим организацијама;
- прихвата одговорност за своје понашање и коригује га у појачаном васпитном раду, али понавља поступке за које је већ упозорен;
- повремено показује немар према школској имовини и имовини других;
- повремено показује немар према животној средини.

4) Оцену задовољавајуће (2) добија ученик који је остварио следеће услове:

- учестало га је потребно опомињати на извршавање школских обавеза које се односе на наставу и друге облике рада;

- минимално поштује правила понашања и мере безбедности;
- учестало га је потребно опомињати на обавезност коректног понашања према ученицима, при чему углавном изостаје корекција понашања;
- учестало га је потребно опомињати на правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему углавном изостаје корекција понашања;
- бранећи своје ставове не води рачуна о усвојеним правилима понашања и осећањима других;
- својим понашањем и иницијативама ретко подржава и промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- не поштује и не уважава запослене у школи и у другим организацијама;
- тешко прихвата одговорност за своје понашање и понавља понашања за која му је изречена васпитна и/или васпитно-дисциплинска мера;
- не чува школску имовину и имовину других;
- показује немар према очувању животне средине.

5) Оцену незадовољавајуће (1) добија ученик који је остварио следеће услове:

- и поред опомена и појачаног васпитног рада не извршава школске обавезе које се односе на наставу и друге облике рада;
- не поштује правила понашања и не придржава се мера безбедности;
- и поред опомена учестало крши правила коректног понашања према ученицима, при чему изостаје корекција понашања;
- и поред опомена учестало крши правила у неговању атмосфере другарства и конструктивног решавања конфликта у вршњачкој популацији, при чему изостаје корекција понашања;
- не поштује личност других ученика и према њима се понаша нетолерантно, угрожавајући и повређујући права и осећања других;
- својим понашањем и иницијативама не подржава и не промовише позитивне вредности, толеранцију, хуманост, солидарност и одговорност према себи, другима и окружењу;
- угрожава и повређује права запослених у школи и у другим организацијама;
- не прихвата одговорност за своје понашање и не поправља своје понашање након појачаног васпитног рада;

- показује деструктивно понашање према школској имовини и имовини других;
- показује деструктивно понашање према животној средини.

Ученик је обавезан да редовно похађа наставу.

На оцену из владања у току школске године утиче редовност похађања наставе од стране ученика, као и изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере.

Ученик који неоправдано изостаје са наставе у току школске године, а на основу редовног праћења и обавештавања родитеља, оцењује се појединачном оценом из владања:

- 1) врло добро (4) када неоправдано изостане са 8 часова;
- 2) добро (3) када неоправдано изостане са највише 15 часова;
- 3) задовољавајуће (2) када неоправдано изостане са највише 25 часова;
- 4) незадовољавајуће (1) када неоправдано изостане са 26 и више часова.

Оцена из владања дата на основу нередовног похађања наставе од стране ученика повлачи изрицање васпитне и васпитно-дисциплинске мере, што школа уређује својим актом.

Оцена из владања у току школске године је и појединачна оцена дата на основу изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере и то:

- укор одељенског старешине – врло добро (4);
- укор одељенског већа – добро (3);
- укор директора – задовољавајуће (2);
- укор наставничког већа – незадовољавајуће (1).

Школа је у обавези да евидентиране изостанке утврди као оправдане или неоправдане одмах, а најкасније у року од осам радних дана од дана повратка ученика на наставу.

Закључна оцена из владања

Закључна оцена из владања утврђује се на основу описних оцена и бројчаних оцена.

Приликом закључивања оцене, а на основу понашања ученика у целини, има се у виду и ангажовање ученика у ваннаставним активностима, у складу са школским документима (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине, заштита од насиља, злостављања и занемаривања, друштвено-користан рад и хуманитарне активности и програми превенције других облика ризичног понашања, културна активност школе), процењивањем његовог понашања и извршавања обавеза прописаних законом.

Ако ученик има изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере изречене за лакше повреде обавеза ученика прописане општим актом установе, за теже повреде обавеза ученика и повреде забране, прописане Законом, као и уколико је основано удаљен из непосредног образовно-васпитног рада који обухвата обавезну наставу и остале облике образовно-васпитног рада, **њихови ефекти се узимају у обзир приликом утврђивања закључне оцене из владања.**

Закључну оцену из владања, на предлог одељењског старешине, утврђује одељењско веће.

Закључна оцена из владања утврђује се на крају првог и другог полугодишта, **на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године**, а у складу са законом.

Закључна оцена из владања не може да буде већа од највеће појединачне оцене уписане у дневник.

Закључна бројчана оцена из владања, не може да буде мања од:

- 1) примерно (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добро (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добро (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) задовољавајуће (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.
- 5) незадовољавајуће (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Закључна бројчана оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Уколико је дошло до позитивних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити већа од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Уколико је дошло до негативних промена у понашању ученика, његова закључна оцена из владања може бити мања од аритметичке средине свих утврђених оцена.

Ако одељењско веће не прихвати образложени предлог закључне оцене одељенског старешине, нову оцену утврђује одељењско веће гласањем. Нова оцена утврђује се јавним гласањем већине присутних чланова одељенског већа.

Утврђена оцена евидентира се у напомени, а у записнику одељењског већа шире се образлаже.

Закључна оцена утврђена на одељењском већу уписује се у дневник у предвиђену рубрику.

Ученик, његов родитељ има право да поднесе приговор у складу са Законом

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Критеријуми оцењивања се могу поделити у две групе:

- 1) Општи критеријуми за оцењивање
- 2) Посебни критеријуми за оцењивање

ОПШТИ КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ	КОМПОНЕНТЕ ОЦЕЊИВАЊА	
	1.	Контролни и писмени задаци и вежбе
	2.	Тестови знања
	3.	Усмени одговори ученика
	4.	Домаћи задаци
	5.	Активност у групном раду и радионици
	6.	Ангажовање на часу и однос према раду

Опис

ОПШТИ КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ

Контролни и писмени задаци и вежбе

Писмени (писани) задаци су провера савладаности писменог (писаног) изражавања ученика и подразумевају учеников самостални рад.

Писане провере знања треба да буду написане **читко** и **уредно**.

Тестови знања се бодују и оцењују према предложеном критеријуму. За нестандардизоване тестове критеријум је следећи:

Ученик који на писаној провери оствари бар 86% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 5.

Ученик који на писаној провери оствари најмање 71% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 4.

Ученик који на писаној провери оствари најмање 55% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 3

Ученик који на писаној провери оствари најмање 40% од укупног броја поена не може бити оцењен оценом мањом од 2.

Предлог скале за бодовање:

ОЦЕНА	ПРОЦЕНАТИ УСПЕШНОСТИ	ОБРАЗОВНИ НИВО	ПРЕМА БЛУМОВОЈ ТАКСОНОМИЈИ
Недовољан (1)	0 – 39	Основни ниво	неразумевање и непознавање
Довољан (2)	40 – 54	Основни ниво	препознавање
Добар (3)	55 – 69	Средњи ниво	репродукција
Врло добар (4)	71 – 85	Средњи ниво	разумевање
Одличан (5)	86 – 100	Напредни ниво	примена, анализа, процена

Усмене провере знања

У складу са *Правилником о оцењивању*, ученик се на усменим проверама знања оцењује следећим оценама за описана постигнућа.

Одличан (5)

– ученик на постављено питање одговара самостално и показује висок ниво познавања градива (примењује га и у новој ситуацији)

- одговара на потпитања наставника без помоћи наставника и самостално повезује знања уводећи и појмове и појаве које се тичу других предмета, или на начин који показује висок степен развијености међупредметних компетенција.
- успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа (почев од препознавања градива до примене наученог на новим примерима). –
- успешно актуализује своја знања и повезује их са стварним примерима из живота.

Врло добар (4)

- Ученик самостално одговара на питања, уз минималну помоћ и погрешке,
- добро познаје појмове који се тичу градива, не лута по теми постављеног питања,
- самостално одговара на потпитања која даје наставник, или уз малу помоћ наставника.
- успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа, уз малу помоћ наставника.

Добар (3)

Ученик познаје градиво, уме да препозна појмове који се тичу градива и да их репродукује,

- уз помоћ наставника уме да одговори на потпитања, али често греши.
- Не открива узрочно-последичне везе и не може самостално закључивати о њима.
- Одговара на питања основног нивоа и задатке које је наставник већ давао на часу.
- Показује занимање и труди се, упркос свему.

Довољан (2)

- Ученик може набројати, именовати или уз помоћ наставника дефинисати само основне појмове,
- стално га треба подсећати и усмеравати у одговорима наводити на тачна решења и уз помоћ наставника је у стању да реши задатке основног нивоа.
- Отежано повезује дате чињенице и често греши у примени знања.

Недовољан (1)

Ученик није савладао основне појмове које садржи тема коју одговара, не показује интересовање да уз помоћ наставника пронађе одговоре, одговара са „не знам“ и „дајте ми један“, не жели усмено да одговара кад на њега дође ред или када га наставник позове да одговара.

Домаћи задаци и самосталан рад ученика код куће

Наставник води у електронском дневнику у оквиру формативног оцењивања евиденцију о домаћим задацима и индивидуалним задацима које је дао ученику.

Три ненаписана домаћа задатка вреднују се оценом недовољан (1)

Уколико ученик није понео домаћи задатак на час (није донео свеску, радну свеску, презентацију, плакат, пано или нешто друго), сматра се да га није урадио.

Уколико ученик покаже на следећем часу уредно написан домаћи задатак, наставник то бележи у е-дневник, али се не брише минус или други знак да је задатак неизвршен, уколико ученик заиста није поправио свој однос према домаћим задацима.

Уколико ученик добије посебан задатак у договору са наставником, бира облик у којем ће га представити.

Групни рад и рад у радионици

Оцена за рад у групи иста је за све ученике у групи, осим уколико наставник није донео посебан поступак вредновања групног рада.

Знање стечено у групном раду вреднује се **индивидуално** и важи за **целу тему**, а не само за посебне радне задатке групе.

Напредни ниво – оцене: врло добар (4) и одличан (5)

- Ученик сарађује са свим члановима групе, уважава њихове потребе, пажљиво слуша друге, поштује договоре групе, не касни, своје обавезе извршава на време и тачно.
- Ученик поседује знања, показује спремност да прикупља нове информације, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје, често поставља питања која се односе на тему.
- Ученик је у потпуности посвећен решавању задатка групе. Даје предлоге како решавати задатак.

Средњи ниво – оцене: добар (3)

- Ученик сарађује са члановима групе уз мање тешкоће, повремено има проблема у комуникацији али их самостално решава, своје обавезе извршава уз подсећање и опомињање.
- Ученик поседује извесна знања и повремено суделује у размени идеја, повремено поставља питања која се односе на тему.
- Ученик уз помоћ наставника и/или осталих чланова групе учествује у решавању задатка. Ретко има предлоге како решавати задатак али кад га добије ради по њему. Повремено има активности које не доприносе решавању задатка.

Основни ниво – оцене: довољан (2)

- Ученик повремено има сукобе у којима напада особе а не проблем, своје обавезе извршава ретко и делимично.
- Ученик поседује мало знања и показује малу спремност да прикупља нове информације, ретко учествује у размени идеја, ретко поставља питања која се односе на тему.
- Ученик минимално доприноси решавању задатака. Нема предлоге како решавати задатке и када добије предлоге слабо их реализује.

Незадовољавајући ниво – оцена: недовољан (1)

- Ученик омета рад групе, неконструктивно се понаша, доприноси сукобима у групи и не извршава своје обавезе.
- Ученик ништа не зна о теми и нема интересовање да сазна.
- Не учествује у размени идеја.
- Никад не поставља питања која се односе на тему.
- Ученик омета решавање задатка.

Ангажовање на часу и однос према раду

Ограничено се труди – недовољан (1)

- Ученик не учествује у раду или приводи крају само неколико задатака;
- Потребно га је стално подсећати на започети задатак, није мотивисан;
- Не довршава задатке, прескаче их, даје нетечна решења и касни у раду.

Делимично се труди – довољан (2)

- Ученик је делимично мотивисан је да заврши већину задатака
- С времена на време треба га подсећати на обавезе;
- Само повремено слуша са пажњом и учествује у дискусијама и активностима, само повремено сарађује у групном раду.

Довољно се труди – добар (3)

- Ученик је мотивисан да ради једноставније задатке;
- Завршава задатке на време;
- Обично слуша са пажњом и учествује у складу са својим могућностима, умерено сарађује у групном раду.

Изражено се труди – врло добар (4)

- Ученик је лично мотивисан за рад;
- Са вољом завршава задатке;
- Повремено тражи изазове у учењу;
- Скоро увек слуша са пажњом, учествује у дискусијама и активностима одељења, сарађује у групном раду.

Изузетно се труди – одличан (5)

- Ученик тражи изазове у учењу;
- Задатке завршава са ентузијазмом;
- Слуша са пажњом;
- Проактивно учествује у дискусијама/активностима;
- Доприноси корисним разменама током групног рада;
- Преузима одговорност за сопствени развој и правилно га процењује.

ПОСЕБНИ КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

Посебни критеријуми се односе на квалитет усвајања знања из посебних образовно – васпитних области и усклађеност са исходима и стандардима постигнућа ученика.

СРПСКИ ЈЕЗИК

У току школске године из српског језика ће се оцењивати:

- Језичка култура (усмени одговори, дискусија, процена и сл.);
- Контролни задаци/вежбе из граматике, правописа и књижевности);
- Писмени задаци (2 писмена задатка, у сваком полугодишту по један);
- Домаћи задаци;
- Активности и ангажовање на часу, однос према раду, учешће у различитим облицима групног рада.

Број оцена по полугодишту је најмање 4.

СРПСКИ ЈЕЗИК

СРПСКИ ЈЕЗИК				
Књижевност	Оцена довољан два (2)	Оцена добар три (3)	Оцена врло добар (4)	Оцена одличан (5)
	*препознаје књижевне родове *препознаје књижевне врсте * препознаје риму, стих и строфу у лирској песми	*одређује ликове у књижевноуметничком тексту *одређује главни догађај у књижевноуметничком тексту * одређује време и место дешавања радње	* разликује лирску од епске песме * одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова као и њихове односе * уочава везу међу догађајима * разликује приповедање од дијалога и описивања	* разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту * тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст * уочава узрочно последичне везе међу догађајима у тексту * тумачи идеје у књижевноуметничком тексту и аргументује их

Култура изражавања – усмено и писмено изражавање	* разуме дословно значење текста	* одређује основну тему текста * разликује књижевноуметнички од информативног текста * процењује садржај текста на основу задатог критеријума * изводи једноставне закључке на основу текста	* износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/ не допада, због чега му је занимљив/ незанимљив	* изводи сложеније закључке на основу текста * објашњава догађаје и поступке ликова у тексту
--	---	---	---	---

СРПСКИ ЈЕЗИК

Језик-граматика и правопис	Оцена довољан два (2)	Оцена добар три (3)	Оцена врло добар (4)	Оцена одличан (5)
	* препознаје врсте речи * препознаје врсте реченица * препознаје граматичке категорије променљивих речи * - препознаје антонимију * препознаје синонимију	* познаје значење речи и фразеолоизама који се употребљавају у свакодневној Комуникацији * употребљава велико слово * користи скроман фонд речи и правилно их употребљава *пише честитку, позивницу, разгледницу * препознаје подврсте речи * препознаје лице, број и род личних заменица * препознаје граматичке категорије глагола * - препознаје субјекат и глаголски предикат	* одређује врсте речи * одређује подврсте речи *одређује лице, број и род личних заменица *одређује граматичке категорије глагола *одређује субјекат и глаголски предикат * одређује реченице различите по комуникативној функцији и облику * - саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику * - пише писмо и уме да га адресира	* именује врсте и подврсте речи * уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму * пише јасним, потпуним и добро обликованим реченицама * користи богат фонда речи * прича на задату тему * образлаже идеје * - аргументује свој став

ОЦЕЊИВАЊЕ ПИСМЕНИХ ЗАДАТАКА

Све писане провере знања треба писати **писаним** словима **читко** и **уредно**.

Оцена	Критеријум за оцењивање
Одличан (5)	- Издвојени су битни елементи; - Елементи су сложени у логичну, јасну и прегледну композицију, видљиве су релације међу елементима; - Изнети су јасни и аргументовани закључци; - Поткрепљивање примерима је јасно и довољно; - Коришћена су различита, адекватна средства представљања. - У раду се не појављују правописне грешке.
Врло добар (4)	- Издвојена је већина битних елемената; - Елементи су сложени у композицију, али нису видљиве релације међу елементима; - Изнети су углавном јасни и аргументовани закључци; - Поткрепљивање примерима је углавном јасно и довољно; - Коришћена су адекватна средства представљања. - Рад је правописно коректан са малим одступањима.
Добар (3)	- Издвојени су неки битни елементи; - Композиција није јасна и потпуна, изостају релације међу елементима; - Изнети су углавном јасни и аргументовани закључци; - Поткрепљивање примерима је недовољно или нејасно; - Средства представљања нису јасно и тачно коришћена. - У раду се издвајају типичне правописне грешке.
Довољан (2)	- Издвојени су само основни елементи; - Композиција је нејасна и непотпуна, изостају релације међу елементима; нису изнети закључци; - Није поткрепљено примерима; - Средства представљања нису коришћена. - У раду се уочава да је правописна норма само делимично савладана.

Недовољан (1)	- Задатак не говори о задатој теми - Неуредан и непотпун рад без реченица - Композиција не постоји - Рад показује да правописна норма није савладана.

МАТЕМАТИКА

У току школске године из Математике ће се оцењивати:

- Усмени одговори ученика;
- Контролни задаци/вежбе (после сваке теме/области);
- Писмени задаци (4 писмена задатка, у сваком класификационом периоду по један);
- Домаћи задаци;
- Активности и ангажовање на часу, однос према раду, учешће у различитим облицима групног рада.
- Број оцена по полугодишту је најмање 4.

МАТЕМАТИКА

Скуп природних бројева	Оцена довољан два (2)	Оцена добар три (3)	Оцена врло добар (4)	Оцена одличан (5)
	* Чита и пише бројева у декадном бројевном систему *Записује и чита разломке *користи одговарајуће термине везане за разломке	* уме да основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом * уме да решава једначине * уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине * Примењује упознати својства рачунских операција при трансформисању изрази и код рачунских олакшица *упоређује разломке	* рачуна вредност израза са највише две операције * уме да одреди решења неједначине са једном операцијом * уме да израчуна н –ти део неке целине и обрнуто, упоређујући разломке облика $1/n$ ($n \leq 10$) *разврстава разломке према задатим критериумима	* уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми * зна да израчунава део a/b ($b \leq 10$, $a < b$) неке целине и то користи у задацима * уме да решава задатке са разломцима
Мере и мерење	* зна коју јединицу мере да употреби за мерење дужине, а коју за површину	* претвара јединице за мерење из веће у мање и обрнуто	* претвара јединице за мере које су изражене из више мера у једну меру	* уме да решава задатке са јединицама мере
Површина	*зна образац за израчунавање површине правоугаоника, квадрата, квадра и коцке * препознаје мрежу модела коцке и квадра	* Рачуна површине правоугаоника, квадрата, квадра и коцке када су подаци дати у истим мерним јединицама	* Решава текстуалне задатаке где се тражи израчунавање површине правоугаоника, квадрата, квадра и коцке * уме да израчуна површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама	* Решава сложеније текстуалне задатаке где се тражи израчунавање површине правоугаоника, квадрата, квадра и коцке * уме да израчуна површину сложених фигура у равни

Домаћи задаци су веома значајни облик проверавања ученичких знања и умења у настави математике. Задају се углавном после сваког наставног часа без обзира да ли је он час стицања нових знања или час увежбавања и имају за циљ да ученици самосталним радом додатно увежбају наставне садржаје који су рађени на часовима.

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Ученици 4. разреда се из предмета **Природа и друштво** оцењују на три начина:

- 1) писмено (после сваке теме);
- 2) усмено;
- 3) на основу активности на часу – самостални практични рад ученика
- 4) ангажовање и рад домаћих задатака

Број оцена по полугодишту је најмање 4.

ПРИРОДА И ДРУШТВО				
Моја	Оцена довољан два (2)	Оцена добар три (3)	Оцена врло добар (4)	Оцена одличан (5)
домовина, део света	* познаје географски положај и основне одреднице државе Србије	* зна географски положај и основне одреднице државе Србије	* уме да пронађе основне информације на географској карти Србије	* уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значању картографских знакова
Сусрет са природом	* зна шта је добробит животиња	* разликује станишта према условима живота и живим бићима у њима	* разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници	* разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима

Истражујем природне појаве	* уме да препозна кретање тела у различитим појавама	* разликује промене материјала при којима настају други материјали * разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета	* зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и облика тела * зна промене материјала * зна да својства материјала одређују њихову употребу	* примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу
Материјали, производња и потрошња	* набраја које људске делатности постоје и зна њихову улогу	* разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе	* зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама * зна поступке за очување и унапређивање људског здравља * зна који су главни извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите	* разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и рационалног коришћења необновљивих ресурса * разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују

ПРИРОДА И ДРУШТВО

Осврт у назад, прошлост	Оцена довољан два (2)	Оцена добар три (3)	Оцена врло добар (4)	Оцена одличан (5)
	* препознаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода * препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком периоду или личности је реч	* зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости	* зна основне информације о начину живота људи у прошлости	* зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава

ЛИКОВНА КУЛТУРА**Број оцена по полугодишту је најмање 4.**

Уколико ученик нема развијен ликовни таленат, узима се у обзир његова активност на часу, ангажовање, редовно доношење прибора и однос према предмету.

На сваком часу наставник прозива ученике и води евиденцију о њиховим прибору за рад и радовима.

За три узастопно неурађена/недовршена рада и немање прибора за рад ученик добија недовољну оцену.

Пошто се часови ликовне културе одржавају једном недељно, то значи да ученик није радио три недеље заредом. Ученик слабу оцену може да поправи ако покаже да даље континуирано ради.

- На висину оцене утичу следећи сегменти: оствареност задатка, оригиналност решења, коришћење техника, адаптивност и креативне импровизације, вербално изражавање ученика у дискусијама естетске анализе, повезивање садржаја са свакодневним животом, препознавање ликовних елемената у уметничким делима, активност на часу, додатна знања и примена на часовима, степен личног развоја, одговорност према предмету, материјални и социјални услови у којима учи и ствара ученик.

- Неће се позитивно оцењивати кампањски рад. То значи да ученик не би требало себи да дозволи гомилу минуса, а потом да доноси одрађене задатке (најчешће урађене код куће) очекујући високу позитивну оцену. Наставник прати активност ученика током целе школске године и овакво понашање, под изговором да се поседују радови ван рокова оцењивања, нису прихватљиви.

- Ученик који је предао туђи рад, рад који је одрадио родитељ и сл., биће опоменут. Уколико се таква пракса настави, биће оцењен недовољном оценом.

ЛИКОВНА КУЛТУРА				
колаж, фротаж, деколаж, асамблаж	Оцена довољан два (2)	Оцена добар три (3)	Оцена врло добар (4)	Оцена одличан (5)
	* редовно доноси прибор и заинтересован за рад	*зна да својим речима објасни технике: колаж, деколаж, фротаж, асамблаж	* самостално преобликује материјал и прилагођава задатој теми	* маштовито, и јединствено користи разне материјале за компоновање, креативно доради или преобликује неки предмет

везивање облика у тродимензионалном простору	* редовно доноси прибор и заинтересован за рад	* ученик уз подстицај уочава и представља облике у тродимензионалном простору у равни	*самостално представља облике у тродимензионалном простору у равни	** маштовито, и јединствено представља облике у тродимензионалном простору у равни
сликарски материјали и технике	* редовно доноси прибор и заинтересован за рад	*набраја сликарске технике акварел технике и темпера боја, као и пастелних боја и креда у боји	* самостално користи материјал и технике на задатој теми	* маштовито, и јединствено користи разне материјале и технике , креативно завршава свој рад
основне и изведене боје	* редовно доноси прибор и заинтересован за рад	*зна да наброји основне и изведене боје	* самостално се ликовно изражава основном и изведеном бојом	* креативно, маштовито ствара композицију
линија,површина, волумен,боја, простор	* редовно доноси прибор и заинтересован за рад	*зна шта је површина, волумен, боја, простор	* самостално се ликовно изражава бојом, цртом, површином, тоном, волуменом или простором	* креативно, маштовито ствара композицију линија, површина, простора, волумена и боја
амбијент-сценски простор	* редовно доноси прибор и заинтересован за рад	* прави једноставне лутке и маске на задату тему уз сугестије	* самостално прави лутке и маске на задату тему	* маштовито, креативно, оригинално прави лутке, маске и костиме

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Ученик треба да има најмање 2 бројчане оцене у полугодишту.

Следеће категорије се оцењују посебно, а све заједно чине закључну оцenu.

Оцењивање ученика на часовима музичке културе спроводи се усменим путем и практично кроз свирање и певање

. Формативно оцењивање ученик има најмање два пута у току полугодишта.

Оцењивање није искључиво везано за оцenu музичких способности већ и у функцији награде за интересовање, активност и љубав према музици. Сваки ученик се приликом оцењивања извођења музике оцењује спрам својих могућности али и спрам личног залагања, труда, рада и активности на часу. На часу се индиректно оцењује и вреднује доношење прибора за рад, понашање и дисциплина ученика на часу, помоћ осталим ученицима приликом израде неког задатка, активност и труд.

МУЗИЧКА КУЛТУРА				
ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ А) ПЕВАЊЕ Б) СВИРАЊЕ Б	Оцена довољан два (2)	Оцена добар три (3)	Оцена врло добар (4)	Оцена одличан (5)
	* Ученик : -пева песме по слуку - пева песме по сопственом избору	* Ученик зна да пева једноставне музичке моделе као звучну припрему за поставку музичке писмености	* Ученик зна да свира пратњу за бројалице и песме на дечијим ритмичким инструментима	* Ученик зна да свира једноставне песме на мелодијским инструментима Орфовог инструментарија
СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	* Ученик : -препозна неке инструменте у одређеним композицијама -разликује народну и уметничку музику	* Ученик препознаје различита темпа и динамику	* Ученик: -препознаје различите тонске боје (гласове и инструменте) - препознаје композицију коју је раније слушао на основу одломака	* Ученик уочава и препознаје динамичке разлике у слушаним композицијама

СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ	*Ученик се труди и покушава да понови осмишљене покрете	*Ученик понавља већ осмишљен покрет	*Ученик самостално креира покрет	*Ученик: користи различите изворе звука за креирање једноставних ритмичких и звучних ефеката као пратња за бројалице, песме -самостално креира кореографију -осмишљава мелодију на задати текст
----------------------------	---	---	--	--

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Ученик добија оцену на основу следећих елемената:

1. Активност и однос ученика према физичком васпитању – 2 оцене;
2. Достигнуће савладаних вештина – 2 оцене
3. Приказ једног од усвојених комплекса вежби обликовања – достигнут ниво постигнућа моторичких знања, умења и навика (напредак у усавршавању технике), 2 оцене;

Приликом оцењивања узима се у обзир способност ученика, степен спретности и умешности.

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ				
основи спортских игара	Оцена довољан два (2)	Оцена добар три (3)	Оцена врло добар (4)	Оцена одличан (5)
	* редовно доноси опрему *зна правила игре, *показује минимум интересовања за физичку културу	*поштује правила игре *ради уз помоћ	* самостално изводи активности уз мање грешке	* правилно и самостално изводи све активности
ритмичка гимнастика и народни	* редовно доноси опрему *на правила игре, *показује минимум интересовања за физичку културу * учествује у народним играма	*поштује правила игре *ради уз помоћ	* самостално изводи активности уз мање грешке	* правилно и самостално изводи све активности
вежбе на справама и тлу	* редовно доноси опрему *зна правила игре, *показује минимум интересовања за физичку културу	* користи справе уз помоћ	* користи справе уз мању несигурност	* вешто, сигурно и самостално користи справе
здравствено васпитање	*познаје значај правилног држања тела и одржавања личне хигијене	*зна значај правилног држања тела и одржавања личне хигијене на здравље	*разуме значај правилног држања тела и одржавања личне хигијене на здравље	*разуме значај правине исхране, као и ритам рада и одмора на здравље
атлетика	* редовно доноси опрему *зна правила игре, *показује минимум интересовања за физичку културу	*поштује правила игре *ради уз помоћ	* самостално изводи активности уз мање грешке	* правилно и самостално изводи све активности

- Ученик чије су моторичке способности опале, и који не испуњава очекиване стандарде, као и који не показују *ни минимум интересовања* за одржавање својих моторичких и функционалних способности, а који је здрав, упућује се на **корективно-педагошки рад**

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ			
ПОДСТИЦАЊЕ ГРУПНОГ РАДА, ДОГОВАРАЊА И САРАДЊЕ СА ВРШЊАЦИМА И ОДРАСЛИМА	Оцена задовољава	Оцена добар	Оцена истиче се
	* учествује у групном облику рада *укључује се у процес одлучивања од заједничког интереса	* овладава социјалним сазнањима о себи и другима	* активно учествује у групном облику рада *прилагођава своје мишљење групи ради изналажења заједничког решења
ДЕЧЈА ПРАВА СУ УНИВЕРЗАЛНА, ЈЕДНАКА ЗА СВЕ	*наводи поједина дечја права *познаје своја права	* познаје своја права и придржава их се и у решавању тешких ситуација	* самостално одабира вредности у оквирима дечјих и људских права међусобно их упоређује и придржава их се
ЗАЈЕДНО СТВАРАМО ДЕМОКРАТСКУ АТМОСФЕРУ У НАШЕМ РАЗРЕДУ, ШКОЛИ	* познаје обележја тимског рада и његове предности	* уочава разлике у функционисању тима и групе *саосећа са другима и спремност на пружање помоћи онима који су у невољи	* негује сарадничке односе у оквиру тима *спремност на заступање и заштиту својих и туђих права *познаје основне поступке мирног решавања сукоба
ЖИВИМ ДЕМОКРАТИЈУ, ДЕМОКРАТСКА АКЦИЈА	* уважава различитости поштујући демократичност заједничког решења проблема	* разуме друштвену одговорност себе као члана друштва	* ненасилно решава све проблеме *спремност на преузимање јавне одговорности за своје поступке
ЉУДСКО БИЋЕ ЈЕ ДЕО ЦЕЛОГ СВЕТА, РАЗВИЈАЊЕ ЕКОЛОШКЕ СВЕСТИ	*заинтересованост за заштиту света око себе	*спремност на заступање еколошких ставова	* преузима одговорност за очување животне средине у свом непосредном окружењу и подстиче друге да то исто раде

ДИГИТАЛНИ СВЕТ				
	Оцена довољан два (2)	Оцена добар три (3)	Оцена врло добар (4)	Оцена одличан (5)
1. ДИГИТАЛНО О ДРУШТВО	Селектовање и основно форматирање текста (величина и боја слова, подебљавање, искошавање и подвлачење текста).	Селектовање и основно форматирање текста (величина и боја слова, подебљавање, искошавање и подвлачење текста). Селектовање, копирање/исецање и лепљење текста. Уметање слике у текст, додавање оквира, позиционирање слике у односу на текст.	Селектовање и основно форматирање текста (величина и боја слова, подебљавање, искошавање и подвлачење текста). Селектовање, копирање/исецање и лепљење текста. Уметање слике у текст, додавање оквира, позиционирање слике у односу на текст. Уз помоћ радити пројектни задатак или неке његове делове: претраживање интернета (пробрани елементи напредне претраге);	Селектовање и основно форматирање текста (величина и боја слова, подебљавање, искошавање и подвлачење текста). Селектовање, копирање/исецање и лепљење текста. Уметање слике у текст, додавање оквира, позиционирање слике у односу на текст. Пројектни задатак који подразумева: – претраживање интернета (пробрани елементи напредне претраге); – израду или прилагођавање графике у складу са темом; – креирање текстуалног документа који садржи слике.
2. БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	Прикупљање материјала за презентацију	Прикупљање материјала за презентацију, креирање основних елемената слајда и пружање помоћи у реализацији презентације	Припрема, школског догађаја за ученике млађих разреда којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета	Припрема, организација и реализација школског догађаја за ученике млађих разреда којим се промовише безбедно и одговорно понашање приликом коришћења интернета
3. АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	Користи линијске програме који садрже променљиве-блок <i>Питај</i> и чекај и блок <i>Одговор</i>	Користи програме који садрже променљиву и понављање (програмски циклус) (нпр. програм који тражи унос броја који ће одредити број понављања неке акције попут исцртавања кратке линије, квадрата и сл.)	Користи програме који садрже гранање које зависи од интеракције са корисником (нпр. програм који захтева унос одговора на питање на основу кога ће вратити или поруку <i>Твој одговор је</i>	Креирање програма у којима се остварује интеракција са корисником коришћењем блокова <i>Питај</i> и <i>чекај</i> и <i>Одговор</i> . Креирање програма који

			<i>тачан или поруку Твој одговор није тачан).</i>	треба да захтева од корисника да нпр. унесе неки број или реч и да на основу тог уноса изврши одговарајућу акцију (испише поруку, нацрта облик, репродукује звук). По могућности, ти програми треба да садрже понављање и/или гранање
--	--	--	---	---

У настави оријентисаној на процес учења и достизање исхода учења вреднују се процес и продукти учења али и поједине технике које ученик у већој или мањој мери користи на овим часовима:

– **Самопроцена:** програм наставе и учења очекује да ученици објасне нпр. начин функционисања једноставних алгоритама (укључујући и оне које су сами креирали), тестирају их, а затим откривају и исправљају грешке у њима. Неговање праксе исказивања рефлексивних коментара током представљања онога што су урадили прилика је за развој самоувида и саморегулације у учењу и основа за процену властитог постигнућа ученика;

– **Вршњачка процена:** ова врста процене постигнућа ученика природно се надовезује на процес самопроцене – ученици раде у пару или групи на истом задатку и имају могућност да, делећи одговорност, стварају и исправљају решења, те пружају конструктивне повратне информације. (Ова метода широко је распрострањена у ИТ индустрији од стране професионалних програмера (програмирање у пару) и лако ју је превести у учионицу.).

– **Отворена питања:** знање ученика о концептима који су обухваћени програмом неће увек бити лако уочљиво. Постављање отворених питања један је од начина на који наставник може да процени постигнућа својих ученика, али и да допринесе продубљивању њиховог разумевања конкретног концепта. Питања која почињу са „Зашто” или „Како” посебно су корисна: Зашто није добро да чашу са слатким пићем држиш поред дигиталног уређаја? Како ради твој алгоритам? Зашто је потребно да водиш рачуна о дужини времена које проводиш у раду са дигиталним уређајем? итд.;

- **Већ знам – Желим да научим – Научио/ла сам:** коришћење рубрика за идентификацију онога што већ знају, шта желе да науче и, накнадно, онога што су научили, корисна је техника коју ученици могу да користе за подршку самосталном учењу, а наставник за процену њихових постигнућа.

СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА У НАСТАВИ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ У 5. РАЗРЕДУ

ОДЛИЧАН (5)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да опише свој доживљај и да процени основни тон певања, приповедања или драмске радње. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава; једночинка, радио-драма). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности и уме самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, оноματοпеја и епитет). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; описне и родољубиве; митолошке, песме о раду и породичне песме). Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења. Редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме потпуно самостално да примени стечена знања (разликује променљиве речи и подврсте променљивих речи и непроменљиве речи – прилоге и предлоге; разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију; функције и значења падежа; основне реченичне чланове; разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 2 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује и показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на

теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела. Самостално проналази тражене информације у тексту. Потпуно самостално наводи синонине и антониме.

ВРЛО ДОБАР (4)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и готово (у потпуности) самостално уме да опише свој доживљај и да одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира готово све елементе композиције (стих, строфа; фабула, поглавље, епизода; чин, сцена, појава; једночинка, радио-драма). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности и уме самостално да их пронађе у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, ономатопеја и епитет). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и углавном их препознаје у тексту (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; описне и родољубиве; митолошке, песме о раду и породичне песме). Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, углавном самостално повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, углавном је самосталан и долази до решења. Редовно чита домаћу лектиру и учествује у интерпретацији. На часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, често чита више од оног што је задато и често се служи осталим изворима знања.

Језик

Ученик у готово потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања (разликује променљиве речи и подврсте променљивих речи и непроменљиве речи – прилоге и предлоге; разликује категорије рода, броја и падежа речи које имају деклинацију; функције и значења падежа; основне реченичне чланове; разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 4 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно самостално говори напамет одабране одломке или књижевне текстове, прича, препричава и описује

и углавном показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. Самостално наводи синонине и антониме.

ДОБАР (3)

Књижевност

Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и делимично уме да опише свој доживљај и да уз помоћ наставника одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Самостално уме да одреди књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај одређује неке елементе композиције. Зна карактеристике народне и ауторске књижевности. Зна дефиниције стилских фигура, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту (персонификација, поређење, ономотопеја и епитет). Делимично усваја књижевне термине и појмове и понекад учествује у интерпретацији (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; описне и родољубиве; митолошке, песме о раду и породичне песме; тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива). У већини случајева чита домаћу лектуру и понекад учествује у интерпретацији. На часовима је каткад активан и ретко користи додатне изворе знања

Језик

Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике, памти их и репродукује али не учи редовно па грешу у примени стечена знања (разликује променљиве и непроменљиве речи; разликује категорије рода, броја и теже одређује падеже речи које имају деклинацију; зна основне реченичне чланове; уз помоћ разликује глаголска времена и граматичке категорије глагола). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта) и делимично их примењује у писаним радовима. Делимично успешно пише по диктату (до 6 грешака) и уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа). Правилно изговара гласове и понекад грешу у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Говорну поруку, одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, препричава и описује уз помоћ наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани, композицијски утемељени. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту и наводи синонине и антониме.

ДОВОЉАН (2)

Књижевност

Ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и понекад делимично уме да опише свој доживљај и да уз помоћ наставника понекад одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције. Разликује народну од ауторске књижевности. Препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ. (персонификација, поређење, оноματοпеја и епитет; песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; порука, особине ликова, вредновање поступака ликова). У већини случајева не чита домаћу лектуру и ретко учествује у интерпретацији. На часовима је ретко активан.

Језик

Ученик ретко уме дефинише наставне садржаје из граматике, делимично их памти и репродукује али ретко учи па не уме да примени стечена знања (разликује категорије рода, броја и уз помоћ ретко одређује падеже речи које имају деклинацију; понекад препознаје основне реченичне чланове; уз помоћ разликује глаголска времена). Прави веће правописне и граматичке грешке. Потребна је стална помоћ наставника. Углавном правилно изговара гласове и углавном греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму.

НЕДОВОЉАН (1)

Књижевност

Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. Не чита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.

Језик

Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника.

Језичка култура

Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује правописну и граматичку норму. Тешко се изражава а техника читања не задовољава.

Бројчано оцењивање:

- У току полугодишта ученик ће имати најмање две оцене на контролним задацима дужим од 15 минута, две оцене из писмених задатака, две оцене на основу формативног оцењивања и једну на диктату. Елементи формативног оцењивања (по правилу у педагошкој евиденцији): усмени одговори, писмене провере до петнаест минута, ангажовање (степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/паноа, семинарски радови, пп презентација...), домаћи задаци, однос према раду. Домаћи задаци (не само прописани програмом. већ и сви други из других области): Наставник редовно бележи да ли је ученик урадио домаћи или није. За сваки неурађен домаћи ученик добија -, а за сваки урађен +. Три узастопна минуса имају вредност недовољне оцене, а пет узастопних + имају вредност одличне оцене. Као такви су елементи формативне оцене приликом њеног заокруживања у сумативну. Наставник повремено прегледа ученичке радове и може их оценити и уписати у педагошку евиденцију.

Критеријуми вредновања контролних задатака: Контролни задаци (најављени, дужи од 15 минута) садрже питања из читања и разумевања прочитаног, књижевности, граматике и правописа: Структура задатака: 50% су задаци основног нивоа, 35% су задаци средњег и 15% напредног нивоа.

Када су питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- ☐ од 85%-до 100% одличан (5)
- ☐ од 70%-до 85% врло добар (4)
- ☐ Од 55%-70% добар (3)
- ☐ од 40%-55% довољан (2)
- ☐ испод 40% недовољан (1)

КРИТЕРИЈУМ ОЦЕЊИВАЊА НА ОСНОВУ ПОСТИГНУТОГ ЗНАЊА ЗА ШЕСТИ РАРЕД

ОДЛИЧАН (5)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да парафразира и опише свој доживљај као и да процени основни тон певања, приповедања или драмске радње и уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње; заплет и расплет). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разлику између ауторске приповетке и романа и уме самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, ономатопеја, епитет, контраст и хиперболу). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, дистих, терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме: парна, обгрљена и укрштена; описне, родољубиве, социјалне, дитирамб, елегија; митолошке, песме о раду, породичне песме и обредне; комедија). Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива; облици казивања: нарација, описивање, дијалог и монолог; културно-историјско предање; дидаскалије и реплика). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења. Редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме потпуно самостално да примени стечена знања и да повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима (поред садржаја из граматике за 5. разред ту су и: неличне и придевске заменице; глаголска времена аорист, имперфекат, плусквамперфекат; фонетика; творба речи; комуникативна функција реченица). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта; растављање речи на крају реда; писање одричних заменица са предлозима и правописна решења у вези са гласовним променама и писањем глаголских облика) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 2 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно користи различите облике усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује, показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела).

Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити. Самостално проналази тражене информације у тексту. Потпуно успешно и самостално саставља вест, обавештење и кратак извештај. Уме да драматизује краћи текст. Потпуно успешно гради деминутиве и аугментативе.

ВРЛО ДОБАР (4)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и готово (у потпуности) самостално уме да парафразира и опише свој доживљај као и да одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње и готово (у потпуности) уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира готово све елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње; заплет и расплет). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разлику између ауторске приповетке и романа и уме самостално да их пронађе у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, ономатопеја, епитет, контраст и хиперболу). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и углавном их препознаје у тексту (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, дистих, терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме: парна, обгрљена и укрштена; описне, родољубиве, социјалне, дитирамб, елгија; митолошке, песме о раду, породичне песме и обредне; комедија). Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, углавном самостално повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива; облици казивања: наратив, описивање, дијалог и монолог; културно-историјско предање; дидаскалије и реплика). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, углавном је самосталан и долази до решења. Редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, често чита више од оног што је задато и често се служи осталим изворима знања.

Језик

Ученик у готово потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања и да углавном

без грешке повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима (пored садржаја из граматике за 5. разред ту су и: неличне и придевске заменице; глаголска времена аорист, имперфекат, плусквамперфекат; фонетика; творба речи; комуникативна функција реченица). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта; растављање речи на крају реда; писање одричних заменица са предлозима и правописна решења у вези са гласовним променама и писањем глаголских облика) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 4 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно користи различите облике усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује, показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. Успешно и углавном самостално саставља вест, обавештење и кратак извештај. Уме да драматизује краћи текст. Успешно гради деминутиве и аугментативе.

ДОБАР (3)

Књижевност

Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и делимично уме да парафразира и опише свој доживљај као и да уз помоћ наставника одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Уз помоћ наставника уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај одређује неке елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње; заплет и расплет). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности и зна разлику између ауторске приповетке и романа. Зна дефиниције стилских фигура, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту (персонификација, поређење, оноματοпеја, епитет, контраст и хиперболу). Делимично усваја књижевне термине и појмове и понекад учествује у интерпретацији (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, дистих, терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме: парна, обгрљена и укрштена; описне, родољубиве, социјалне, дитирамб, елегија; митолошке, песме о раду, породичне песме и обредне; комедија). У већини случајева чита домаћу лектуру и понекад учествује у интерпретацији. На часовима је каткад активан и ретко користи додатне изворе знања

Језик

Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике, памти их и репродукује али не учи редовно па греши у примени стечених знања као и у повезивању граматичких појмова обрађених у претходним разредима са новим садржајима (пored садржаја из граматике за 5. разред ту су и: неличне и придевске заменице; глаголска времена аорист, имперфекат, плусквамперфекат; фонетика; творба речи; комуникативна функција реченица). Делимично зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта; растављање речи на крају реда; писање одричних заменица са предлозима и правописна решења у вези са гласовним променама и писањем глаголских облика) и делимично их примењује у писаним радовима. Делимично успешно пише по диктату (до 6 грешака) и уме да одговори на питања али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа). Правилно изговара гласове и понекад греши у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом, користи различите облике усменог изражавања, препричава и описује уз помоћ наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани, композицијски утемељени. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту. Уз помоћ наставника саставља вест, обавештење и кратак извештај, драматизује краћи текст, гради деминутиве и аугментативе.

ДОВОЉАН (2)**Књижевност**

Ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и понекад делимично уме да опише свој доживљај и да уз помоћ наставника понекад одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције. Разликује народну од ауторске књижевности. Препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ. (персонификација, поређење, ономотопеја и епитет; песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; порука, особине ликова, вредновање поступака ликова). У већини случајева не чита домаћу лектуру и ретко учествује у интерпретацији. На часовима је ретко активан.

Језик

Ученик ретко уме дефинише наставне садржаје из граматике, делимично их памти и репродукује али ретко учи па не уме примени стечена знања (разликује категорије рода, броја и уз помоћ ретко одређује падеже речи које имају деклинацију; понекад препознаје основне реченичне чланове; уз помоћ разликује глаголска времена). Прави веће

правописне и граматичке грешке. Потребна је стална помоћ наставника. Углавном правилно изговара гласове и углавном греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту. Уз помоћ наставника саставља обавештење, и даје пример за деминутиве и аугментативе.

НЕДОВОЉАН (1)

Књижевност

Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. Не чита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.

Језик

Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника.

Језичка култура

Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује правописну и граматичку норму. Тешко се изражава а техника читања не задовољава

Бројчано оцењивање: - У току полугодишта ученик ће имати најмање две оцене на контролним задацима дужим од 15 минута, две оцене из писмених задатака, две оцене на основу формативног оцењивања и једну на диктату. Елементи формативног оцењивања (по правилу у педагошкој евиденцији): усмени одговори, писмене провере до петнаест минута, ангажовање (степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/паноса, семинарски радови, пп презентација...), домаћи задаци, однос према раду. **Домаћи задаци** (не само прописани програмом. већ и сви други из других области): Наставник редовно бележи да ли је ученик урадио домаћи или није. За сваки неурађен домаћи ученик добија -, а за сваки

урађен +. Три узастопна минуса имају вредност недовољне оцене, а пет узастопних + имају вредност одличне оцене. Као такви су елемент формативне оцене приликом њеног заокруживања у сумативну. Наставник повремено прегледа ученичке радове и може их оценити и уписати у педагошку евиденцију.

Критеријуми вредновања контролних задатака: **Контролни задаци** (најављени, дужи од 15 минута) садрже питања из читања и разумевања прочитаног, књижевности, граматике и правописа: Структура задатака: 50% су задаци основног нивоа, 35% су задаци средњег и 15% напредног нивоа.

Када су питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- ☐ од 85%-до 100% одличан (5)
- ☐ од 70%-до 85% врло добар (4)
- ☐ Од 55%-70% добар (3)
- ☐ од 40%-55% довољан (2)
- ☐ испод 40% недовољан (1)

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА У СЕДМОМ РАЗРЕДУ

ОДЛИЧАН (5)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да парафразира и опише свој доживљај као и да процени основни тон певања, приповедања или драмске радње и уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње; заплет и расплет). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разлику између ауторске приповетке и романа и уме самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, ономатопеја, епитет, градијацију, словенску антитезу, контраст и хиперболу). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, дистих, терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; слободан стих; врсте риме: парна, обгрљена и укрштена; описне, родољубиве, социјалне, мисаоне, дитирамб, елегија; обредне и обичајне песме; комедија). Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива; облици казивања: наратив, описивање, дијалог и монолог; културно-историјско предање; дидаскалије и реплика). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења. Редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је

увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме потпуно самостално да примени стечена знања и да повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима (поред садржаја из граматике за 6.. разред ту су и: глаголски начини: потенцијал, футур други, императив; нелични глаголски облици: глагоски придеви радни и трпни и глаголски прилози садашњи и прошли; појам и врсте синтагме; граматички и логички субјекат; независне и зависне реченице). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта; растављање речи на крају реда; скраћенице и правописна решења у вези са гласовним променама и писањем глаголских облика) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 2 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). Потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно користи различите облике усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује, показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити. Самостално проналази тражене информације у тексту. Препознаје функционалне стилове, зна особине репортаже и уме да напише репортажу. Успешно тумачи различите графиконе, табеле.

ВРЛО ДОБАР (4)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и готово (у потпуности) самостално уме да парафразира и опише свој доживљај као и да одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње и готово (у потпуности) уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира готово све елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње; заплет и расплет). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разлику између ауторске приповетке и романа и уме самостално да их пронађе у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, ономатопеја,

епитет, словенска антитеза, градација, контраст и хиперболу). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и углавном их препознаје у тексту (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, дистих, терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме: парна, обгрљена и укрштена; описне, родољубиве, социјалне, дитирамб, мисаоне, елџија; породичне песме и обредне; комедија). Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, углавном самостално повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива; облици казивања: нарација, описивање, дијалог и монолог; културно-историјско предање; дидаскалије и реплика). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, углавном је самосталан и долази до решења. Редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, често чита више од оног што је задато и често се служи осталим изворима знања.

Језик

Ученик у готово потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања и да углавном без грешке повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима (поред садржаја из граматике за 6. разред ту су и: глаголски начини: потенцијал, футур други, императив; нелични глаголски облици: гласоски придеви радни и трпни и глаголски прилози садашњи и прошли; појам и врсте синтагме; граматички и логички субјекат; независне и зависне реченице). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта; растављање речи на крају реда; писање скраћеница правописна решења у вези писањем глаголских облика) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 4 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно користи различите облике усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује, показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. Успешно и углавном самостално уочава карактеристике функционалних стилова и пише репортажу. Уме да прочитаке и протумачи податке у различитим табелама и графикама.

ДОБАР (3)**Књижевност**

Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и делимично уме да парафразира и опише свој доживљај као и да уз помоћ наставника одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Уз помоћ наставника уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај одређује неке елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње; заплет и расплет). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности и зна разлику између ауторске приповетке и романа. Зна дефиниције стилских фигура, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту (персонификација, поређење, оноματοпеја, епитет, контраст и хиперболу). Делимично усваја књижевне термине и појмове и понекад учествује у интерпретацији (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, дистих, терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме: парна, обгрљена и укрштена; описне, родољубиве, социјалне, дитирамб, мисаон елегија; породичне песме и обредне; комедија). У већини случајева чита домаћу лектуру и понекад учествује у интерпретацији. На часовима је каткад активан и ретко користи додатне изворе знања.

Језик

Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике, памти их и репродукује али не учи редовно па греши у примени стечених знања као и у повезивању граматичких појмова обрађених у претходним разредима са новим садржајима (пored садржаја из граматике за 6. разред ту су и: глаголски начини: потенцијал, футур други, императив; нелични глаголски облици: глагоски придеви радни и трпни и глаголски прилози садашњи и прошли; појам и врсте синтагме; граматички и логички субјекат; независне и зависне реченице). Делимично зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта; растављање речи на крају реда; правописна решења у вези са писањем глаголских облика) и делимично их примењује у писаним радовима. Делимично успешно пише по диктату (до 6 грешака) и уме да одговори на питања, али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа). Правилно изговара гласове и понекад греши у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом, користи различите облике усменог изражавања, препричава и описује уз помоћ наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани,

композицијски утемељени. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту. Уз помоћ наставника саставља репортажу и тумачи табеле и графиконе.

ДОВОЉАН (2)

Књижевност

Ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и понекад делимично уме да опише свој доживљај и да уз помоћ наставника понекад одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције. Разликује народну од ауторске књижевности. Препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ. (персонификација, поређење, ономотопеја и епитет; песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; порука, особине ликова, вредновање поступака ликова). У већини случајева не чита домаћу лектуру и ретко учествује у интерпретацији.

Језик

Ученик ретко уме дефинише наставне садржаје из граматике, делимично их памти и репродукује, али ретко учи па не уме примени стечена знања (разликује категорије рода, броја и уз помоћ ретко одређује падеже речи које имају деклинацију; понекад препознаје основне реченичне чланове; уз помоћ разликује глаголска времена). Прави веће правописне и граматичке грешке. Потребна је стална помоћ наставника. Углавном правилно изговара гласове и углавном греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих правописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту.

НЕДОВОЉАН (1)

Књижевност

Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. Не чита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.

Језик

Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника. Језичка култура Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни и нису у вези са темом, не поштује правописну и граматичку норму. Тешко се изражава а техника читања не задовољава.

Бројчано оцењивање:

- У току полугодишта ученик ће имати најмање две оцене на контролним задацима дужим од 15 минута, две оцене из писмених задатака, две оцене на основу формативног оцењивања и једну на диктату. Елементи формативног оцењивања (по правилу у педагошкој евиденцији): усмени одговори, писмене провере до петнаест минута, ангажовање (степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/паноа, семинарски радови, пп презентација...), домаћи задаци, однос према раду. Домаћи задаци (не само прописани програмом. већ и сви други из других области): Наставник редовно бележи да ли је ученик урадио домаћи или није. За сваки неурађен домаћи ученик добија -, а за сваки урађен +. Три узастопна минуса имају вредност недовољне оцене, а пет узастопних + имају вредност одличне оцене. Као такви су елементи формативне оцене приликом њеног заокруживања у сумативну. Наставник повремено прегледа ученичке радове и може их оценити и уписати у педагошку евиденцију.

Критеријуми вредновања контролних задатака:

Контролни задаци (најављени, дужи од 15 минута) садрже питања из читања и разумевања прочитаног, књижевности, граматике и правописа:

Структура задатака: 50% су задаци основног нивоа, 35% су задаци средњег и 15% напредног нивоа.

Када су питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- ☐ од 85%-до 100% одличан (5)
- ☐ од 70%-до 85% врло добар (4)
- ☐ Од 55%-70% добар (3)
- ☐ од 40%-55% довољан (2)
- ☐ испод 40% недовољан (1)

КРИТЕРИЈУМИ ЗА ОЦЕЊИВАЊЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА У ОСМОМ РАЗРЕДУ

ОДЛИЧАН (5)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и потпуно самостално уме да парафразира и опише свој доживљај као и да процени основни тон певања, приповедања или драмске радње и уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње; заплет и расплет). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разлику између ауторске приповетке и романа и уме самостално да их пронађе и докаже у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту или песми и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, оноματοпеја, епитет, градацију, словенску антитезу, контраст и хиперболу). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и препознаје их у тексту (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, дистих, терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; слободан стих; врсте риме: парна, обгрљена и укрштена; описне, родољубиве, социјалне, мисаоне, елгија; обредне и обичајне песме; комедија). Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива; облици казивања: нарација, описивање, дијалог и монолог; културно-историјско предање; дидаскалије и реплика). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, самосталан је и лако долази до решења. Редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је увек активан и учествује у анализи нових текстова, чита више од оног што је задато и служи се осталим изворима знања.

Језик

Ученик у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме потпуно самостално да примени стечена знања и да повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима (историја језика и дијалекти; врсте речи; глаголски облици; гласови и гласовне промене; творба речи; појам и врсте синтагме; реченични чланови тј. служба речи; независне и зависне реченице). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта; растављање речи на крају реда; скраћенице и правописна решења у вези са гласовним променама и писањем глаголских облика) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 2 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа); потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и врло успешно користи различите облике усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује, показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, тачно написани, композицијски утемељени, занимљиви, креативни и маштовити. Самостално проналази тражене информације у тексту. Препознаје функционалне стилове, разликује типове лексичких значења и уме да напише расправу. Успешно тумачи различите графиконе, табеле.

ВРЛО ДОБАР (4)

Књижевност

Ученик чита са разумевањем различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и готово (у потпуности) самостално уме да парафразира и опише свој доживљај као и да одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње и готово (у потпуности) уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и врсту и да анализира готово све елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње; заплет и расплет). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности, зна разлику између ауторске приповетке и романа и уме самостално да их пронађе у конкретном тексту. Потпуно усваја стилске фигуре, препознаје их у тексту и уме да их користи у усменом и писменом изражавању (персонификација, поређење, ономатопеја, епитет, словенска антитеза, градијација, контраст и хиперболу). Потпуно усваја књижевне термине и појмове и углавном их препознаје у тексту (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, дистих, терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме: парна, обгрљена и укрштена; описне, родољубиве, социјалне, мисаоне, елесије; породичне песме и обредне; комедија). Аргументовано брани постављене тезе током интерпретације књижевног текста, углавном самостално повезује и примењује стечена знања на новим текстовима (тема, порука, главни и споредни мотиви, особине ликова, вредновање поступака ликова, узрочно-последично низање мотива; облици казивања: наратив, описивање, дијалог и монолог; културно-историјско предање; дидактике и реплика). Критички се осврће на прочитани текст, има развијене способности да процењује, углавном је самосталан и долази до решења. Редовно чита домаћу лектуру и учествује у интерпретацији. На часовима је активан и учествује у анализи нових текстова, често чита више од оног што је задато и често се служи осталим изворима знања.

Језик

Ученик готово у потпуности са разумевањем усваја наставне садржаје из граматике и на примерима показује да уме углавном без грешке да примени стечена знања и да углавном без грешке повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим садржајима (историја језика и дијалекти; врсте речи; глаголски облици; гласови и

гласовне промене; творба речи; појам и врсте синтагме; реченични чланови тј. служба речи; независне и зависне реченице). Зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта; растављање речи на крају реда; писање скраћеница правописна решења у вези писањем глаголских облика) и доследно их самостално примењује у писаним радовима. Успешно пише по диктату (до 4 грешке) и уме самостално да тачним реченицама одговори на питања (питања отвореног типа). У потпуности правилно изговара гласове и наглашава речи, интонира реченицу и разговетно чита наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом и успешно користи различите облике усменог изражавања, препричава са и без сажимања и описује, показује логичну и емоционалну изражајност у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су садржајно разрађени, углавном тачно написани, композицијски утемељени. Самостално проналази тражене информације у тексту. Успешно и углавном самостално уочава карактеристике функционалних стилова, разликује типове лексичких значења и пише расправу. Уме да прочита и протумачи податке у различитим табелама и графиконима.

ДОБАР (3)

Књижевност

Ученик чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и делимично уме да парафразира и опише свој доживљај као и да уз помоћ наставника одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Уз помоћ наставника уме да повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима. Самостално уме да одреди књижевни род и тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај одређује неке елементе композиције (строфа, стих, рима; тема, мотив, време и место радње; заплет и расплет). Зна карактеристике народне и ауторске књижевности и зна разлику између ауторске приповетке и романа. Зна дефиниције стилских фигура, уз помоћ наставника или вршњака препознаје их у тексту (персонификација, поређење, ономотопеја, епитет, контраст и хиперболу). Делимично усваја књижевне термине и појмове и понекад учествује у интерпретацији (песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, дистих, терцет; лирски и епски десетерац и осмерац; врсте риме: парна, обгрљена и укрштена; описне, родољубиве, социјалне, мисаоне, елгија; породичне песме и обредне; комедија). У већини случајева чита домаћу лектуру и понекад учествује у интерпретацији. На часовима је каткад активан и ретко користи додатне изворе знања.

Језик

Ученик уме да дефинише наставне садржаје из граматике, памти их и репродукује али не учи редовно па греша у примени стечених знања као и у повезивању граматичких

појмова обрађених у претходним разредима са новим садржајима. Делимично зна правописна правила (употреба великог слова, састављено и растављено писање речи, интерпункцијски знакови – запета, наводници, црта; растављање речи на крају реда; правописна решења у вези са писањем глаголских облика) и делимично их примењује у писаним радовима. Делимично успешно пише по диктату (до 6 грешака) и уме да одговори на питања, али реченице нису граматички и правописно тачне (питања отвореног типа). Правилно изговара гласове и понекад греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Говорну поруку изговара потпуном и правилном реченицом, користи различите облике усменог изражавања, препричава и описује уз помоћ наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су делимично садржајно разрађени, делимично тачно написани, композицијски утемељени. Уз помоћ наставника проналази тражене информације у тексту. Уз помоћ наставника пише расправу и тумачи табеле и графиконе.

ДОВОЉАН (2)

Књижевност

Ученик лоше чита различите врсте књижевних дела (и остале типове текстова) и понекад делимично уме да опише свој доживљај и да уз помоћ наставника понекад одреди основни тон певања, приповедања или драмске радње. Понекад уз помоћ уме да одреди књижевни род и стално тражи помоћ при одређивању врсте. Уз подстицај ретко одређује неке елементе композиције. Разликује народну од ауторске књижевности. Препознаје неке књижевнотеоријске појмове уз подстицај и помоћ. (персонификација, поређење, оноματοпеја и епитет; песник и лирски субјекат, преповедач и писац; катрен, десетерац и осмерац; порука, особине ликова, вредновање поступака ликова). У већини случајева не чита домаћу лектуру и ретко учествује у интерпретацији.

Језик

Ученик ретко уме да дефинише наставне садржаје из граматике, делимично их памти и репродукује, али ретко учи па не уме примени стечена знања (разликује категорије рода, броја и уз помоћ ретко одређује падеже речи које имају деклинацију; понекад препознаје основне реченичне чланове; уз помоћ разликује глаголска времена и врсте речи; препознаје неке гласовне промене; зна основне појмове из историје језика; разликује просте речи од твореница). Прави веће правописне и граматичке грешке. Потребна је стална помоћ наставника. Углавном правилно изговара гласове и углавном греша у наглашавању речи, интонирању реченице и читању наглас.

Језичка култура

Ретко успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног

дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни али у вези са темом, имају доста већих павописних, граматичких и стилских грешака, али поштује форму. Уз помоћ проналази тражене информације у тексту.

НЕДОВОЉАН (1)

Књижевност

Ученик нема развијено интересовање за читање и ни уз добру мотивацију и помоћ не учествује у интерпретацији. Нема основна књижевнотеоријска знања а због лошег читања не разуме текст. Не чита домаћу лектуру и не учествује у интерпретацији. На часовима је неактиван.

Језик

Ученик није усвојио наставне садржаје из граматике, не препознаје граматичке категорије. Нема предзнања па тешко прати наставу, пасиван и незаинтересован. Не прихвата помоћ ни савете наставника.

Језичка култура

Не успева да формулише говорну поруку, да каже одабране одломке или књижевне текстове који се уче напамет, да препричава и описује и поред помоћи наставника у свим облицима говорних вежби (и на теме из свакодневног живота и о доживљају књижевног дела). Писмени радови су логички неповезани и садржајно сиромашни или нису у вези са темом, не поштује павописну и граматичку норму. Тешко се изражава а техника читања не задовољава.

Бројчано оцењивање:

- У току полугодишта ученик ће имати најмање две оцене на контролним задацима дужим од 15 минута, две оцене из писмених задатака, две оцене на основу формативног оцењивања и једну на диктату. Елементи формативног оцењивања (по правилу у педагошкој евиденцији): усмени одговори, писмене провере до петнаест минута, ангажовање (степен развијености ученичке компетенције, активност на часу, успешност у групном раду, израда плаката/паноа, семинарски радови, пп презентација...), домаћи задаци, однос према раду. Домаћи задаци (не само прописани програмом. већ и сви други из других области): Наставник редовно бележи да ли је ученик урадио домаћи или није. За сваки неурађен домаћи ученик добија -, а за сваки урађен +. Три узастопна минуса имају вредност недовољне оцене. Као такви су елемент формативне оцене приликом њеног заокруживања у сумативну. Наставник повремено прегледа ученичке радове и може их оценити и уписати у педагошку евиденцију.

Критеријуми вредновања контролних задатака:

Контролни задаци (најављени, дужи од 15 минута) садрже питања из читања и разумевања прочитаног, књижевности, граматике и правописа:

Структура задатака: 50% су задаци основног нивоа, 35% су задаци средњег и 15% напредног нивоа.

Када су питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- ☐ од 85%-до 100% одличан (5)
- ☐ од 70%-до 85% врло добар (4)
- ☐ Од 55%-70% добар (3)
- ☐ од 40%-55% довољан (2)
- ☐ испод 40% недовољан (1)

МАТЕМАТИКА**МАТЕМАТИКА****ПРАВИЛНИК О КРИТЕРИЈУМИМА, НАЧИНИМА, ПОСТУПЦИМА, ДИНАМИЦИ И РАСПОРЕДУ ОЦЕЊИВАЊА**

Ученици од 5. до 8. разреда се из математике оцењују на три начина:

- 1) писмено
- 2) усмено
- 3) на основу активности на часу

Код писмених провера користи се следећа табела која изражава однос броја бодова и одговарајућих оцена:

ОЦЕНА	БРОЈ БОДОВА (%)	ОБРАЗОВНИ НИВО	ОБРАЗОВНИ НИВО
1	0 – 29		
2	30 – 49	ОСНОВНИ НИВО	ПРЕПОЗНАВАЊЕ
3	50 – 69	СРЕДЊИ НИВО	РЕПРОДУКЦИЈА
4	70 – 85	СРЕДЊИ НИВО	РАЗУМЕВАЊЕ
5	86 – 100	НАПРЕДНИ НИВО	ПРИМЕНА

- Ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева са напредног нивоа посебних

стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања, добија оцену **одличан (5)**:

Ученик је у стању да:

- 1) примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова;
- 2) бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;
- 3) формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;
- 4) решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке; изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију и начин презентације различитим контекстима;
- 5) самостално извршава сложене радне задатке, показује иницијативу и прилагођава извођење, начин рада и средства новим ситуацијама;
- 6) доприноси групном раду продукцијом идеја, иницира и организује поделу улога и задатака; уважава мишљења других чланова групе и помаже им у реализацији њихових задатака, посебно у ситуацији „застоја“ у групном раду; фокусиран је на заједнички циљ групног рада и преузима одговорност за реализацију продукта у задатом временском оквиру;
- 7) утврђује приоритете и ризике и на основу тога планира и организује краткорочне и дугорочне активности и одређује потребно време
- 8) континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.

- Ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз висок степен ангажовања, добија оцену **врло добар (4)**

- 1) логички организује и самостално тумачи сложене садржинске целине и информације;
- 2) повезује садржаје и концепте из различитих области са ситуацијама из живота;
- 3) пореди и разврстава различите врсте података према више критеријума истовремено;

- 4) заузима ставове на основу сопствених тумачења и аргумената;
 - 5) уме да анализира проблем, изврши избор одговарајуће процедуре и поступака у решавању нових проблемских ситуација;
 - 6) изражава се на различите начине (усмено, писано, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија и прилагођава комуникацију задатим контекстима;
 - 7) самостално извршава сложене радне задатке према стандардизованој процедури, бира прибор и алате у складу са задатком и захтевима безбедности и очувања здравља и околине;
 - 8) планира динамику рада, организује активности у групи, реализује сопствене задатке имајући на уму планиране заједничке продукте групног рада;
 - 9) планира и организује краткорочне и дугорочне активности, утврђује приоритете и одређује потребно време и ресурсе;
 - 10) континуирано показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и углавном их реализује.
- Ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика, добија оцену **добар (3)**

Ученик је у стању да:

- 1) разуме и самостално објашњава основне појмове и везе између њих;
- 2) разврстава различите врсте података у основне категорије према задатом критеријуму;
- 3) уме да формулише своје ставове, процене и одлуке и објасни начин како је дошао до њих;
- 4) бира и примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању проблемских ситуација у познатом контексту;
- 5) уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија;

- 6) извршава додељене задатке у складу с циљевима, очекиваним продуктима и планираном динамиком рада у групи; уважава чланове тима и различитост идеја;
- 7) планира и организује краткорочне активности и одређује потребно време и ресурсе;
- 8) показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује.

- Ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем делу основног нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени индивидуалним образовним планом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовање ученика, добија оцену **довољан (2)**

Ученик је у стању да:

- 1) познаје и разуме кључне појмове и информације и повезује их на основу задатог критеријума;
- 2) усвојио је одговарајућу терминологију;
- 3) закључује директно на основу поређења и аналогije са конкретним примером;
- 4) способан је да се определи и исказе став;
- 5) примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту;
- 6) уме јасно да исказе појединости у оквиру одређеног садржаја, држећи се основног захтева и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући и коришћење информационих технологија;
- 7) извршава додељене задатке искључиво на захтев и уз подршку осталих чланова групе; уважава чланове тима и различитост идеја;
- 8) планира и организује краткорочне активности на основу задатих услова
- 9) повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.

- Ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњавања захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа, добија оцену **недовољан (1)**

Оцену недовољан (1) добија ученик који не испуњава критеријуме за оцену довољан (2) и не показује заинтересованост за сопствени процес учења, нити напредак.

Усмено одговарање подразумева израду задатака на табли или давање одговора на постављена питања.

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у својој педагошкој документацији (педагошкој свесци и електронском дневнику).

Ученик у току часова добија плусеве или минусеве у зависности од активности на часу. Ово се евидентира у педагошкој свесци и када ученик сакупи десет плусева добија оцену 5 у е-дневник.

Уколико ученик сакупи пет минуса добија оцену 1 у дневник. Такође, за сваки домаћи који није урађен, добија се минус.

ИСТОРИЈА

Ток оцењивања

На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести сумативне оцене које се уносе у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у дневник).

- Сумативне оцене се добијају и из контролних или писмених радова, тестова, усменог испитивања, самосталних или групних радова ученика
- Оцена је јавна и саопштава се ученику одмах по спроведеном поступку оцењивања, са образложењем.
- На почетку школске године наставник, ради планирања рада и даљег праћења напредовања ученика, процењује степен развијености компетенција ученика у оквиру одређене области, предмета, модула или теме од значаја за наставу у тој школској години.
- Резултат иницијалног процењивања не оцењује се бројчано, али се ученику даје повратна информација о постигнућима.
- Контролни тестови који трају дуже од 15 мин морају се најавити пет дана унапред;
- Уколико више од половине ученика добије јединицу на писменој провери знања, он се аутоматски поништава, држи се обавезна допунска настава и провера се понавља;
- У случају великог броја негативних оцена и честог понављања писмених провера знања због негативних оцена на нивоу одељења, директор може наставника да пошаље на додатно стручно усавршавање;
- Оцена мора да се унесе у дневник осам дана од провере, у противном се

поништава;

- Свака сумативна оцена унета у дневник је од истог значаја и урачунава се у аритметичку средину при закључивању оцена
- У току часа наставници имају право да ђацима задају петнаестоминутни тест чија оцена не улази у дневник. То је само рекапитулација онога што су деца усвојила у току претходних 30 минута тог часа, и спада у формативну оцену;
- У школи јавно мора да буде објављен распоред контролних и писмених задатака;
- На оцену из владања не могу да утичу остале оцене. На пример, ако ученик постиже одличне резултате у учењу, а рецимо, да је починио вршњачко насиље или починио неку другу законом прописану тежу повреду; одговараће према закону као и сви други ученици који нису одлични .
- Оцене закључује одељенско веће на предлог предметног професора;
- Закључна оцена не може бити мања од аритметичке средине свих сумативних оцена из дневника (не урачунава се закључна оцена на полугодишту)!
- Приликом оцењивања уважавању се индивидуалне разлике, образовне потребе, узраст, претходно постигнуће ученика.

Оценом се изражава:

- 1) оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;
- 2) ангажовање ученика у настави и ваннаставним активностима;
- 3) напредовање у односу на претходни период;
- 4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Ученику се може повећати оцена из предмета због афирмативног односа према настави, ваннаставним активностима или друштвеном ангажману.

Сврха и принципи оцењивања

Наставници се руководе следећим принципима при оцењивању:

- 1) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;

- 2) ваљаност: оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика);
- 3) разноврсност начина оцењивања, како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена;
- 4) редовност обезбеђује континуитет у информисању ученика о њиховој ефикасности у процесу учења;
- 5) оцењивање без дискриминације;
- 6) уважавање индивидуалних разлика.

Када су питању писмене провере знања ослањамо се на скалу која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене:

Проценат тачних одговора	Оцена
од 85%-до 100%	одличан (5)
од 70%-до 85%	врло добар (4)
Од 55%-70%	добар (3)
од 40%-55%	довољан (2)
испод 40%	недовољан (1)

Ова табела, служи као шири оквир и оријентација, примењује се на оцењивање тестова знања који се организују на различите начине, са различитим степеном строгости у зависности од узраста ученика. Наиме, правилник о усклађивању критеријума оцењивања у оквиру Стручног већа хоће да усклади и повеже, али не и да поништи специфичности: **уважавање индивидуалних разлика.**

Предмет и врсте оцењивања

Оцена је описна и бројчана. Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем. Формативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте редовно и планско прикупљање релевантних података о напредовању ученика, постизању прописаних исхода и циљева и постигнутом степену развоја компетенција ученика. Сумативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине, модула или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене

сумативним оцењивањем су (изузев изборних и алтернативних предмета) бројчане и уносе се у дневник рада, а могу бити унете и у педагошку документацију.

Начин и поступак оцењивања

Ради планирања рада и даљег праћења напредовања ученика, наставник на почетку школске године процењује степен развијености компетенција ученика у оквиру одређене области. Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника, које наставник бира у складу с критеријумима оцењивања и прилагођава потребама и развојним специфичностима ученика.

Закључна оцена је бројчана или/и описна и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника.

Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа.

Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;

врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;

добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;

довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена за успех из предмета је недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50

НАЧИНИ ПРОВЕРЕ

- **Формативно оцењивање:** бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника и у ЕС-дневник (анализа текста од стране ученика, анализа слике, рачунање времена, сналажење на карти, одговор на питања, постављање питања, писмене провере краћих од 15 минута, рад у радној свесци, на разним радним листићима, поштовање договора, креативност, прецизност, дубина знања итд., повезивање знања са свакодневним животом итд.)

Примери ППС гимназије:

1. Врло активан у учењу на даљину.
2. Ученик је у сталној комуникацији са наставником.

3. Успешно урадио домаћи задатак и у задатом року.
4. Задатак урађен са максималним бројем бодова (100%).
5. Урађен додатни задатак који није био обавезан.
6. Успешно одрађује задатке напредног нивоа.
7. Одлично повезује градиво са претходно наученим и са примерима из свакодневног живота.
8. Уочено је напредовање ученика у односу на I полугодиште.
9. Самосталан и одговоран у извршавању задатака.
10. Ученик показује врло развијене међупредметне компетенције (дигиталну, естетичку, рад са подацима и информацијама,...).
11. ППТ презентација је урађена по договореним критеријумима.
12. Континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.
13. Повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење.
14. Примењује одговарајуће поступке и процедуре у решавању једноставних проблемских ситуација у познатом контексту.
15. Касни са домаћим задацима, али су тачно урађени.
16. Урађени задаци основног нивоа. Потребно је више ангажовања.
17. Не ради довољно, одрађује само задатке основног нивоа.
18. Не поштује договорене начине комуникације.
19. Не одговара на поруке или одговара на њих након опомене.
20. Уочава се лошије напредовање ученика у односу на (пример: I полугодиште.)

- Писмене провере (тестови, есеји, питања и одговори, портфолио итд.)

- Усмено одговарање (свеобухватност одговора, хронолошка прецизност, сналажење на карти, хоризонтално и вертикално повезивање градива, упоређивање, корелација са другим предметима итд.)

- Додатни рад (прикупљање материјала, домаћи задаци, гледање докуменараца и извештај о томе, читање стручне литературе, историјских чланака и извештај о томе, итд.)

- Вредновање групног рада, рада у паровима (ангажовање, сарадња, прецизност

рада, излагање, слушање осталих група итд)

- Продукти ученика

(панои, илустрације, макете, радни листови, мапе, филмови, пројекти итд.)

- Учествовање на приредбама школе и ван установе који су у вези са неговањем културно-историјске баштине.

Обавештавање о оцењивању

На почетку школске године ученици, родитељи, односно старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени.

Евиденција о успеху ученика

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у дневнику и у својој педагошкој документацији.

Критеријуми бројчаног оцењивања за предмет историја (средња школа)

Општи циљеви предметних програма Историје су да ученици упознају и разумеју историјске чињенице и феномене, као и да развију когнитивне, емоционалне и социјалне вештине, просоцијалне ставове и демократске вредности.

Ученици би требало да могу самостално да прикупљају и обраде историјска знања, да их анализирају и интерпретирају, извуку поуке, те да уче и решавају проблеме у свакодневним животним ситуацијама у складу са практичним импликацијама предметних садржаја. Такође, ученици би требало и да имају прилику за стваралачко и критичко мишљење, аргументовани дијалог, сарадњу и тимски рад, те морално расуђивање и неговање духа толеранције.

Оцењивање је континуирано, усмено и писмено (тест, контролна вежба) формативно и сумативно. Када су у питању оцене на тестовима крећемо се у интервалима поменуте скале.

Критеријуми оцењивања предмета историја:

Довољан (2):

- познаје и разуме кључне појмове и информације
- усвојио је одговарајућу терминологију
- примењује одговарајуће поступке у решавању једноставних задатака (проблемских ситуација) у познатом контексту
- обрасце зна да примени уз помоћ наставника и без извођења
- објашњења даје површно уз помоћ наставника
- размишљање и логичко повезивање и закључивање је слабо изражено
- дефиниције, законе и правила препознаје
- знања и објашњења повремено или ретко повезује са практичним
- знања ретко повезује са другим предметима сличног садржаја, као и претходним знањима из истог предмета или знањима и искуствима из свакодневног живота
- задатке решава на табли уз помоћ наставника
- домаће задатке ради повремено
- редовно похађа наставу овог предмета
- повремено показује заинтересованост за сопствени процес учења, а препоруке за напредовање реализује уз стално праћење
- на часу је понекад активан
- коректно учествује и ангажује се у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарни пројекте

Добар (3):

- уме јасно да искаже одређени садржај у складу са захтевом и на одговарајући начин (усмено, писмено, графички, практично, ликовно и др.), укључујући коришћење информационих технологија
- показује заинтересованост за сопствени процес учења, уважава препоруке за напредовање и делимично их реализује
- једноставније задатке изводи самостално, а сложенија само као готова и интерпретира их уз помоћ наставника
- објашњења нису целовита, али су самостална

- уз мању помоћ наставника повезује теоријска знања и објашњења са практичним и искуствима
- уз мању помоћ наставника теоријска знања повезује са другим предметима сличног садржаја, као и претходним знањима из истог предмета или знањима и искуствима из свакодневног живота
- дефиниције добро познаје
- домаће задатке ради редовно
- на часу је понекад активан
- редовно похађа наставу овог предмета
- уме да формулише своје ставове и образложи их
- коректно учествује и ангажује у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарни пројекте.

Врло добар (4):

- сложеније задатке изводи и објашњава углавном самостално уз малу помоћ наставника
- приликом давања објашњења и решавања проблемских задатака, ученик логички повезује, анализира и закључује
- дефиниције, законе и правила самостално репродукује и примењује
- задатке на часу ради углавном самостално
- теоријска знања и објашњења даје самостално и повезује их са практичним
- теоријска знања повезује са другим предметима сличног садржаја, као и претходним знањима из истог предмета или знањима и искуствима из свакодневног живота
- изражава своје ставове на основу сопствених тумачења и аргумената
- домаће задатке ради редовно и тачно
- на часу је активан и показује интересовање за предмет
- редовно похађа наставу овог предмета
- активно учествује и ангажује у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарни пројекте.

Одличан (5):

- све сложеније задатке и проблемске ситуације решава самостално и са разумевањем их тумачи
- има развијено критичко и хипотетичко размишљање и у складу са тим доноси закључке и изражава ставове
- објашњења даје исцрпно и потпуно самостално
- дефиниције, законе и правила примењује на време и потпуно самостално
- теоријска знања и објашњења даје самостално и повезује их са практичним примерима из свакодневног живота
- теоријска знања повезује са другим предметима сличног садржаја, као и претходним знањима из истог предмета или знањима и искуствима из свакодневног живота
- домаће задатке решава редовно и тачно
- повремено долази до нових решења (у теорији и задацима), као посебан вид интересовања за предмет
- радо се ангажује у ваннаставним активностима везаним за струку
- по потреби се ангажује у пружању помоћи ученицима у одељењу којима је потребна помоћ у савладавању градива
- активно учествује и ангажује у различитим облицима групног рада и на пројектима, укључујући и интердисциплинарне пројект

Тестирања и провере знања.

Највиша оцена одличан (5) – ученик сагледава целовито историјске токове, познаје узроке и законе, способан је да примени знање у новој ситуацији, на нов начин, те да самостално искаже лични аргументовани став и на основу критичке анализе појмова формира одговарајуће закључке и трага за сврхама.

Оцена врло добар (4) - да је ученик способан да функционално барата историјским појмовима - анализира, класификује, повезује, примени или трансформише, те изведе закључак.

Оцена добар (3) - да разуме појмове и чињенице, успоставља законите везе, може самостално да објасни значај историјских догађаја.

Оцена довољан (2) - има елементарно познавање појмова и чињеница у изворном облику.

Оцена недовољан (1) - кад нема довољно знање за оцену, нити показује жељу да напредује.

ГЕОГРАФИЈА

Ученици од 5. до 8. разреда се из географије оцењују на три начина:

- 1) Усмено
- 2) Писмено
- 3) На основу активности на часу

Бројчаном оценом изражава се:

- степен остварености прописаних стандарда
- ангажовање ученика у настави.

Критеријуми бројчаног оцењивања

1) оцена одличан (5) - ученик у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на

основном и средњем нивоу и већину захтева са напредног нивоа стандарда уз веома висок

степен ангажовања,

2) оцена врло добар (4) - ученик у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени

на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа стандарда уз мању помоћ

наставника уз висок степен ангажовања,

3) оцена добар (3) - ученик у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на

основном и већи део средњем нивоу стандарда уз ангажовање ученика,

4) оцена довољан (2) - ученик испуњавања уз помоћ наставника захтеве који су утврђени у већем

делу основног нивоа стандарда постигнућа и ангажовање ученика,

5) оцена недовољан (1) - ученик ни уз помоћ наставника не испуњавања захтеве који су утврђени

на основном нивоу стандарда, не ангажује се и не показује жељу за напредовањем, добија

Скала која изражава однос између процента тачних одговора или остварености задатака и одговарајуће оцене је следећа:

- ✓ од 85%-до 100% одличан (5)
- ✓ од 70%-до 85% врло добар (4)
- ✓ од 50% до 70% добар (3)
- ✓ од 35% до 50% довољан (2)
- ✓ испод 35% недовољан (1)

Скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 5%.

Активност ученика прати се и вреднује континуирано. Подаци као што су степен самосталностиу раду, креативност, степен ангажовања, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење, бележе се у педагошку свеску. Ученик у току часова добија плусеве или минусеве у зависности од активности на часу. Када ученик сакупи пет плусева добија оцену 5 у дневник. Уколико ученик сакупи три минуса добија оцену 1 у дневник.

Ученик мора да има најмање 2 (у петом разреду) и 4 оцене (од шестог до осмог разреда) у току полугодишта.

Закључна оцена се изводи из датих оцена као аритметичка средина, не мања од оцене:

- ✓ одличан 5 за средњу оцену 4,5 и више;
- ✓ врло добар 4 за средњу оцену 3,5 и више;
- ✓ добар 3 за средњу оцену 2,5 и више;
- ✓ довољан 2 за средњу оцену 1,5 и више;
- ✓ недовољан 1 за средњу оцену 1,49 и мање.

Закључена оцена може бити и већа уколико је процена да је знање и заглагање ученика на вишем нивоу наго што оцене показују; уколико ученик покаже изузетан напредак и уколико се процени да би виша оцена стимулативно деловала на ученика.

БИОЛОГИЈА

Стручно веће природних наука, наставници биологије

Одличан (5) добија ученик који у потпуности показује способност трансформације знања из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље, и примене у новим ситуацијама; лако логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања;

Врло добар (4) добија ученик који у великој мери показује способност примене знања из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље, и логички повезује чињенице и појмове; самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Добар (3) добија ученик који у довољној мери показује способност употребе информација из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човеки здравље у новим ситуацијама; у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; у довољној мери критички расуђује; показује делимични степен активности и ангажовања.

Довољан (2) добија ученик који знања која је остварио из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље су на нивоу репродукције, уз минималну примену; у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; показује мањи степен активности и ангажовања.

Недовољан (1) добија ученик који знања која је остварио из тема наслеђивање и еволуције, јединство грађе и функције као основа живота, порекло и разноврсност живота, живот у екосистему и човек и здравље нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; не изводи закључке који се заснивају на подацима; критички не расуђује; не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Закључна оцена утврђује се на крају првог и другог полугодишта, на основу свих појединачних оцена које су унете у дневник од почетка школске године. Закључна оцена на полугодишту не узима се у обзир приликом утврђивања аритметичке средине на крају другог полугодишта.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Иницијални тест- обавља се на почетку школске године, у првој или другој недељи. Наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области, која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног оцењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Ученици се оцењују:

1) усмено - обавља се у току оба полугодишта. Најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика.

2) писмено - када су у питању писмене провере знања, скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

86%- 100% одличан (5)

72%- 85% врло добар (4)

54% -71% добар (3)

40%-53% довољан (2)

0 % - 39% недовољан (1)

3) на основу активности на часу - наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године, одговори ученика се евидентирају (педагошка свеска и дневник).

4) на основу рада на пројекту – вреднује се активност и ангажовање током рада на пројекту, знања које је ученик стекао и применио у раду, продукт пројекта и излагање резултата рада. Пројектна настава се реализује кроз рад у групи што подразумева тимски рад ученика. У формирању коначне оцене из пројекта улази и тзв. вршњачко оцењивање које подразумева попуњавање анкете од стране сваког ученика у којој се износи мишљење о сопственом раду и раду других ученика у групи. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање пројекта, групног рада и индивидуалног рада у оквиру групе.

5) на основу реализације домаћих задатака - наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи реализацију и оперативност у изради домаћих задатака. Наставник јасно дефинише и упознаје ученике са елементима за вредновање домаћег задатка (педагошка свеска и дневник).

Писмена и усмена оцењивана се врше након пређене области, уз ранију најаву.

Активност

ученика се прати и вреднује током целе школске године.

Биологија

Критеријум од 5-8 разреда усклађен је на ниво предмета.

Контролни задатак се пише према распореду писмених провера. Ученику (уз договор о начину и времену) је омогућен исправак оцене, при чему се рачуна просек оцена.

ФИЗИКА

Ученици 6. 7. и 8. разреда се из физике оцењују на четири начина:

1. писмено,
2. усмено,
3. израда пројеката (презентација, плаката)
4. на основу активности на часу.

Код писмених провера знања, однос оцена и одговарајућих процентних интервала је следећи:

- до 40% - недовољан (1)
- од 41% до 55% - довољан (2)
- од 56% до 70% - добар (3)
- од 71% до 85% - врлодобар (4)
- преко 85% - одличан (5)

Скала може да се разликује, у зависности од постигнућа ученика, највише 5%.

У току полугодишта, ученик ће имати најмање две усмене провере знања. Оцена се формира на основу учениковог одговора на постављена питања и урађених задатака. Од ученика се очекује да савлада градиво које је обрађено и утврђено до тренутка провере.

Критеријум оцењивања:

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- са лакоћом логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Наставник у током школске године прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у својој педагошкој документацији и електронском дневнику. Ученик у току часова добија плусеве и минусе у педагошку свеску и оцене за активност у електронском дневнику, у зависности од одговора на питања која су му постављена.

Оцене за урађене пројекте (презентације, плакате) зависе од квалитета пројекта и квалитета његове презентације. Ученици који чине тим за израду пројекта учествују у оцени (доприносу) сваког члана тима.

Критеријум (разлика између броја плусева и минуса):

- +++++ = (5)

- ++++= (4)
- +++= (3)
- ++= (2)
- ---- = (1)

ХЕМИЈА

Ученици од 7. до 8. разреда се из хемије оцењују на три начина:

- писмено
- усмено
- на основу активности на часу и наставе на даљину
- на основу урађених семинарских радова, презентација, предавања, пројеката и домаћих задатака

Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процената тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- од 85% - 100% одличан (5)
- од 70% - 85% врло добар (4)
- од 50% - 70% добар (3)
- од 20% - 50% довољан (2)
- испод 20% недовољан (1)

Скала Може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 1%.

Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора на, најчешће, четири питања.

- Највиша оцена, одличан (5) – ученик поседује функционално знање које му омогућава да анализира, класификује, повезује, примени и изведе закључке. Способан је да самостално изводи експерименте и безбедно рукује са лабораторијским прибором, посуђем и хемикалијама. Показује иницијативу током наставе и самостално решава различите типове задатака.
- Оцена врло добар (4) – ученик познаје основне хемијске појмове и појаве, познаје и разликује узроке и последице неких хемијских појава, самостално изводи закључке. Показује иницијативу за самосталан лабораторијски рад и изводи једноставније хемијске огледе.
- Оцена добар (3) – ученик разуме основне хемијске појаве и чињенице, повезује наставно градиво. У стању је самостално да објасни значење неких хемијских појмова и промена. Уз подршку наставника решава задатке.
- Оцена довољан (2) – ученик се труди, уз помоћ наставника препознаје основне хемијске појмове, лабораторијски прибор и посуђе.
- Оцена недовољан (1) – Ученик не познаје основне појмове нити показује жељу за напретком.

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у својој педагошкој документацији (педагошкој свесци).

Ученик у току часова (утврђивања и обраде новог градива) добија плусеве или минусеве у зависности од одговора на питања која су му постављена. Ово се евидентира у педагошку свеску и када ученик сакупи одређени број знакова изводи се оцена из активности која се уноси у дневник:

- +++++ = 5; збирно 5 плусева = 5
- ++++- = 4; збирно 4 плуса = 4
- +++-- = 3; збирно 3 плуса = 3
- ++--- = 2; збирно 2 плуса = 2
- +---- = 1; збирно један плус, нула и било који број минуса = 1

Писмена и усмена оцењивања се врше након пређене области, уз ранију најаву.

Активност ученика се прати и вреднује током целе школске године.

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

1.-4. разред

I разред

Ученици првог разреда се у току школске године оцењују описном оценом, на основу напредовања у остваривању исхода учења и ангажовања ученика. Наставник током целе школске године континуирано води евиденцију о напредовању, ангажовању, постигнућима и активностима ученика на часовима.

САМОСТАЛНО

Ученик је у потпуности савладао наставни програм ако су сви предвиђени исходи за први разред савладани и напредовање ученика је самостално, а ангажовање стално. Ученик разуме уобичајене усмене исказе везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне комуникативне активности и језичке функције (давање и тражење информација о искуствено блиским ситуацијама и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења). Правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила.

УЗ МАЊУ ПОМОЋ

Ученик који савлада исходе уз мању помоћ наставника сматра се да је савладао градиво, али да изостаје самостални рад. Ученик разуме најчешће речи и изразе из свакодневног спорог и развогетног говора. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о

суштинским информацијама које се тичу саговорника). Познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група.

УЗ ВЕЋУ ПОМОЋ

Ученик коме је потребна већа помоћ за савладавање градива сматра се да није у потпуности савладао исходе и да изостаје самостално ангажовање и напредовање. Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке усмене исказе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговара). Препознаје исправан изговор већине гласова и неких гласовних група.

II разред

Од другог до четвртог разреда ученици се оцењују бројчано. У другом разреду ученици се оцењују на основу:

-Усменог одговарања

-Сликовни диктати на основу слушања (означи на основу слушања тачан одговор; нацртај и обоји...)

-Активности ученика

1. Оцена усменим путем се добија на основу учениковог усменог одговора према следећој бројчаној скали:

Одличан (5) – ученик успешно савладава градиво из граматике и вокабулара и самостално примењује научене речи и изразе. У потпуности разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више саговорника. Течно и с лакоћом изражава осећања, жеље и расположења, описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне догађаје и навике. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу. Успешно ради у различитим облицима рада. Врло добар (4) – ученик усвоја појмове, речи и изразе, а уз мању помоћ наставника их повезује и изводи закључке. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору. Уз краће паузе и мању помоћ наставника, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, своја осећања и изражава допадање и недопадање користећи једноставна језичка средства. Сналази се у различитим облицима рада.

Добар (3) – ученик углавном разуме појмове, речи и изразе, може самостално да наведе граматичке појмове и појмове из вокабулара и објасни их уз делимичну помоћ наставника. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним текстовима. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима. Захтеве обавља делимично и уз помоћ наставника.

Довољан (2) – ученик препознаје основне појмове, честе речи и једноставне

изразе у јасном контексту и спором говору. Уз већу помоћ наставника разуме кратка, једноставна, разговетно и споро изговорена упутства. У стању је да изговори искључиво просте реченице и изрази најосновније потребе.

Недовољан (1) – ученик не препознаје основне појмове, речи и изразе. Ни уз велику помоћ наставника не разуме најједноставније захтеве ни упутства. Не показује жељу за напредовањем нити ангажовањем.

2. Сливковни диктат се најављује и оцењује бројчано по истој скали као и писмени задаци.

Скала оцењивања:

Распон Оцена

0 - 29% Insufficient (1)

30% - 49% Sufficient (2)

50% - 69% Good (3)

70% - 89% Very good (4)

90% - 100% Excellent (5)

3. Активност ученика прати се континуирано и вреднује се током целе школске године. У активност улази и редовност/ благовременост/тачност израде и доношења домаћих задатака, као и редовно доношење материјала потребног за рад на часу. Степен самосталности у раду, степен ангажовања, иницијативе, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима такође се вреднују кроз активност. Оцена из активности може бити од значаја и за општи успех ученика, најчешће у његову корист.

Пројектне активности вреднују се у складу са показаним степеном самосталности, активности и ангажовања као и сарадње са осталим члановима групе, извођења закључака на основу прикупљених података и презентовања продукта пројекта.

5. -8. разред:

Ученици од 5. до 8. разреда се из енглеског језика оцењују на три начина:

1) писмено

2) усмено

3) на основу активности на часу и односа према раду (није обавезно)

1) Када су питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних

одговора и одговарајуће оцене је следећа:

од 85%-до 100% одличан (5)

од 70%-до 84% врло добар (4)

од 55%-70% добар (3)

од 40%-55% довољан (2)

испод 40% недовољан (1)

Скала може да варира у зависности од постигнућа ученика.

Ученик ради два школска писмена задатка током школске године, један у току полугодишта и то у форми писаног састава на основу обрађеног градива. Писмени задатак се оцењује бројчано.

2) Ученик треба да буде оцењенем на основу усменог одговора бар једном у току полугодишта.

Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора углавном на пет до десет постављених задатака из граматике и вокабулара, рецитованја песмица, препричавање тактова.

Оцена одличан (5) – ученик успешно савладава градиво из граматике, влада претходно пређеним градивом и примењује научено. У стању је да разуме градиво које се обрађује и да без потешкоћа изрази своје мишљење на енглеском језику. Вокабулар је на потребном нивоу за савладавање градива прописаног планом и програмом. Такође, активно учествује на часу,

самостално изводи закључке. Ученик течно чита и негује читалачке навике. Показује иницијативу током наставе, понаша се другарски, помаже другим ученицима и пријатељски се односи према другарима, редовно израђује домаће задатке и показује иницијативу и крегативност у решавању задатака, може успешно да ради у различитим групама и врстама задатака.

Оцена врло добар (4) - ученик је способан да функционално усвоји појмове - анализира, класификује, повезује, примени те изведе закључак. Сналази се у различитим облицима рада. У

стању је да разуме градиво на енглеском језику. Комуницира уз мањи број грешака. Решава задатке уз мањи број грешака.

Оцена добар (3) – ученик разуме појмове и чињенице, успоставља везе, може самостално да

разуме граматичке појмове и термине и да их примени. Задатке обавља делимично уз помоћ

наставника. Ученик комуницира, успешно другима преноси информације без обзира на грешке које прави.

Оцена довољан (2) – ученик влада основним појмовима, може уз помоћ наставника да објасни

њихове везе и значај, уз наставникову подршку је активан на часовима. Разумевање градива

је ограничено и углавном се огледа у препознавању одређених, лакших сегмената градива. У стању је да продукује просте реченице и изрази основне потребе. Може да научи да преводи одређене сегменте градива.

Оцена недовољан (1) – ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује. Домаће задатке не израђује на време и није активан на часу.

Ученици могу добити и оцену на основу активности на часу и задатака које израђују

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Ученици од петог до осмог разреда оцењују се на више начина:

1. Усмени одговор
2. Писмена вежба (контролни и писмени задаци)
3. Активност на часу
4. Рад на пројекту

1. Ученик се у току једног полугодишта усмено испитује најмање два пута. Оцена на усменом одговарању се формира на основу учениковог одговора или излагања.

Одличан (5) - У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик је у стању да самостално исказе усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Врло добар (4) - У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик је у великој мери стању да самостално исказе усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у великој мери самостално остварује комуникацију и размењује са саговорницима информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Добар (3) - У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик је делимично у стању да исказе једноставнију усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у довољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Довољан (2) - У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик је делимично у стању да искључиво уз помоћ наставника исказе једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста и то на нивоу репродукције. Ученик у малој мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Недовољан (1) – У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик ни уз велику помоћ наставника није у стању да исказе једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста. Ученик у недовољној мери остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

2. Ученик у току једног полугодишта пише један писмени и најмање један контролни задатак. Ученици петог разреда први писмени задатак пишу у другом полугодишту. Писменим проверама се превасходно утврђује савладаност граматичке и социолингвистичке компетенције.

Скала која изражава однос између процента тачних одговора или остварености задатака и одговарајуће оцене је следећа:

- од 85%-до 100% одличан (5)
- од 70%-до 85% врло добар (4)
- од 50% до 70% добар (3)
- од 35% до 50% довољан (2)
- испод 35% недовољан

(1) Скала може да варира у зависности од постигнућа ученика, али не више од 5%.

3. Активност ученика прати се и вреднује континуирано. Подаци као што су степен самосталности у раду, креативност, степен ангажовања, начин остваривања сарадње у процесу учења са другим ученицима и други подаци о ученику битни за праћење, бележе се у педагошку свеску. Оцена из активности позитивно утиче на мотивацију ученика, а може бити од значаја и за општи успех ученика у његову корист.

3. Рад на пројекту оцењује се у петом и шестом разреду. Вреднује се активност и ангажовање током рада на пројекту, знања које је ученик стекао и применио у раду, продукт пројекта и излагање резултата рада. Пројектна настава се реализује кроз рад у групи што подразумева тимски рад ученика. Рад у групи Ангажованост Размена, повезивање и примена идеја Одличан (5) Ученик показује висок степен сарадње са осталим члановима групе Ученик показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања Ученик у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама. Самостално изводи закључке који се заснивају на подацима Врло добар (4) Ученик у великој мери сарађује са осталим члановима групе Ученик показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања Ученик у великој мери показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама. У великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове Добар (3) Ученик у довољној мери сарађује са осталим члановима групе Ученик показује делимични степен активности и ангажовања Ученик показује делимичну способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама. Већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично

самостално решава поједине проблеме Довољан (2) Ученик показује мали степен сарадње са осталим члановима групе Ученик показује мањи степен активности и ангажовања Ученик у малој мери показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама. Знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену

Недовољан (1) Ученик не показује заинтересованост за сарадњу у групи Ученик не показује заинтересованост за учешће у активностима нити ангажовање Ученик не изводи закључке који се заснивају на подацима. Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност примене

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

Разред: ПЕТИ , предмет: Техничка и технологија

школска година: 2024/2025.год.

	ТЕМА	Препознавање Довољан (2)	Репродукција Добар (3)	Разумевање Врло добар (4)	Примена Одличан (5)
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	- уме да покаже природне ресурсе на земљи, - уме да организује радно место.	- уме да наброји природне ресурсе на земљи, -зна дефиницију и значај технике и технологије.	- зна дефиницију природних ресурса на земљи и да покаже материјале, - зна како развој технике утиче на живот на земљи - разуме значај технике и технологије -наводи занимања у области технике и технологије	- зна природне ресурсе на земљи и уме да их примени у свакодневном животу, - уме правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје, - уме да организује рад на радном месту и примени мере заштите.
2.	САОБРАЋАЈ	- уме да наброји пет саобраћајних знакова(показати), -познаје семафор и значење боја на њему, шта је пешак а шта бициклиста (показати), правилно понашање у јавном саобраћају (показати)	-дефинише појам и врсте саобраћаја, -разуме хоризонталну и вертикалну сигнализацију (дефиниција), - обавезе и одговорности ученика у саобраћају -наводи професије у подручју рада саобраћаја	- разуме регулисање и безбедност у друмском саобраћају, правила понашања пешака и бициклисте у саобраћају, - хоризонтална и вертикална сигнализација, процени како би изгледао живот људи без саобраћаја, -повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика,	- тумачи и примењује регулисање и безбедност у саобраћају- навести примере, хоризонтална и вертикална сигнализација (израда макете), утицај саобраћаја на животну средину (заштита) -разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила,

3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	- уме да покаже врсте линија на техничком цртежу, покаже шта је техничко писмо, да одабере прибор за техничко цртање и нацрта најједноставнији предмет.	- зна да наброји врсте линија у техничком цртању, формате папира, шта је то размера и основни прибор који се користи за цртање цртежа.	- поред дефиниције зна и да објасни врсте линија, формате папира, размеру и примену прибора на изради предмета у просторном приказивању.	- уме да примени формат папира, врсте линија, размеру и прибор при изради скице и техничког цртежа, самостално користећи прибор. -правилно чита технички цртеж.
		- уме да наброји основне делове рачунара и да покаже, - може самостално да укључи рачунар и да објасни чему служи рачунар.	- зна да наброји делове рачунара и да објасни чему служе делови, наведе примену рачунара, да наброји додатне уређаје и софтвер и отвори програм за обраду текста и цртање.	- зна шта су то ИКТ уређаји, основне делове и примену рачунара, додатне уређаје и софтвер, - и да отвори програм за обраду текста и цртање и у њима пише и црта .	-самостално покреће програм за обраду текста и цртање на основу постављеног задатка. -користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима -преузима одговорност.
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	- зна да покаже природне и вештачке материјале, и да покаже како се поједини материјали могу обрађивати једноставним алатом и прибором.	- зна да наброји врсте материјала, врсте и својства материјала, начине обраде материјала, како се може вршити рециклажа материјала и заштита животне средине.	- уме да објасни природне и вештачке материјале, практично покаже основна својства материјала, примену, начине обраде, заштита на раду и рециклажа материјала. самостално израђује једноставан модел.	- на задатом примеру зна да објасни природне и вештачке материјале, основна својства, извођење операција обраде материјала уз примену ручног алата, и води рачуна о заштити на раду. -самостално израђује моделе и макете од лако обрадивих материјала

5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	- шта је модел- макета (показати), лако -обрадиви материјали: дрво ,папир, кожа, текстилна влакна (показати), ручни алати за обраду (показати)	- из чега се састоји пројекат (дефиниција), природни и вештачки материјали (дефиниција), ручни алати	- реализација пројекта на основу сопствене идеје, примена природних и вештачких материјала, употреба алата.	- самостално представља пројектну идеју, поступак израде , -самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе - активно учествује у раду пара или мале групе у складу са својом улогом и показује поштовање према сарадницима, -процењује остварен резултат и развија предлог унапређења.
----	---------------------------	--	---	---	---

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА

разред: ШЕСТИ , предмет: Техничка и технологија ,

школска година 2024/2025.год.

Редни број теме	ТЕМА	НИВОИ ЗНАЊА				
		Препознавање Довољан (2)	Репродукција Добар(3)	Разумевање Врло добар (4)	Примена Одличан (5)	Напомена Кирелација
1	2	3	4	5	6	8
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	- врсте грађевинских објеката - уме да организује радно место.	- зна историју развоја архитектуре, врсте грађевинских објеката, основне конструктивне елементе и система градње у грађевинарству.	- уме да објасни историјат развоја архитектуре, врсте грађевинских објеката, конструктивне елементе објекта и системе градње у грађевинарству.	- на задатим примерима да објасни историјат и врсте грађевинских објеката, конструктивне елементе савремене градње и системе градње. - класификује кућне инсталације на основу њихове намене	информатика

2.	САОБРАЋАЈ	набројати неколико саобраћајних знакова(показати), -зна светлосну саобраћајну сигнализацију (показати), правилно понашање у јавном саобраћају (показати)	- појам и врсте саобраћаја, -хоринзолтална и вертикална сигнализација (дефиниција)	- уме да објасни правилно и безбедно кретање пешака и возача бицикла уз помоћ рачунарске симулације и преко сопствене раскрснице направљене од картона и саобраћајних знакова	-демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла уз помоћ рачунарске симулације и демонстрације на саобраћајном полигону	Географија, информатика
3.	ТЕХНИЧКА ПИСМЕНОСТ	- набројати елементе техничке документације, показати шта је то размера и поступак котирања, као и основни прибор који се користи при изради техничке документације.	- зна да наброји поступке и фазе у реализацији грађевинских објеката, шта садржи техничка документација, шта је размера и котирање као и основне симболе и ознаке у грађевинарству	- на примеру покаже поступке и фазе , појам, врсте и примена пројекта, технички цртеж да уради по размери, зна елементе котирања и основне симболе и ознаке у грађевинарству.	- на основу задатка израда пројекта применом техничке документације, техничког цртежа на основу задате размере, применом основних симбола и ознака у грађевинарству и графичко представљање предмета.	математика, ликовна култура, информатика

3.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	- зна да наброји основне делове рачунара и да их покаже и да покрене неки програм	- зна основне делове рачунара и да објасни функцију делова рачунара, поступке покретања програма, рад са CD-ом, ради са једноставним програмима, како се користи интернет.	- покаже поступак укључење програма за цртање и рад у њима, - рад са CD-ом како се снима цртеж, штампање цртежа и успостављање везе преко интернет мреже.	- на основу задатка црта у програмима за једноставно цртање, користи CD-е и флеш меморију, - зна да изврши снимање цртежа а затим штампање и слање преко интернет мреже.	Српски језик, ликовна култура, информатика
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	- природни и вештачки грађевински материјали – набројати и показати. - врсте енергије у домаћинств (набројати). - препознати алат и машине које се користе у грађевинарству. - набројати машине и уређаје које знаш да се користе у пољопривредној производњи	- зна основне врсте грађевинских материјала својства и примену у грађевинарству. - зна основне врсте енергије, мере за рационално коришћење топлотне енергије и коришћење сунчеве енергије. - набројати алат и машине које се користе у грађевинарству и мере заштите при изградњи објеката. -организација рада у пољопривредној производњи, техничка средства, машине и уређаји (дефиниција).	- зна поделу и врсте грађевинских материјала и уме да објасни природне и вештачке материјале, својства и примену. - зна да објасни врсте енергије у грађ. мере за рационално коришћење топлотне енергије, изолацију зграда. - зна да објасни основни алат и машине које се користе у грађевинарству као и мере заштите при изградњи грађевинских објеката. - објаснити организацију рада у пољопривредној производњи, примену техничких средстава машина и уређаја.	- на задатом примеру зна основне врсте природних и вештачких материјала њихова основна својства као и примену на задатом примеру. - на задатом примеру да објасни врсте енергије, мере за рационално коришћење и примена сунчеве енергије. - поред теоријског знања уме да направи неки грађевински алат и да објасни мере заштите при изградњи објеката на градилишту. -на основу добијеног задатка објаснити примену машина и уређаја у пољопривреди а затим направити модел машине или уређаја у пољопривреди.	географија, информатика физика

5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	- набројати основне елементе конструкторских комплета, алат и прибор који се користи за израду вежби и израде макете према својим способностима.	- зна елементе пројекта, елементе техничке документације, избор материјала и обраде као и површинске заштита материјала, примена рачунара и коришћење интернета.	- израда пројекта на рачунару, коришћење интернета за самостални рад на сопственом пројекту. Уме да користи елементе конструкторског комплета алат и прибор.	- самосталан рад на пројекту, израда техничке документације, -избор материјала, алата и прибора. Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди. Израда макета у грађевинарству. Коришћење рачунара, CD-а, флеш меморије и интернета.	математика, физика, информатика, домаћинство
----	------------------------------	--	--	--	---	---

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА**разред: СЕДМИ, предмет: Техника и технологија школска година: 2024/2025.год.**

Редни број теме	ТЕМА	Н И В О И				З Н А Њ А
		Препознавање А (2)	Репродукција Б (3)	Разумевање В (4)	Примена Г (5)	
1.	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ	-зна да покаже врсте машина које се користе у машинству. -препознаје ознаке класе енергетске ефикасности -набраја техничка средства и алате -препознаје загађеност природе	- набраја основне врсте машина које се користе у машинству, погонске машине, радне машине, машинска конструкција. - користи ел.апарате и уређаје - правилно користи алате, уређаје и води рачуна о безбедности - дефинише загађеност и отклања исти -	- набројати и показати основне врсте машина које се користе у машинаству и објаснити механизам, машину, моторе, конструкције. - објасни принцип рада апарата и уређаја, ефикасност, штедња и економичност -објасни ергономију, дизајн производа -објасни токсичан отпад, како долази у природу	- на практичном примеру показати механички склоп, принцип рада, практичност и економичност машине - практично покаже како је потрошња енергије у домаћинству економична и практична - практично покаже употребу алата и материјала, израда модела, састављање и тестирање истог	

2.	САОБРАЋАЈ	- зна да наведе и препозна саобраћајна превозна средства - зна да препозна поделу мотора код друмског транспорта -наводи делове бицикла и мопеда	-зна да наброји машине спољашњег и унутрашњег транспорта -зна да наведе поделу мотора код друмског транспорта -зна разлику између бицикла и мопеда	-зна да објасни машинне унутрашњег и спољашњег транспорта -зна да објасни подсистеме код возила, основне делове, састав. -зна принцип рада и покретљивост бицикла и мотора	- представља транспорт и поделу, одабира избор машина, фактори и чиниоци у саобраћају -практично демонстрира и показује делове машина, улога и ефикасност истих -Практично подешава бицикл за употребу, сервисирање делова, функционалност и употребе исте	
----	-----------	---	---	---	---	--

3.	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	зна да објасни скицу и технички цртеж -зна да користи прибор за техничко цртање у изради геом.тела -зна да активира програм Sketchup на рачунару за цртање и црта геом.облике	- зна да наведе поделу цртежа -зна да објасни поделу цртежа према месту приказивања- ортог.пројекција -зна да објасни поделу цртежа према месту приказивања- аксоном.пројекција -зна да пре почетка рада подеси параметре за програм и црта	-зна да наведе и објасни поделу цртежа -зна да црта ортогонални приказ предмета у свесци 3д коришћењем прибора -зна да црта и објасни поделу аксон.пројекције (диметрија, изометрија, коса прој.) -зна да практично у 3д представи цртеж са свим алатима	зна специфичност цртежа, примена и цртање практичних примера и израда истих на предмету у природи -зна практично да нацрта предмет у простору са алатом и на моделу објасни 3д приказ -зна практично да нацрта цртеж свих пројекција, представи и објасни -зна практично да врши симулацију готовог цртежа и презентује осталима	
----	--------------------------------	--	---	--	--	--

4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	-зна да покаже врсте материјала који се користе у машинству. - препознаје мерна средства -набраја алате који се користе за обраду метала са и без скидања струготине. - показује машину, механизам, део -препознаје робота -препознаје моторна возила (бицикл, мотоцикл, аутомобил)	- набраја основне врсте материјала који се користе у машинству, механичка својства метала и легура. - користи мерна средства - принципи обраде метала са и без скидања струготине и мере заштите на раду – дефиниција. - дефиниција механизма, машине, дела просте машине, подела наводи врсте робота – намену и начине управљања. - дефинише погонске машине и њихову поделу, турбине бензиски и дизел мотори – дефиниција.	- набројати и показати основне врсте материјала који се користе у машинаству и објаснити механичка својства метала и легура. - објаснити принцип рада мерних и контролних уређаја (помично мерило, микрометар, калибри, угаоници). - навести и објаснити принципе обраде метала са и без скидања струготине, као и мере заштите на раду. -подела машина и механизма, примена, упоређивање са елементима из конструкторског комплекта, израда једноставних модела - објаснити принцип рада робота и како се може њима управљати у индустрији и свакодневном животу. - објаснити принцип рада погонских машина; турбина, бензиских и дизел мотора.	- на практичном примеру показати механичка својства метала и легура (тврдоћа и чврстоћа). - на основу добијеног задатка извршити мерење и контролу помоћу (помичног мерила, микрометра, калибра, угаоника). - практично показати како се врши обрада скидањем струготине а како обрада деформацијом уз примену мера заштите на раду. -моделирање механизма и склопова употребом елемената из конструкторског комплекта, примена мере заштите на раду, самосталност у раду. - навести и објаснити практичну примену робота у индустрији и свакодневном животу. - на понуђеним моделима показати радни циклус; турбине, бензиских и дизел мотора. Моделирање турбине, медела клипа.	
----	----------------------	---	--	---	--	--

5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	- из чега се састоји машина (набројати или препознати на слици), - показати на моделу елементе машина и механизма.	- елементи машина и механизма (дефиниција), - елементи за везу, - елементи за пренос снаге и кретања и - специјални елементи.	- елементи машина и механизма (набројати, објаснити функцију уређаја), - израда пројекта према задатку, - правилна примена алата и прибора при обради материјала. - мере заштите при раду. - спајање механизма, употребом конструктора	- израда вежби према сопственом пројекту, - израда модела према задатку, - конструкција робота из конструкторских комплета, - рад на рачунару (технички цртеж, поступак рада, 3Д моделовање). - прављење макете и модела који могу имати употребну вредност.	
----	----------------------------------	--	--	--	--	--

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА**НИВОИ ЗНАЊА**

Разред:Осми предмет: Техника и технологија школска година: 2024/2025. год.

		Препознавање Довољан (2)	Репродукција Добар(3)	Разумевање Врло добар (4)	Примена Одличан (5)
1.	Живот и радно окружење	- Ученик уме да наброји електротехничке апарате и уређаје које има у својој кући или стану.	- уме да објасни појам електротехнике и мехатронике - занимања у електротехници - дефиниција енергетске ефикасности.	- уме да дефинише појам електротехнике и мехатронике - објашњава могућности настанка струјног удара - енергетска ефикасност - наброји занимања у електротехници и објасни која спадају у трогодишња а која у четворогодишња занимања.	- анализира опасности од неправилног коришћења електричних апарата и уређаја и познаје поступке - образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству - повеже професије (занимања) у области електротехнике и мехатронике са својим интересовањима.

2.	Саобраћај	-уз малу помоћ, зна поделу саобраћаја - на фотографијама покушава да препозна електрична саобраћајна средства.	- појам и врсте саобраћаја, - да наброји електрична саобраћајна средства -хибридно возило -електрични уређаји у моторним возилима – набројати.	-зна и набраја карактеристике саобраћајних средстава на електрични погон - објашњава појам хибридно возило - Објашњава и препознаје електричне и електронске уређаје у моторним возилима.	- упореди карактеристике електричних и хибридних саобраћајних средстава са конвенционалним - разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима - користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе.
----	------------------	---	---	---	---

3.	Техничка и дигитална писменост	-са фотографија прича делове рачунара -скицира неке од електротехничких симбола -прецртава струјно коло и пише елементе тог кола -у програму за симулацију струјних кола покушава да повеже струјно коло -несамосталност у раду, тражење и прихватање помоћи и савета	-зна да наброји ИКТ уређаје -црта основне симболе у електротехници - на једноставном струјном колу покаже симболе -у једноставним софтверима за симулацију струјних кола нацрта једноставна струјна кола -исправљање грешака уз наставникову помоћ.	-Уме да наброји компоненте ИКТ уређаја, поједине И објасни -разуме процес управљања помоћу ИКТ уређаја -црта основне симболе у електротехници -на електричним шемама црта симболе И чита их -користи софтвере за симулацију рада електричних кола -саставља Електротехнички модел -самостално уочавање И исправљање грешака.	-класификује компоненте ИКТ уређаја према намени -процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ - црта електричне шеме правилно користећи електротехничке симболе -користи софтвере за симулацију рада електричних кола -састави електромеханички модел и управља њиме помоћу интерфејса -континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења
----	---------------------------------------	---	--	--	---

4.	Ресурси и производња	-препознати електроинсталациони материјал (проводник, инсталационе цеви, кутије, сијалично грло, сијалица, прекидач, прикључница, утикач) -у кућној инсталацији препознаје електро материјале -у повезаном струјном колу препознаје елементе кола. -покушава да објасни реч рециклажа	-наводи производњу и пренос електричне енергије, алтернативне изворе енергије. -препознаје електроинсталационе материјале:проводнике, инсталационе цеви, сијалицу , прекидач, прикључницу утикач, осигурач и електрично бројило – уме да исприча о њима нешто -покушава да повеже струјно коло. -објашњава шта је електронски отпад	-објаснити поступак добијања електричне енергије и начине преноса и алтернативне изворе енергије. -објаснити основне електроинсталационе материјале, својства и примена -разликује елементе кућне електричне инсталације -повезује струјно коло од елемената из комплета према задатој шеми -објашњава рециклажу електронског отпада -класификује електронске елементе -употребљава конструкторски комплет за израду вежб	-на задатим примерима објаснити поступке добијања електричне енергије и из чега се састоји преносна мрежа. -примена електроинсталационих материјала и прибора у кућним електричним инсталацијама, -основне делове инсталације представља симболима -повеже електрично и/или електронско коло према задатој шеми -користи мултиметар -анализира карактеристике електричних машина и повезује их са њиховом употребом -класификује електронске елементе -аргументује значај рециклаже електронских компоненти -од елемената из конструкторских комплета саставља електрична кола и електро моделе
----	-----------------------------	--	--	--	---

5.	Конструкторско моделовање	-да наброји електричне апарате и уређаје у домаћинству и препознаје их на слици, -покушава да повеже струјно коло -да у комплекту материјала, пронађе и покаже електромотор, батерију, прекидач...	-дефинише пројекат -електрични апарати уређаји у домаћинству – објаснити, -користи комплет материјала за 8 раз. и повезује једноставна струјна кола -задате вежбе ради али не доводи до краја	-самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат -креира документацију, -рад са конструкторима из Области електротехнике и електронике -рад на рачунару, -једноставније електро моделе представља као пројекат(зујалица, електромотор, модел грејача..)	-самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат -креира документацију, развије и представи бизнис план производа -састави производ према осмишљеном решењу -рад са конструкторима из области електротехнике и електронике -рад на рачунару, -рад са конструкторима на бази интерфејс технологије. -састави и управља једноставним школским роботом или мехатроничким моделом -процењује свој рад и рад других и предлаже унапређење реализованог пројекта
----	--------------------------------------	--	--	--	---

ИНФОРМАТИКА

Елементи оцењивања из предмета Информатика и рачунарство су:

- усвојеност образовних садржаја;
- примена знања;
- активност ученика.

Ученик у току школске године може добити оцене на основу:

- практичног рада;
- активности на часу;
- домаћих задатака;
- пројектних задатака;
- усменог испитивања;
- вредновања успеха на различитим нивоима такмичења.

Ученик у сваком полугодишту добија најмање по 2 оцене:

- провера знања кроз практичан рад/тест оцену за активност на часу и однос према наставном процесу и предмету (оцена се формира на основу ангажовања ученика за време часа, усмених одговора, практичног рада, петнаестоминутних провера знања и израде домаћих задатака у предвиђеном року).

Ученик може имати и додатну, трећу оцену, за пројектни задатак, уколико је то предвиђено планом и програмом у току полугодишта. Остваривање исхода у самосталном раду, као и однос према раду, залагање и активност ученика:

- 1) ученик који у потпуности усвојио основна, проширена и продубљена знања и вештине, уочава битно, логички повезује чињенице и појмове, самостално закључује, критички расуђује, самостално извршава додељене задатке и примењује стечена знања и вештине из области Информатике и рачунарства (Информационо-комуникационе технологије, Рачунарство) - добија оцену одличан (5); Дигитална писменост,
- 2) ученик који у потпуности усвојио основна знања и вештине и више од половине проширених и продубљених знања, уочава битно, логички повезује чињенице и појмове, уз малу помоћ наставника долази до закључка, критички расуђује, самостално извршава додељене задатке и примењује стечена знања и вештине из области Информатике и рачунарства (Информационо-комуникационе технологије, Дигитална писменост, Рачунарство) - добија оцену врлодобар (4);
- 3) ученик који је у целини усвојио основна знања и вештине, и половину проширених знања и вештина, а уз помоћ наставника уочава битно, извршава додељене задатке и

примењује стечена знања и вештине из области Информатике и рачунарства (Информационо-комуникационе технологије, Дигитална писменост, Рачунарство) - добија оцену добар (3);

4) ученик који је усвојио основна знања и вештине а испољава потешкоће у анализи чињеница, података, њиховом уопштавању и закључивању, уз велику помоћ наставника извршава додељене задатке и примењује стечена знања и вештине из области Информатике и рачунарства (Информационо-комуникационе технологије, Дигитална писменост, Рачунарство) - добија оцену довољан (2);

5) ученик који ни уз помоћ наставника није савладао основна знања и вештине, добија оцену недовољан (1).

Скала за оцењивање практичног рада/теста:

Оцена	Опис оцене – проценат (бодови)
Недовољан (1)	0-30%
Довољан (2)	31-44%
Добар (3)	45-64%
Врло добар (4)	65-84%
Одличан (5)	85-100%

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Закључна оцена ученика изводи се на основу аритметичке средине свих оцена у току полугодишта/школске године.

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Ученици од петог до осмог разреда се оцењују усменим путем кроз:

1) одговарање

2) певање

3) свирање

4) активност на часу.

1) У току одговарања ученик најчешће одговара на 5 постављених питања на основу којих води разговор са наставником. У склопу усменог одговарања, ученици препознају слике инструмената.

Оцена одличан (5) – ученик поседује функционално знање које му омогућава да анализира, класификује, логички повезује, примени и самостално изведе закључке, зна визуелно да препознаје муз.инструменте. Ученик може да повезује градиво из различитих области и даје примере њихове примене из живота.

Оцена врло добар (4) - ученик је у великој мери способан да функционално користи знања, повезује и сам доноси закључке, визуелно препознаје већину обрађених муз. инструмената, уз малу помоћ наставника повезује знања из живота.

Оцена добар (3) – у довољној мери показује способност употребе информација, у довољној мери зна да логички повезује и користи информације и знања, уз наставникову помоћ повезује знања из живота, визуелно препознаје поједине инструменте.

Оцена довољан (2) – Ученик је остварио минимална знања која не уме да повезује и искључиво уз подршку наставника може да изводи закључке и примени знање. Визуелно препознаје мали број муз.инструмената.

Оцена недовољан (1) - ученик нема основно познавање појмова, нити показује жељу да напредује.

2 и 3) Певање и свирање се оцењује у складу са стварним учениковим могућностима и залагањем.

Оцена одличан (5) - Ученик зна самостално да пева и свира одређене песме сам или у групи поштујући све елементе музике, зна текст тражене песме и способан је сам да анализира текст и/или мелодију, зна основе музичке писмености, учествује у креирању пројекта. Увек се труди, активан је и увек има жељу да тражено научи чиме надокнађује евентуални недостатак талента.

Оцена врло добар (4) - Ученик зна да пева и свира одређене песме самостално и у групи поштујући све елементе музике; зна текст тражене песме и уз малу помоћ наставника способан је да анализира текст и/или мелодију, има основна знања из

музичке писмености али не зна увек да их употреби правилно и повезано. Труди се и има жељу да тражено научи али му је наопходна мала наставникова помоћ.

Оцена добар (3) - Ученик зна да пева и свира само делове тражених песама самостално без поштовања ритма и муз.елемената; текст тражене песме не зна у целости и нема основна знања из муз.писмености. Не труди се довољно и изостаје жеља за напретком.

Оцена добар (2) - Ученик зна да пева или да свира поједине делове песама без поштовања муз.елемената али уз наставникову помоћ, има минимална знања текстова песама која уз помоћ наставника може да репродукује.Изостаје труд и рад и жеља за напретком.

Оцена недовољан (1) – Ученик не зна текстове одређених песама, не уме да свира или пева одређене песме ни уз помоћ наставника и не постоји труд и жеља за радом и напретком.

4) Активност на часу – Ученикова активност се прати кроз цео ток часа. Прати се његово залагање, труд, постигнуће, напредак, активно учествовање и ангажовање на часу. Наставник своја запажања води у својој евиденцији (педагошка свеска).

У току школске године ученици петог и шестог разреда имају рад на пројекту који се оцењује спрам залагања и труда ученика, тимског рада, посвећености у раду, извршавања задатака који је додељен ученику, начину излагања и презентовања.

Групни рад-Елементи процене задатка са показатељима

Ниво постигнућа

1. рад у групи

2. познавање тематике

3. размена, повезивање и примена идеја

комплетно

Ученик сарађује са члановима групе, уважава њихове потребе како би се задатак што успешније обавио.

Ученик поседује знања, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје.

Ученик размењује идеје са другима и примењује идеје за решавање задатка.

делимично

Ученику је потребна помоћ како би сарађивао са члановима групе.

Ученик поседује извесна знања и мало суделује у размени идеја.

Ученику је потребна помоћ у примени идеја у решавању задатка.

ништа

Ученик је неуспешан кад ради у групи.

Ученик омаловажава мишљење осталих чланова у тиму.

Ученик не доприноси заједничком раду.

Ученик за све ове активности на часу може да добије плус или минус, који после одређеног броја постају бројчана оцена (у 5.разреду након 5 плусева ученик добија 5, после 5 минуса ученик добија 1, у осталим разредима након 3 плуса ученик добија 5, а након 3 минуса ученик добија 1).

Оцењивање се спроводи организовано. Оно обухвата и прати посебан развој сваког ученика, његов рад, залагање, интересовање, став, умешност, креативност и слично. Прати се развој личности у целини и објективно процењује колико је ученик савладао програмске захтеве. Оцењивање није искључиво везано за оцену музичких способности већ и у функцији награде за интересовање, активност и љубав према музици.

Када су у питању писмене провере знања скала која изражава однос између процента тачних одговора и одговарајуће оцене је следећа:

- од 90%-до 100% одличан (5)
- од 70%-до 90% врло добар (4)
- Од 50%-70% добар (3)
- од 30%-50% довољан (2)
- испод 30% недовољан (1)

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Од 5. до 8. разреда, у току школске године, ученик се оцењује описно и бројчано из предмета ликовна култура. Бројчана оцена из обавезног предмета ликовна култура је :

- одличан (5),
- врло добар (4),
- добар (3),
- довољан (2)
- недовољан (1).

Оцена недовољан (1) је непрелазна.

Ученик се оцењује најмање два пута у полугодишту, а ако је недељни фонд часова обавезног предмета ликовна култура један час, а најмање четири пута ако је недељни фонд часова два. Ученику који није оцењен најмање два пута или четири пута из обавезног предмета ликовна култура не може да се утврди закључна оцена.

Ученика који редовно похађа наставу и извршава школске обавезе, а нема прописани број оцена у полугодишту, наставник је дужан да оцени на посебно организованом часу у току трајања полугодишта уз присуство одељењског старешине, педагога или психолога.

Оцењивање из обавезног предмета ликовна култура, обавља се полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узима се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа и могућности, а нарочито се узима у обзир ангажовање ученика у наставном процесу.

Практичан рад представља ликовни рад у различитим техникама визуелних уметности. Оцењује се само рад који је рађен на часу и који се преда на крају часа. Рад који се донесе од куће радо ћу погледати али га нећу оценити. Изузетак су радови за конкурс који могу да се завршавају код куће због често кратких рокова за слање. Сваки рад (цртеж, слика и тд.) оцењује се једном оценом у коју улази:

1) оствареност циљева, општих и посебних, односно стандарда; да ли је урађен предвиђени задатак-50% оцене

Напредни ниво (натпросечно талентовани ученици) - боље повезивање елемената у композицији, адекватна примена визуелних принципа као и развијање сопствених принципа функционисања елемената композиције. Средњи ниво - одабира адекватан садржај и размишља о начину на који ће представити своју идеју; другим речима треба што више да се уживи у задатак и пусте машти на вољу.

Основни ниво - ученици који нису склони визуелном изражавању имаће посебну помоћ, једноставније задатке у погледу стварања композиције и нижи критеријум оцењивања. Ипак, од њих се очекује да направе мали помак у односу на предходни рад, потруде се и испрате ритам школског програма, нарочито време реализације предвиђено за израду задатка

- 2) заинтересованост и посвећеност (труд и ангажованост на сваком часу) - 30% оцене
- 3) маштовитост и оригиналност - 10% оцене: важно је да сваки ученик прикаже идеју на свој начин. Прецртавање од других, са табле и примера, на овом часу није пожељно.
- 4) напредовање у односу на претходни период - 10% оцене

Оцена за ангажовање на часу може да се добије на сваком часу за учествовање у полемикама око уметничких питања, креативне идеје и добре одговоре. Процењују се разумевање суштине ликовне проблематике, вештине изражавања и саопштавања. Ове оцене могу значајно да поправе стање при закључивању оцене на полугодишту и крају школске године.

Закључна оцена из обавезног предмета ликовна култура за ученика од другог до четврти

разреда је бројчана.

Ученика од петог до осмог разреда оцењује предметни наставник у току образовно - васпитног рада, а оцену на крају полугодишта утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 1, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 2, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не остварује планиране циљеве и исходе, ревидира се индивидуални образовни план.

Ученик са изузетним способностима који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин, применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу праћења остваривања прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања.

Ученик, његов родитељ, други законски заступник има право да поднесе приговор у складу са Законом.

ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Наставник се руководи следећим принципима при оцењивању:

- 1) поузданост: означава усаглашеност оцене са утврђеним, јавним и прецизним критеријумима оцењивања;
- 2) ваљаност: оцена исказује ефекте учења (оствареност исхода, ангажовање и напредовање ученика);
- 3) разноврсност начина оцењивања: избор одговарајућих и примена различитих метода и техника оцењивања како би се осигурала ваљаност, поузданост и објективност оцена;
- 4) редовност и благовременост оцењивања, обезбеђује континуитет у информисању ученика о њиховој ефикасности у процесу учења и ефекат оцене на даљи процес учења;
- 5) оцењивање без дискриминације и издвајања по било ком основу; 6) уважавање индивидуалних разлика.

Предмет и врсте оцењивања

Оцена је описна и бројчана. Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем. Формативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте редовно и планско прикупљање релевантних података о напредовању ученика, постизању прописаних исхода и циљева и постигнутом степену развоја компетенција ученика. Сумативно оцењивање, у смислу ових критеријума, јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине, модула или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у дневник рада, а могу бити унете и у педагошку документацију.

Оцена

Оценом се изражава:

- 1) оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и степена развијености компетенција у току савладавања програма предмета;
- 2) ангажовање ученика у настави;
- 3) напредовање у односу на претходни период; 4) препорука за даље напредовање ученика.

Бројчане оцене су: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и недовољан (1).

Ученику се не може умањити оцена из предмета због односа ученика према ваннаставним активностима или непримереног понашања у школи.

Оцењивање моторичких знања, умења и навика врши се на основу минималних образовних задатака и образовних стандарда за крај обавезног образовања .

Садржаји програма :

Основна школа

- ~ развијање физичких способности;
- ~ усвајање моторичких знања, умења и навика;
- ~ теоријско образовање.

Праћење и оцењивање

Оцењивање се врши бројчано, на основу остваривања оперативних задатака и минималних образовних захтева. Праћење напредовања ученика обавља се сукцесивно, током целе школске године, на основу јединствене методологије која предвиђа следеће тематске целине: стање моторичких способности, усвојене здравствено-хигијенске навике, достигнути ниво савладаности моторних знања, умења и навика у складу са индивидуалним могућностима ученика, однос према раду.

Праћење и оцењивање

- Усвојеност здравствено-хигијенских навика прати се на основу утврђивања нивоа правилног држања тела и одржавања личне и колективне хигијене, а такође и на основу усвојености и примене знања из области здравља.
- Степен савладаности моторичких знања и умења спроводи се на основу минималних програмских захтева, који је утврђен на крају навођења програмских садржаја.
- Однос према раду вреднује се на основу редовног и активног учествовања у наставном процесу, такмичењима и ваншколским активностима. Минимални образовни захтеви
- Оцењивање степена савладаности моторичких знања и умења спроводи се према утврђеним минималним образовним захтевима.

Минимални образовни захтеви:

Атлетика: Минимални образовни захтеви Приказ технике трчања; приказ технике скока у даљ - варијанта „увинуће“; приказ технике скока у вис варијанта „маказе“; вишебој - тробој: 50 m, скок у даљ и бацање лоптице од 200 Вежбе на справама и тлу (ученице) - комбинације вежби: на тлу, прескок; (ученици) - комбинације вежби: на тлу, прескок и једне справе у упору и вису. Рукомет, кошарка, одбојка: једна комбинација елемената технике примењених у ситуацији игре (додавање, вођење и шутирање). Ритмичка гимнастика и народни плесови: (за ученице) обавезни састав без реквизита; замаси, кружења, трчања, поскоци и скокови кроз вијачу. За ученике и ученице: једно коло уз музику.

Образовни стандарди

ОСПОСОБЉЕНОСТ У ВЕШТИНАМА

подразумева ниво савладаности садржаја програма Физичког васпитања: •
Спортске игре (кошарка, одбојка, рукомет, фудбал),

- Атлетика(трчање, скокови, бацање),
- Вежбе на справама и тлу, прескок, , кругови
- Плес, Ритмичка гимнастика, Пливање, Стони тенис и Вежбе обликовања

Основни ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица: - игра спортску игру примењујући основну технику, неопходна правила и сарађује са члановима екипе изражавајући сопствену личност уз поштовање других - зна функцију спортске игре, основне појмове, неопходна правила, основне принципе тренинга и пружа прву помоћ

Средњи ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица: - игра спортску игру примењујући виши ниво технике, већи број правила, једноставније тактичке комбинације и уз висок степен сарадње са члановима екипе изражава сопствену личност уз поштовање других - зна функцију и значај спортске игре, већи број правила, принципе и утицај тренинга

Напредни ниво

У подобласти СПОРТСКЕ ИГРЕ ученик/ученица: - игра спортску игру примењујући сложене елементе технике, испуњавајући тактичке задатке, учествује у организацији утакмице и суди на утакмицама - зна тактику игре, систем такмичења, начин организовања утакмице и суди

Уважавање индивидуалних разлика приликом оцењивања

Оцењивање се обавља уз уважавање ученикових способности, степена спретности и умешности.

Ученик са изузетним способностима, који стиче образовање и васпитање на прилагођен и обогаћен начин применом индивидуалног образовног плана, оцењује се на основу остварености циљева и прописаних стандарда постигнућа, као и на основу ангажовања.

Ученик који има тешкоће у учењу услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога и коме је потребна додатна подршка у образовању и васпитању, оцењује се на основу остварености циљева и стандарда постигнућа према плану индивидуализације или у току савладавања индивидуалног образовног плана.

Ученику који стиче образовање и васпитање по индивидуалном образовном плану, а не испуњава захтеве по прилагођеним циљевима и исходима образовно-васпитног рада, ревидира се индивидуални образовни план.

Начин и поступак оцењивања

Ради планирања рада и даљег праћења напредовања ученика, наставник на почетку школске године процењује степен развијености компетенција ученика у оквиру одређене области, предмета, модула или теме од значаја за наставу у тој школској години (у даљем тексту: иницијално процењивање).

Резултати иницијалног процењивања користе се и као податак за даље унапређивање рада школе у области наставе и учења. Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника, које наставник бира у складу с критеријумима оцењивања и прилагођава потребама и развојним специфичностима ученика.

Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника.

Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника.

Предметни наставник који није утврдио прописан број оцена у току полугодишта обавезан је да ученику који редовно похађа наставу, а нема прописани број оцена, спроведе оцењивање на редовном часу или часу допунске наставе у току трајања полугодишта (у току последње недеље наставе) уз присуство одељењског старешине, члана стручног већа, стручног сарадника (педагога или психолога) или групе ученика.

Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа.

Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.

Закључна оцена за успех из предмета је недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Обавештавање о оцењивању

На почетку школске године наставник је дужан да на примерен начин обавести ученика о прописаним циљевима, стандардима постигнућа и исходима учења.

На почетку школске године ученици, родитељи, односно старатељи се обавештавају о критеријумима, начину, поступку, динамици, распореду оцењивања и доприносу појединачних оцена закључној оцени.

Евиденција о успеху ученика

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у дневнику рада и својој педагошкој документацији.

Под педагошком документацијом, у смислу овог правилника, сматра се писана или електронска документација наставника која садржи: личне податке о ученику и његовим индивидуалним својствима која су од значаја за постигнућа, податке о провери постигнућа, ангажовању ученика и напредовању, датим препорукама, понашању ученика и друге податке од значаја за рад са учеником и његово напредовање.

Подаци унети у педагошку документацију могу бити коришћени за потребе информисања родитеља, приликом одлучивања по приговору или жалби на оцену и у процесу самовредновања и екстерног вредновања квалитета рада установе.

Стручно веће наставника предмета из области рада физичког васпитања је у целости сагласно са критеријумом оцењивања који је дефинисан и усклађен са Правилником о оцењивању ученика о средњем образовању и васпитању, објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 82/2015 од 28.9.2015. године, а ступио је на снагу 6.10.2015.

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС

Први разред

Исходи:

1. да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса
2. бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе
3. моћи да опоше и објасни значај појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици)
4. Моћи ће да препотна да можемо једни без других
5. Знати да над љубав повезује са другима
6. Знати да се правилно осени крсним знаком
7. Знати да је Бог(Света Тројица)заједница
8. Знати да крштењем оистајемо чланови (Божје породице) цркве
9. Пожелити да чини добро другима (ближњима у својој заједници)
10. Желети да израђава хришћанску љубав према себи и другима
11. Знати да заједница са Богом почива на слободи
12. Знати да је послушност израз љубави
13. Моћи да препозна да је даривање плод љубави

14. Моћи да сазна да је молитва разговор са Богом
15. Моћи да усвоји текст молитве Оче наш
16. Знати да је Бог Отац створио свет из љубави
17. Моћи да је наш живот Божји дар
18. знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим
19. показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин
20. бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом
21. моћи да препозна основне приповести о Христовом рођењу
22. моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу(уз помоћ иконе празника)и по кључним симболима
23. моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави
- 24.моћи да усвоји текст и саджај песме(Божих,Божих)
- 25.моћи да препозна да је Свети Сава посветио сав свој живот из љубави према Њему
- 26.код ученика ће се развити жеља да активно учествују у прослави Христовог рођења
- 27.код ученика ће се развити жеља да према ближњима подржава пример љубави Светог Саве
- 28.моће да опише библијске појединости о стварању света
- 29.моћи ће да опише оно што је Бог створио од оног што је човек створио примерима из непосредног окружења
- 30.знати зашто кажемо да је Бог Творац
- 31.моћи да објасни на елементарном нивоу повезаност човека и природе
- 32.уочити да се у Цркви остварује јединство природе са Богом
- 33.знати да у заједници са Богом учествујемо слободно само ако то желимо пример (Светог Саве) и његовог избора
- 34.да се упозна са Литургијим као са догађајем(заједничком трпезом)око које се окупља Божја породица
- 35.код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и длободу
- 36.ученик ће желети да учествује у Литургији
- 37.упознати Христово учење као учење о љубави праштању(на примерима јеванђелских прича)
- 38.препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима

- 39.усвојити садржај и песму мелодије „Знаш ли ко те љуби силно“
- 40.бити у могућности да опише појединости приповести о „Христовом Васкрсењу“
- 41.препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу(уз помоћ иконе празника и кључних симбола
- 42.препознати да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједниа љубави
- 43.моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици
- 44.знати обичаје везане са Васкрсом
- 45.развијати потребу да својим делима исказују љубав
- 46.развијати жељу да осети потребу да учествује у припремама за највећи хришћански празник
- 47.моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку
- 48.уочити о којој мери је напредовао и савладао градво 1.разреда основне школе
- 49.развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 33-55%	Број бодова 56-78%	Број бодова 79-100%
I – УВОД	1. да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса 2. бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у

		– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
II - ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА	3.моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици) 4.моћи да препозна да не можемо једни без других 5.знати да нас љубав повезује са другима 6. знати да се правилно осени крсним знаком 7. знати да је Бог Света Тројица (Заједница) 8. знати да крштењем постајемо чланови Божје породице (Цркве) Афективни аспект: 9. пожелети да чини добро другима (ближњима) у својој заједници •10.желети да изражава хришћанску љубав према Богу и ближњима	– знања која је остварио су на нивоу репродукције , уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
III ЗАЈЕДНИЦА		– знања која је остварио	– у великој мери	– у потпуности показује

ЉУБАВИ ЧОВЕКА , БОГА И ПРИРОДЕ IV - НЕИЗМЕРН А ЉУБАВ БОЖИЈА ХРИСТОС СЕ РОДИ*	11.знати да заједница са Богом почива на слободи 12. знати да је послушност израз љубави 13.моћи да препозна да је даривање плод љубави 14. моћи да сазна да је молитва разговор са Богом 15.моћи да усвоји текст молитве Оче наш 17.знати да је Бог Отац створио свет из љубави 18.моћи да препозна да је наш живот Божји дар 19.знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим Афективни аспект: 20. показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин • бити мотивисан да љубав према	су на нивоу репродукције , уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
	• моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз помоћ иконе празника и по кључним симболима)	– знања која је остварио су на нивоу репродукције , уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује

	•моћи да препозна да је прослава празника догађај целе породице кроз који се остварује заједница љубави •моћи да усвоји текст (садржај) и мелодију песме (Божић, Божић) • моћи да препозна да је Свети Сава посветио свој живот Богу због љубави према Њему <u>Афективни аспект:</u> По завршетку теме: • код ученика ће се развити жеља да активно учествује у прослави Христовог рођења • код ученика ће се развити жеља да према ближњима подражава пример љубави Светога Саве	групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
V- ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ	јединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком	– знања која је остварио су на нивоу репродукције , уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;

	трпезом) на којем се окупља Божја породица <u>Афективни аспект:</u> • код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у Литургији	који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
VI – ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ	30.упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) •31.препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима 32. усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ 34. бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу 35. препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз помоћ иконе празника и по	– знања која је остварио су на нивоу репродукције , уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	кључним симболима) •36.препознати да је прослава празника догађај целе породице	активности и ангажовања.	активности и ангажовања.	
VII/НАША БРИГА О СВЕТУ	30.моћи да опише појединости библијске повести о стварању света 31. моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима <u>Когнитивни аспект:</u> 32.моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку 33. на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну повезаност свих људи и природе 34.препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу 35. уочити у којој мери је	– знања која је остварио су на нивоу репродукције , уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе <u>Афективни аспект:</u> 36. развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи			
		– знања која је остварио су на нивоу репродукције , уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

		активности и ангажовања.	активности и ангажовања.	
		– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
		– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове;

		појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
--	--	---	--	--

Други разред

Исходи:

- 1.моћи ће да сагледа садржаје којим ће да се бави настава у 2.разреду основн школе Православног катихизиса
- 2.моћи да схвати какво је његово знање из претходног разреда основне школе
- 3.жели активно да учествује на часовима верске наставе
- 4.знати да крштењем постаје члан Цркве
- 5.знати да је црква заједница потпуно другачија од свих
- 6.Знати да је Црква заједница са Богом
- 7.разликовати значење појмова Црква(заједница), храм (место где се сабирамо)
- 8.на елементарном нивоу моћи ће да објасни зашто се подижу храмови
- 9.Моћи ће да уочи да је Литургија догађај Цркве
- 10,знати да у Литургији учествује само онај ко је крштен и ко то жели
- 11.желети да посети храм и боље упозна обележја православних храмова

12. препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији
13. знати да у Цркви свако има своју службу
14. уочити међусобну повезаност служби на Литургији
15. уочити од коликог је значаја окупљање свих његових чланова
16. уочити да је он сам посебан и важан у животу цркве
17. моћи да објасни службу епископа у цркви
18. моћи да увиди сличност службе епископа са првосвештеником Христом
19. моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири
20. ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви
21. уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици.
22. знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас
23. уочити да Богородицу сматрамо светијом од свих светих.
24. знати молитву Богородице Дјево □ усвојити текст и мелодију песме “Витлејеме славни граде”
25. знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица
26. знати да је Свети Сава наш први Архиепископ знати ко је подигао манастир Хиландар
27. пожелети да радо учествује у прослављању празника
28. пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), исказе своју љубав и поштовање према Богородици
29. •моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу уочити да су дарови које приносимо, свет у малом
30. моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете
31. уочити да је заједничка трпеза израз љубав
32. знати да је Литургија заједничка трпеза око које окупљају чланови цркве
33. •моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране
34. уочити сличности елемената славе и Литургије
35. код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији
36. препознати значај празновања Васкрса

37. проширити своја знања о Христовом Васкрсењу
38. . уочити сличности елемената Литургије и славе
39. код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији
40. препознати значај празновања Васкрса
41. проширити своја знања о Христовом Васкрсењу
42. уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа
43. . знати да је Христос увек са нама
исказати свој доживљај Христовог
44. исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални креативни израз
45. знати да наброји основне делове
храма
46. уочити да је унутрашњост храмова
47. уређена за служење Литургије
48. знати да објасни ко су светитељи
49. испричати ко су и шта су све чинили светитељи које славимо чинили светитељи које славимо
50. уочити да постоје светитељи и у данашње време
51. сазнати о неким светитељима новијег доба
52. бити подстакнут на поштовање и
правилан однос према храму и
иконама
53. бити подстакнут да воли природу и друге људе
54. бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 33-55%	Број бодова 56-78%	Број бодова 79-100%
И/УВОД	1. моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз	– у великој мери показује способност примене знања и	– у потпуности показује способност трансформације знања и

	Православн ог катихизиса у току 2. разреда основне школе; 3. моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православн ог катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. Афективни аспект: 4. желети да активно учествује на часовима верске наставе	минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблема на нивоу стваралачко г мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталнос т и висок степен активности и ангажовања.	примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблема на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
II. МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ	Когнитивни аспект: 5.. знати да се Крштењем постаје члан Цркве 6.. знати да је Црква заједница потпуно другачија од свих 7. разликовати значења појмова	– знања која је остварио су на нивоу репродукциј е, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи	– у потпуности показује способност трансформаци је знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове;

	Црква (заједница) и храм (место на којем се сабирамо) 8. на елементарном нивоу моћи да опише зашто се подижу храмови 9. моћи да уочи да је Литургија догађај Цркве 10. знати да у Литургији учесвује само онај ко је крштен и ко то жели Афективни аспект: 11. желети да посети храм и боље упозна основна обележја православних храмова	искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
III/ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ	Когнитивни аспект: 12. препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији 13. знати да свако у Цркви има своју службу 14. уочити међусобну повезаност служби у Цркви 15. уочити од коликог је значаја за неку заједницу окупљање свих	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког

	њених чланова 16. уочити да је и он сам важан и посебан у животу Цркве 17. моћи да објасни службу Епископа у Цркви 18. моћи да увиди сличност службе Епископа са првосвештеником Христом 19. уочити да Епископ предводи молитву Цркве 20. моћи да објасни ко су монаси и шта су манастири Афективни аспект: 21. ученик ће бити подстакнут да размишља о својој служби у Цркви	уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	г мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
IV-ЖИВОТ У ЦРКВИ - ЛЕПОТА ПРАЗНИКА	22. уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици 23. знати да је Богородица много волела Бога и желела да му служи и да много воли нас	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који

	24. уочити да Богородицу сматрамо светијом од свих светих 25. знати молитву Богородице Дјево 26. усвојити текст и мелодију песме „Витлејеме славни граде“ 27. знати да се приликом Крштења Христовог, Бог открива као Света Тројица 28. знати да је Свети Сава наш први Архиепископ 29. знати ко је подигао манастир Хиландар Афективни аспект: 30. пожелети да радо учествује у прослављању празника 31. пожелети да стваралачки (кроз песму, молитву, цртеж), исказе своју љубав и поштовање према Богородици	изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
V/ТРЕЗА ГОСПОДЊА	Когнитивни аспект:	– знања која је остварио су на нивоу репродукциј	– у великој мери показује способност	– у потпуности показује способност

	32.моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове природе Богу 33. уочити да су дарови које приносимо Богу, свет у малом 34.моћи на елементарном нивоу да препозна и именује литургијске предмете 35. уочити да је заједничка трпеза израз љубави 36.знати да је Литургија заједничка трпеза око које се окупљају чланови Цркве 37.моћи да уочи разлику између Светог Причешћа и друге хране 38.уочити сличности елемената Литургије и славе Афективни аспект: • 39.код ученика ће се развити жеља да учествује у Литургији	е, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
VI-СВЕТА ЛИТУРГИЈА	Когнитивни аспект:	– знања која је остварио су на нивоу	– у великој мери показује	– у потпуности показује

ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА	40. препознати значај празновања Васкрса 41. проширити своја знања о Христовом Васкрсењу 42. уочити да је Христово Васкрсење изузетан догађај у који је укључена читава природа 43. знати да је Христос увек са нама Афективни аспект: 44. исказати свој доживљај Христовог Васкрсења кроз самостални кретивни израз	репродукциј е, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачко г мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	способност трансформаци је знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
VII -ИКОНА ПРОЗОР У ЦАРСТВО БОЖИЈЕ	45. знати да наброји основне делове храма 46. уочити да је унутрашњост храмова 47. уређена за служење Литургије 48. знати да објасни ко су светитељи 49. испричати ко су и шта су све	– знања која је остварио су на нивоу репродукциј е, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у потпуности показује способност трансформаци је знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који

	чинили светитељи које славимо 50. уочити да постоје светитељи и у данашње време 51. сазнати о неким светитељима новијег доба Афективни аспект: 52. бити подстакнут на поштовање и правилан однос према храму и иконама 53. бити подстакнут да воли природу и друге људе 54. бити подстакнут да у свим људима види пријатеље Божје	закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
--	---	--	--	--

Трећи разред

Исходи:

1. моћи да сагледа садржаје наставе којим ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3.разреда основне школе

2. моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду

школовања.

3. ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе.
4. Препознате неке елементе библијске повести ос тварању света
5. моћи да препозна и именује иконе на којима су предтсвљени дани стварања света на основу библијске повести

6. моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена једна са другима и потребна и да она су уједина , једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави Цркву
7. моћи да разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу
8. уочити да је човек сличан Богу
9. бити подстакнут да развија љубав према ближњима, природи и Богу
10. развијати жељу и свест о важности бриге према ближњима и природи
11. знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет
12. препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божијег стварања
13. увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу
14. увиди да Бог жели да свет живи вечно различити, али да нису потпуно различити, али да нису потпуно раздвојени
15. увести заличитост која постоји између Бога и створеног света
16. упознати улогу анђела као сарадника Божјих у старању о сарадника Божјих у старању о свету
17. уочити да је свет смртан ван заједнице са Богом
18. • упознати садржај молитве Анђелу чувару
19. Усвојити текст и мелодију“Анђели певају“
20. бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли бог и његови ближњи
21. бити подстакнут да се труди да
22. • бити подстакнут да се труди да воли све људе (чак и оне од којих је веома различит)
23. уочити да је човек посредник
24. између Бога и природе и да Бог са између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека
25. бити подстакнут да развија свест бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи.
26. уо проширити своје знање о служењу чини да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом преговара преко човека.
27. Проширити своје знање о служењу Свемогу Сави Богу и нашем народу
28. уочити да без служења нема љубави према б сличан Христу и светитељима ближњима
29. знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да бог воли свет.
30. препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету.
31. бити подстакнут да се љубав препознаје као служење
32. знати да кроз чињење дела љубави према ближњима, постаје сличан Христу и светитељима Божијим
33. • препознати да је Литургија захвалност Богу;

34. уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове;
35. уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове;
36. уочити да наши дарови хлеб и вино представљају свет у малом;
37. увидити везу Литургије и спасења човека и света;
- 38/ увидити шта за створену природу значи Христово Васкрсење; усвојити текст и мелодију песме „Људи ликујте!
39. бити подстакнут да учествује на Литургији како би показао Богу да жели да буде у заједници са Њим;
- 40.. бити подстакнут да у себи развија осећај захвалности према Богу и својим ближњима.
41. препознати личну одговорност за творевину;
42. увидити да се на православним иконама стварања света и човека, приказује зависност природе од човека;
- 43.. препознати представе које приказују догађаје везане за стварање све
48. Ученици ће бити подстакнути да уреде школски простор изабраним радовима везаним за стварање и очување

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 33-55%	Број бодова 56-78%	Број бодова 79-100%
I-УВОД	1.моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. разреда основне школе; 2.моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на

	разреду школовања. <u>Афективни аспект:</u> 3.ученик ће бити мотивисан да активно учествује на часовима верске наставе	заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
II-БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА	4.моћи да увиди да је свет скуп конкретних врста живих бића која су уједињена, једна другима потребна и да она чине велику заједницу љубави – Цркву; 5.моћи да објасни да је свет створен љубављу Божјом; 6.моћи да разуме да се права слобода изражава као љубав према другим људима, природи и Богу; 7.уочити да је човек сличан Богу. <u>Афективни аспект:</u> 8.бити подстакнут да	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	развија љубав према ближњима, природи и Богу; 9.развијати жељу и свест о важности бриге према ближњима и природи.		и ангажовања.	
III/БОГ НАС ВОЛИ	<u>Когнитивни аспект:</u> 10. знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет; 11. препознати да Бог брине о свету и да наведе примере Божјег старања о свету; 12.увидети кроз своје креативне способности да је човек сличан Богу; 13.увидети да Бог жели да свет постоји вечно; 14.увидети да су Бог, људи и природа различити, али да нису потпуно раздељени 15.увидети различитост која постоји између Бога и створеног света; 16. знати да је Бог из бриге према свету и	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	човеку послао свога Сина у свет; 17.узнати улогу анђела као сарадника Божјих у старању о свету; 18уочити да је свет смртан ван заједнице са Богом; 19.узнати сдржај молитве Анђелу чувару; 20 .усвојити текст и мелодију песме „Анђели певају“. <u>Афективни аспект:</u> •21.бити подстакнут да развија свест о томе да је важан зато што га воли Бог и његови ближњи ; 22. бити подстакнут да се труди да воли све људе (чак и оне од којих је веома различит).			
IV-ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА	<u>Когнитивни аспект:</u> 23.уочити да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека;	– знања која је остварио су на нивоу репродукциј е, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	– у потпуности показује способност трансформациј е знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује

	24. проширити своје знање о служењу Светога Саве Богу и нашем народу; 25. уочити да нема љубави без служења ближњима; 26. упознати библијску повест о Христовом служењу Апостолима. <u>Афективни аспект:</u> 27. бити подстакнут да љубав препознаје као служење; 28. знати да кроз чињење дела љубави према ближњима, постаје сличан Христу и светитељима Божјим.	чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
V – ЛИТУРГИЈА- ПРЕОБРАЖЕН И СВЕТ	29. препознати да је Литургија захвалност Богу; 30. уочити да се захвалност Богу показује кроз наше дарове; 31. уочити да наши дарови хлеб и вино представљају свет у малом; 32. увидити везу Литургије и	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;

	спасења човека и света; 33.проширити своја знања о празнику Васкрсења; 34. увидити шта за створену природу значи Христово Васкрсење; 35. усвојити текст и мелодију песме „Људи ликујте“ <u>Афективни аспект:</u> 28- бити подстакнут да учествује на Литургији како би показао Богу да жели да буде у заједници са Њим; 36. бити подстакнут да у себи развија осећај захвалности према Богу и својим ближњима.	закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
VI/ЧОВЕК И ПРИРОДА	37-препознати личну одговорност за творевину; 38. увидити да се загађењем наше околине, загађује цео свет;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;

	39.увидити да се на православним иконама стварања света и човека, приказује зависност природе од човека; 40.препознати представе које приказују догађаје везане за стварање света; 41.уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса трећег разреда основне школе. <u>Афективни аспект:</u> 42.бити подстакнут на очување природе и своје животне средине; 43. бити подстакнут да гледа на природу као на Божју творевину; .Ученици ће бити подстакнути да уреде школски простор изабраним радовима везаним за стварање и очување света	логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
	.	– знања која је остварио су на нивоу	– у великој мери показује	– у потпуности показује способност

		репродукциј е, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблема на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталнос т и висок степен активности и ангажовања.	трансформациј е знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблема на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
--	--	--	---	---

Исходи:

- 1.стеће основне информације које ће се обрађивати у градиву Православног катихизиса за 4.разред
2. уочити какво је његово предзнање из градива обрађеног у претходном разреду школовања
3. желети да активно учествује на часовима верске наставе
4. уочити важност постојања заједнице
5. уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице;
6. уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе;
- 7.знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница;
8. знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква;
9. уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно.
10. знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква;
- 11 уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно.
12. бити подстакнут да препознаје Живот Вечни као Божји дар
13. уочити да нас Христос позива у лични однос - заједницу љубави;
14. уочити да је вера основ заједнице са Богом;
15. увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом;
16. Разумети значај Христовог оваплоћења(рађања)
- 17.усвојити текст и мелодију «Звезда се засја»
18. бити подстакнут да доживети Христа као Личност која нам иде у сусрет.
19. поступно изграђивати свест о томе ко су светитељи;
20. увидети да су сви позвани да буду светиетљи;
21. знати какву важност Савине речи и дела имају за нас данас;
22. уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља;
23. знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом;
24. препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (и све оно) што волимо.
- 25.бити подстакнут да следује светитељима Божјим и да буде добар човек;
26. бити подстакнут да препознаје љубав као највећу врлину.
27. увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави
28. уочити да је грех наш погрешан избор;
29. увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави;
30. • уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима;
- 31.узнати најважније хришћанске врлине;
32. увидети да врлине нису човеку дате, већ да се за њих треба трудити;
33. увидети да се и врлине усавршавају.
34. бити подстакнут да следује светитељима Божјим;
35. бити подстакнут да се труди да у себи развија хришћанске врлине.
- увидети да се и врлине усавршавају.

36. уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом

- 37. упознати садржај молитве «Царе небески»;

38. увидети да сам изглед православног храма изображава јединство Неба и земље.

39. код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе; бити подстакнут да уреди школски простор

40. бити подстакнут да и наредне године похађа часове Православног катихизиса;

41. уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса четвртог разреда основне школе.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 33-55%	Број бодова 56-78%	Број бодова 79-100%
I УВОД	1. стећи основне информације о темама које ће се обрађивати у настави Православног катихизиса током четвртог разреда 2. уочити какво је његово предзнање из градива обрађеног у претходном разреду школовања <u>Афективни аспект:</u> 3. желети да активно учествује на часовима верске наставе	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен
II – ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР				

		активности и ангажовања.	активности и ангажовања.	активности и ангажовања.
	<u>Когнитивни аспект:</u> 4. уочити важност постојања заједнице 5. уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице; 6. уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе; 7. знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница; 8. знати да се заједница Бога, људи и природе зове Црква; 9. уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно. <u>Афективни аспект:</u> 10. бити подстакнут да активно учествује у животу Цркве 11. бити подстакнут да препознаје живот као дар Божји; 12/ бити подстакнут да препознаје			

	Живот Вечни као Божји дар.			
		– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

III- ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ	13.уочити да нас Христос позива у лични однос - заједницу љубави; 14.увидети да су апостоли људи који су слични нама; 15. уочити да је вера основ заједнице са Богом; 16.увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом; 17.разумети значај Христовог оваплоћења (рађања); 18.Усвојити текст и мелодију песме „Звезда се засја“ <u>Афективни аспект:</u> 19. бити подстакнут да доживети Христа као Личност која нам иде у сусрет.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
IV- ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМ	20.томе ко су светитељи; 21.увидети да су сви позвани да буду светитељи; 22.уочити важност светитеља као наших узора за остваривање личног јединства са Богом; 23.знати какву важност Савине	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који

	речи и дела имају за нас данас; 24. уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља; 25. знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом; 26. препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (и све оно) што волимо. <u>Афективни аспект:</u> 27. бити подстакнут да следује светитељима Божјим и да буде добар човек; 28. бити подстакнут да препознаје љубав као највећу врлину.	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
V – ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА				

29.уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима; 30.упознати најважније хришћанске врлине; 31.увидети да врлине нису човеку дате, већ да се за њих треба трудити; 32.увидети да се и врлине усавршавају. <u>Афективни аспект:</u> 33. бити подстакнут да следује светитељима Божјим; 34. бити подстакнут да се труди да у себи развија увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави; 35. уочити да је грех наш погрешан избор; 36. увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави; 37. увидети да без врлина нема љубави;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
---	---	---	--

	хришћанске врлине.			
VI - СА НАМА ЈЕ БОГ	38.уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом; 39.узнати садржај молитве «Царе небески»; 40.увидети да сам изглед православног храма изображава јединство Неба и земље.	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу

	<u>Афективни аспект:</u> 41. код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе; 42. бити подстакнут да уреди школски простор најуспешнијим радовима; 43. бити подстакнут да и наредне године похађа часове Православног катихизиса; 44. уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног	– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
		– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности

		мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
--	--	---	---	---

Пети разред

Исходи:

- 1. моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе;
- 2. моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања.
- 3 моћи да именује неке политеистичке религије.
- 4. моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе старог века
- 5.моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава;
- 6. моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру;
- 7. моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно време настанка
- 8. моћи да разликује Стари и Нови Завет
- 9.бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи
- 10. моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије
- 11. моћи да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле
- 12.моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан
- 13.бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи;
- 14.; моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама;
- 15.моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом
- 16. бити подстакнут на послушност као израз љубави према Богу;
- 17. моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја

- 18. моћи да уочи везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом
- 19. моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта
- 20. моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести
- 21. моћи да препозна старозаветне личности и догађаје у православној иконографији.
- 22. моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију;
- 23. моћи да наведе и протумачи на основном нивоу Десет Божијих заповести;
- 24. моћи да разуме да је од односа према Заповестима зависила и припадност Божијем народу;
- 25. бити подстакнут да примени вредности Декалога у свом свакодневном животу.
- 26. моћи да препозна на слици Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је мана
- 27. моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи
- 28. моћи да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства
- 29. знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију
- 30. моћи да наведе неке од старозаветних пророка
- 31. моћи да уочи да су старозаветни пророци најављивали долазак Месије
- 32. увидети значај покајања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу одељака поучних и пророчких књига

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 33-55%	Број бодова 56-78%	Број бодова 79-100%
I -УВОД	1.моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе; 2.моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на

	циклусу школовања.	заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
II - РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА	4.моћи да именује неке политеистичке религије. 5.моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе старог века	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

			и ангажовања.	
III- ОТКРОВЕЊЕ СВЕТ БИБЛИЈЕ	6.моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава; 7.моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру; 8.моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно време настанка 9.моћи да разликује Стари и Нови Завет 10.бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
IV- СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА	11.моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије 12..моћи да увиди да је Бог	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује

	поред видљивог света створио и анђеле 13.моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан 14..бити подстакнут на развијање осећаја личне одговорности према природи; 15.моћи да наведе неке од последица првородног греха по човека и читаву створену природу; 16.моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама; 17.моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом	групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
V- СТАРОЗАВЕТН А ИСТОРИЈА СПАСЕЊА	18..моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја 19..моћи да уочи везу старозаветних праотаца и	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове;

	патријараха са Христом 20.моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта 21..моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести 22..моћи да препозна старозаветне личности и догађаје у православној иконографији.	појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
VI- ЗАКОН БОЖЈИ	23..моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију; 24..да наведе и протумачи на основном нивоу Десет Божјих заповести; 25..моћи да разуме да је од односа према Заповестима зависила и припадност Божијем народу; 26..бити подстакнут да примени	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;

	вредности Декалога у свом свакодневном животу.	мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
VII- МЕСИЈАНСКА НАДА	27..моћи да препозна на слици Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је мана 28..моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи 29.моћи да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства 30..знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију 31..моћи да наведе неке од старозаветних пророка 32.моћи да уочи да су старозаветни пророци	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

	најављивали долазак Месије 33.увидети значај покајања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу одељака поучних и пророчких књига			
		– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Шести разред

Исходи:

- 1. моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе;
- 2. моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.
- 3. моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе
- 4. моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава
- 5. моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа
- 6. моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом;
- 7. моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима.
- 8. моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка;
- 9. моћи да пронађе одређени библијски одељак;
- 10. моћи да каже да се Библија користи на богослужењима;
- 11. моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе;
- 12. бити подстакнут на читање Светог Писма.
- 13. моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“;
- 14. моћи да препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих;
- 15. моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе;
- 16. моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога
- 16. моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима;
- 17. моћи да преприча библијски опис Рођења Христовог;
- 18. моћи да препозна да је Христос дошао на свет да сједини Бога и човека
- 19. моћи да преприча библијски опис Христовог Крштења, поста и кушања;
- 20. моћи да препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима;
- 21. моћи да увиди разлику између старозаветног закона и новозаветних заповести о љубави;
- 22. бити подстакнут да прихвати Христа за свој животни узор;

- 23. моћи да преприча догађаје Васкрсења Лазаревог и Уласка у Јерусалим;
- 24. моћи да хронолошки наведе догађаје Страсне седмице;
- 25. моћи да преприча библијски опис Тајне Вечере и у приносу хлеба и вина препозна Свету Литургију;
- 26. моћи да преприча библијски опис Христовог Страдања и Васкрсења
- 27.
- моћи да кроз тумачење тропара Христовог Васкрсења препозна да је Христос победио смрт и омогућио свима васкрсење из мртвих;
- 28. моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице;
- 29. моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова;
- 30. моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог живота;
- 31. моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучеништва;
- 32. моћи да објасни значај доношења Миланског едикта;
- 33. моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убе

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 33-55%	Број бодова 56-78%	Број бодова 79-100%
I -УВОД	1.моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе; 2.моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања. 3.моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности

	Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе	мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
II - ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖЈЕГ	4.моћи да каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе 5..моћи да препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава 6.моћи да преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа 7.моћи да доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
III- УВОД У НОВИ ЗАВЕТ	8.моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз	– у великој мери показује способност примене	– у потпуности показује способност трансформације знања и

	склопио Нови Завет са људима. 9..моћи да наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка; 10.моћи да пронађе одређени библијски одељак; 11.моћи да каже да се Библија користи на богослужењима; 12..моћи да именује Јеванђелисте и препозна њихове иконографске симболе; 13.бити подстакнут на читање Светог Писма.	минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
IV- БОГОЧОВЕК ИСУС ХРИСТОС	14.моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“; 15.моћи да препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих; 16.моћи да препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу

	17.моћи да уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога 18.моћи да преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима; 19..моћи да преприча библијски опис Рођења	искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
V- ЦРКВА ДУХА СВЕТОГ	20.моћи да преприча догађаје Вазнесења и Педесетнице; 21.моћи да каже да је силаском Духа Светог на апостоле рођена Црква Христова; 22.моћи да именује неколико светих апостола и наведе неке од догађаја из њиховог живота; 23.моћи да уочи да су у Римском царству хришћани били гоњени и наведе неке од примера мучеништва; 24.моћи да објасни значај	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен

	доношења Миланског едикта; 25.моћи да усвоји вредност толеранције међу људима различитих верских убеђења;	активности и ангажовања.	активности и ангажовања.	активности и ангажовања.
		– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
		– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз	– у великој мери показује способност примене знања и	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у

		минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
--	--	--	---	---

Седми разред

Исходи:

- 1. моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе;
- 2. моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.
- 3. моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу;
- 4. моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања
- 5. моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје личност - непоновљиво и бескрајно важно биће;
- 6. моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога;
- 7. моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности;
- 8. моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима;

- 9. бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима.
- 10. моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју;
- 11. бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво;
- 12. знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима;
- 13. умети да интерпретира Символ вере;
- 14. знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији;
- 15. моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека;
- 16. моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...)
- 17. моћи да увиди да је Литургија извор и циљ свих Тајни Цркве;
- 18. знати да је Причешће врхунац светотајинског живота
- 19. моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву;
- 20. бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота;
- 21. моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу;
- 22. моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ);
- 23. моћи да препозна своју службу у Цркви;
- 24. моћи да у молитвословљима уочи важност природних елемената (воде, грожђа, жита, светлости...)
- 24. бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве;
- 25. моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија;
- 26. моћи да објасни просветитељску улогу и значај Светог Саве за српски народ;
- 27. бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина;
- 28. моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља
- 29. моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе;
- 30. бити подстакнут да прослављање Крсне славе везује за Литургију
- 31. бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 33-55%	Број бодова 56-78%	Број бодова 79-100%
I-УВОД	1. моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	– у великој мери показује способност примене знања и логички	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у

	току 7. разреда основне школе; 2.моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
II- БОГОПОЗНАЊЕ	3.моћи да уочи да су знање и учење важни у његовом животу; 4.моћи да кроз очигледне примере и експерименте закључи да постоје различити начини сазнавања 5.моћи да кроз примере из личног искуства уочи да једино онај кога заволимо за нас постаје	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на

	личност - непоновљиво и бескрајно важно биће; 6.моћи да повезује личносно познање са нашим познањем Бога; 7.моћи да препозна да нам Христос открива Бога као љубавну заједницу три личности; 8.моћи да вреднује своје понашање на основу љубави коју исказује према својим ближњима; 9.бити подстакнут на одговорније обликовање заједничког живота са другима.	– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	стваралачко г мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
III-СИМВОЛ ВЕРЕ	10.моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју; 11.бити подстакнут да своје проблеме и несугласице са другима решава кроз разговор и заједништво;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који

	12.знати да је Символ вере установљен на Васељенским саборима; 13.умети да интерпретира Символ вере; 14.знати да се Символ вере изговара на Крштењу и Литургији; 15.моћи да уочи да појам Богочовека описује Христа као истинитог Бога и истинитог Човека;	чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
СВЕТОТАЈИНСК И ЖИВОТ ЦРКВЕ- IV	16.моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...) 17. моћи да увиди да је Литургија извор и циљ	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности

	свих Тајни Цркве; 18.знати да је Причешће врхунац светотајинског живота 20. моћи да препозна Крштење и Миропомазање као Тајне уласка у Цркву; 21.бити подстакнут да на покајање гледа као на промену начина живота; 22.моћи да увиди да су брак и монаштво два пута која воде ка Богу; 23.моћи да разликује и именује службе у Цркви (епископ, свештеник, ђакон и народ); 24.моћи да препозна своју службу у Цркви; 25.моћи да у молитвословљим а уочи важност природних елемената (воде, грожђа, жита, светлости...) 26.бити подстакнут на учествовање у светотајинском животу Цркве;	у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
--	---	--	---	---

V - СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ	27.моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија; 28.моћи да објасни просветитељск у улогу и значај Светога Саве за српски народ; 30.бити подстакнут да доживи српске светитеље као учитеље хришћанских врлина; 31.моћи да препозна неговање српских православних обичаја као начин преношења искуства вере и прослављања Бога и светитеља 32.моћи да препозна евхаристијску симболику у елементима Крсне Славе; 33.бити подстакнут да прослављање Крсне славе	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
--	--	--	--	--

	везује за Литургију 34.бити подстакнут да доживи, вреднује и негује богатство и лепоту српске културне баштине			
		– знања која је остварио су на нивоу репродукциј е, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблема на нивоу стваралачко г мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самостално ст и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформаци је знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблема на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
		– знања која је остварио су на нивоу	– у великој мери показује	– у потпуности показује

		репродукциј е, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблема на нивоу стваралачко г мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самостално ст и висок степен активности и ангажовања.	способност трансформаци је знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблема на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
--	--	--	--	--

Осми разред

Исходи:

- 1. моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе;
- 2. моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања.
- 3. моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света.
- 4. моћи да увиди да се човек остварује као личност у слободној заједници љубави са другим.
- 5. бити подстакнут да учествује у литургијској заједници.
- 6. моћи да сагледа грех као промашај људског назначења;
- 7. моћи да сагледа грех као промашај људског назначења;
- 8. моћи да увиди да човек може бити роб својих лоших особина и навика;
- 9. бити подстакнут да увиди вредност ближњег у сопственом животу;
- 10. моћи да усвоји став да једино кроз љубав човек може превазићи конфликт;
- 11. моћи да вреднује своје поступке на основу Христових заповести о љубави.
- 12. моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви;
- 13. моћи да препозна различите подвиге као путеве који воде ка истом циљу;
- 14. моћи да објасни кад и како се пости;
- 15. моћи да увиди смисао и значај поста;
- 16. бити подстакнут на пост и молитву као начин служења Богу;
- 17. бити подстакнут да развија хришћанске врлине;
- 18. бити подстакнут да се критички односи према својим поступцима;
- 19. бити подстакнут да чита Житија Светих;
- 20. бити подстакнут да заснује свој однос према Богу на захвалности.
- 21. моћи да увиди да је молитва разговор са Богом;
- 22. бити подстакнут да преиспита и обогати свој молитвени живот;
- 23. моћи да схвати личну молитву као припрему за саборну молитву;
- 24. моћи да објасни значење речи Литургија и Евхаристија;
- 25. моћи да однос међу члановима Цркве пореди са повезаношћу удова у људском телу;
- 26. моћи да препозна неке од елемената Литургије;
- 27. моћи да увиди да Молитва Господња има литургијску основу;
- 28. моћи да наведе најважније делове храма и препозна њихову богослужбену намену.
- 29. моћи да именује нека богослужења и да зна да постоје покретни и непокретни празници;
- 30. бити подстакнут да активније учествује у богослужењима;
- 31. моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да постане Царство Божије;
- 32. моћи да објасни да Царство Божије у пуноћи наступа по другом Христовом доласку и васкрсењу мртвих;
- 33. моћи да објасни да је Бог створио човека као сарадника на делу спасења;

- 34. моћи да препозна да је Литургија икона Царства Божијег;
- 35. бити подстакнут да активније учествује у Светој Литургији.
- 36. моћи да преприча догађај Преображења Господњег;
- 37. моћи да повеже појмове светости и обожења са дејством Светога Духа
- 38. моћи да препозна да је предукус Царства Божијег присутан у моштима, чудотворним иконама, исцељењима...
- 39. моћи да препозна разлику између православне иконографије и световног сликарства;
- 40. моћи да препозна икону као символ Царства Божијег;
- 41. бити подстакнут да на правилан начин изражава поштовање према хришћанским светињама.

Тема/ област	Ниво постигнућа	Основни - задовољава	Средњи – добар	Напредан- истиче се
	ИСХОДИ	Број бодова 33-55%	Број бодова 56-78%	Број бодова 79-100%
I/ УВОД	1. моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе;	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
II - ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖЈА	2. моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања	– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;	– лако логички повезује чињенице и појмове;
	3. моћи да увиди да је	– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној	– решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;	– самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;

	човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света. 4.моћи да увиди да се човек остварује као личност у слободној заједници љубави са другим. 5.бити подстакнут да учествује у литургијској заједници. 6.моћи да сагледа грех као промашај људског назначења; 7.моћи да разликује слободу од самовоље;	мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
	8.моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света. 9.моћи да увиди да се човек остварује као личност у	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи

	слободној заједници љубави са другим. 10.бити подстакнут да учествује у литургијској заједници. 11.моћи да сагледа грех као промашај људског назначења; 12.моћи да разликује слободу од самовоље; 13.моћи да увиди да човек може бити роб својих лоших особина и навика; 14.бити подстакнут да увиди вредност ближњега у сопственом животу; 15.моћи да усвоји став да једино кроз љубав човек може превазићи конфликт; 16.моћи да вреднује своје поступке на основу Христових заповести о љубави.	изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
III/ ПОДВИЖНИЧК О	17.моћи да увиди да је подвиг	– знања која је остварио су на нивоу	– у великој мери показује	– у потпуности показује

ЕВХАРИЈСТИСК И ЕТОС	начин живота у Цркви; 18.моћи да препозна различите подвиге као путеве који воде ка истом циљу; 19.моћи да објасни кад и како се пости; 20.моћи да увиди смисао и значај поста; 21.бити подстакнут на пост и молитву као начин служења Богу; 22.бити подстакнут да развија хришћанске врлине; 23.бити подстакнут да се критички односи према својим поступцима; 24-бити подстакнут да чита Житија Светих; <u>БИТИ</u> <u>ПОДСТАКНУТ</u> <u>ДА ЗАСНУЈЕ</u> <u>СВОЈ ОДНОС</u> <u>ПРЕМА БОГУ</u> <u>НА</u> <u>ЗАХВАЛНОСТ</u> <u>И.</u>	репродукциј е, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
--------------------------------	--	---	---	--

IV/ ЛИТУРГИЈА	25.моћи да увиди да је молитва разговор са Богом; 26.бити подстакнут да преиспита и обогати свој молитвени живот; 27.моћи да схвати личну молитву као припрему за саборну молитву; 28.моћи да објасни значење речи Литургија и Евхаристија; 29.моћи да однос међу члановима Цркве пореди са повезаношћу удова у људском телу; 30.моћи да препозна неке од елемената Литургије; 31.моћи да увиди да Молитва Господња има литургијску основу; 32.моћи да наведе најважније делове храма и препозна њихову	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз 2. успоставља, гради и чува успешне односе са члановима групе којој припада; минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
--------------------------	---	---	---	--

	богослужбену намену. 33.моћи да именује нека богослужења и да зна да постоје покретни и непокретни празници; 34.бити подстакнут да активније учествује у богослужењима;			
V/ ЦАРСТВО БОЖИЈЕ	35.моћи да објасни да Царство Божије у пуноћи наступа по другом Христовом доласку и васкрсењу мртвих; 36.моћи да објасни да је Бог створио човека као сарадника на делу спасења; 37.моћи да препозна да је Литургија икона Царства Божијег; 38.бити подстакнут да активније учествује у Светој Литургији. 39.моћи да преприча	– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен

	догађај Преображења Господњег; 40.моћи да повеже појмове светости и обожења са дејством Светога Духа 41.моћи да препозна да је предукус Царства Божијег присутан у моштима, чудотворним иконама, исцељењима... 42.моћи да препозна разлику између православне иконографије и световног сликарства; 43.моћи да препозна икону као символ Царства Божијег; 45.бити подстакнут да на правилаан начин изражава поштовање према хришћанским светињама.	и ангажовања.	и ангажовања.	активности и ангажовања.
		– знања која је остварио су на нивоу репродукциј е, уз минималну примену;	– у великој мери показује способност примене знања и логички	– у потпуности показује способност трансформаци је знања и примене у

		– у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
		– знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;	– у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу	– у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на

		– понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; – показује мањи степен активности и ангажовања.	стваралачко г мишљења и у знатној мери критички расуђује; – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.	нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.
--	--	--	--	---

КАТОЛИЧКИ ВЈЕРОНАУК

KRITERIJUMI PRAĆENJA, VREDNOVANJA I OCENJIVANJA U NASTAVI KATOLIČKOG VJERONAUKA

Prema Planu I programu Katoličkog vjeronauka u osnovnoj školi vrednuju se sledeći elementi:

- znanje
- stvaralačko izražavanje
- zalaganje
- kultura međusobnog komuniciranja

1. ZNANJE

OCENA	OPIS
ističe se	Učenik samostalno, sigurno I vešto interpretira I primenjuje znanje na životne problemske situacije. Odlično usvaja nastavne sadržaje, zalaže se u radu I dobro povezuje naučeno sa svakidašnjim životom
dobar	Poznaje osnovne sadržaje, uz veroučiteljevu pomoć ih razume I reprodukuje
zadovoljava	Uz veliku pomoć veroučitelja učenik prepoznaje osnovne sadržaje I slabo ih reprodukuje

2. STVARALAČKO IZRAŽAVANJE

OCENA	OPIS
-------	------

ističe se	Učenik samostalno I s argumentima obrazlaže svoje mišljenje, rado učestvuje u svim oblicima stvaralačkog izražavanja, ističe se u uspešnosti I kreativnosti
dobar	Učenik se trudi u radu I obavljanju postavljenih zadataka ali mu nedostaje jasnoće u izražavanju I slabije uočava suštinu sadržaja
zadovoljava	Učenik ne pokazuje interes prema stvaralačkom izražavanju ali reaguje na poticaj veroučitelja

3. ZALAGANJE

OCENA	OPIS
ističe se	Učenik vrlo aktivno učestvuje u nastavi, često postavlja pitanja s ciljem pojašnjenja I pridubljivanja nastavnih sadržaja
dobar	Učenik pokazuje prosečno zanimanje za nastavne sadržaje, površan je u izradi školskih zadataka
zadovoljava	Učenik pokazuje minimalno zanimanje za nastavne sadržaje, neredovan u izradi školskih zadataka

4. KULTURA MEĐUSOBNOG KOMUNICIRANJA

OCENA	OPIS
ističe se	Učenik odlično sarađuje s ostalim učenicima I veroučiteljem, pažljiv je I uzornim ponašanjem deluje vrlo pozitivno na ostale učenike. U svim situacijama postupa s poštovanjem
dobar	Učenik povremeno sarađuje s drugim učenicima I veroučiteljem, potreban mu je poticaj na pristojnije I primerenije ponašanje I izražavanje
zadovoljava	Učenik ometa rad, često ga treba opominjati I poticati na pristojnije I primerenije ponašanje I izražavanje

Директор школе
Проф. Зоран Борак